

Groupama
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

2018

GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.
ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ
ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Η συνημμένη Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση καταρτίσθηκε σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή της στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.groupama.gr. Η Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ ΑΕΑΕ, την 21 Ιουνίου 2019.

Περιεχόμενα

Σημ.	Περιγραφή	Σελίδα
	ΕΚΘΕΣΗ ΔΣ	5
	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ	14
	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	21
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	22
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	23
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	24
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	25
	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
1	Γενικές Πληροφορίες	26
2	Βασικές Λογιστικές Αρχές	27
2.1	Πλάσιο κατάρτησης	27
2.2	Νέα πρότυπα - Διερμηνείες	28
2.3	Επενδύσεις σε θυγατρικές	31
2.4	Συναλλαγές σε ξενο νομισμα	31
2.5	Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	31
2.6	Επενδύσεις σε ακίνητα	32
2.7	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	33
2.8	Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	33
2.9	Χρηματοοικονομικά στοιχεία	33
2.9.1	Ταξινόμηση	33
2.9.2	Αναγνώριση και επιμέτρηση	34
2.10	Απομείωση Χρηματοοικονομικών στοιχείων	35
2.11	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	36
2.12	Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων	36
2.13	Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	37
2.14	Ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια - ταξινόμηση	37
2.15	Ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια με δικαίωμα προαιρ. συμμ. στα κέρδη	38
2.15.1	Ασφαλιστήρια συμβόλαια	38
2.15.2	Αναγνώριση και επιμέτρηση – Ασφαλιστικές προβλέψεις	39
2.15.3	Έλεγχος επάρκειας αποθεμάτων	40
2.15.4	Ενσωματωμένα παράγωγα στα ασφαλιστικά προϊόντα	41
2.15.5	Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης συμβολαίου (ΜΕΠ)	41
2.15.6	Συμβόλαια αντασφάλισης	41
2.15.7	Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρων	41
2.15.8	Επανακτήσεις	42
2.16	Επενδυτικά συμβόλαια χωρίς δικαίωμα προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη	42
2.17	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	43
2.18	Παροχές στο προσωπικό	43
2.19	Φόρος εισοδήματος	44
2.20	Αναβαλλόμενη Φορολογία	44
2.21	Μισθώσεις	44
2.22	Μετοχικό κεφάλαιο	45
2.23	Διανομή μερισμάτων	45
2.24	Προβλέψεις	45
2.25	Αναγνώριση εσόδων	45

3	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	46
3.1	Σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές	46
4	Διαχείριση Κινδύνων	47
4.1	Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων	47
4.2	Ασφαλιστικός κίνδυνος	50
4.3	Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι	58
4.4	Λειτουργικός κίνδυνος	62
5	Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	62
6	Έσοδα Επενδύσεων	63
7	Κέρδη/(Ζημίες) από χρηματ/κα στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελ.	63
8	Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση/απομείωση επενδύσεων	64
9	Λοιπά έσοδα	64
10	Ασφαλιστικές αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	64
11	Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και τεχνικών προβλέψεων	65
12	Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	65
13	Λειτουργικά Έξοδα	66
14	Χρηματοοικονομικά έξοδα	67
15	Φόρος εισοδήματος	67
16	Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία.	68
17	Επενδύσεις σε ακίνητα	69
18	Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	70
19	Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	71
20	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	72
21	Επενδύσεις σε θυγατρικές	72
22	Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων	73
23	Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	74
24	Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους	74
25	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις	75
26	Προμήθειες και λοιπά έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων	76
27	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	76
28	Μετοχικό κεφάλαιο & Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	76
29	Αποθεματικά	77
30	Αποτελέσματα εις νέον	78
31	Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις	78
32	Επενδυτικά Συμβόλαια	81
33	Υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	81
34	Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	82
35	Λοιπές υποχρεώσεις	82
36	Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	83
37	Λοιπές προβλέψεις	84
38	Περιθώριο Φερεγγυότητας	84
39	Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη	85
40	Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις	85
41	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων	86

GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αποτελέσματα 2018 σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

1. Εξέλιξη της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς το 2018

Κατά το 2018 υπήρξε μια ελαφρά βελτίωση της ελληνικής οικονομίας με τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ να διαμορφώνεται στο +1,9% έναντι +1,5% το 2017, ενώ το ποσοστό ανεργίας έπεσε από το 20.9% στο τέλος του 2017 στο 18.5% στο τέλος του 2018. Το πρωτογενές πλεόνασμα κατά το 2018 διαμορφώθηκε στο 4.3% (έναντι στόχου για 3.50%) ενώ το συνολικό πλεόνασμα διαμορφώθηκε στο 1.1%.

Τον Αύγουστο του 2018 ολοκληρώθηκε το τρίτο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής που είχε ξεκινήσει τον Αύγουστο 2015 ενώ στις αρχές του 2019 έγιναν κάποιες πρώτες εκδόσεις κρατικών ομολόγων. Ως συνέπεια αυτών, υπάρχει σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος και των γενικότερων προσδοκιών και προοπτικών για την Ελληνική οικονομία.

Η ασφαλιστική αγορά, κινήθηκε ανοδικά το 2018, κλείνοντας με αύξηση 1,8% στη παραγωγή ασφαλιστρων βάσει στοιχείων της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος. Ειδικότερα, τα ασφάλιστρα Ζωής, Ατυχημάτων και Υγείας ανήλθαν σε € 2.145 εκατ. αυξημένα κατά 1,11% σε σχέση με το 2017, ενώ η παραγωγή στις ασφαλίσσεις κατά Ζημιών (εκτός των κλάδων Ασθένειας και Ατυχημάτων) παρουσίασε αύξηση 2,6% και ανήλθε σε € 1.774 εκατ. παρά την μείωση της παραγωγής στον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτου κατά 1,7%.

Ο ασφαλιστικός κλάδος και το 2018 επηρεάστηκε από τις αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο της αγοράς. Τον Δεκέμβριο του 2018 τέθηκε σε ισχύ ο νόμος 4583/2018 με τον οποίο ρυθμίζονται συνολικά τα θέματα διανομής (αντ)ασφαλιστικών προϊόντων και ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η αντίστοιχη ευρωπαϊκή οδηγία 2016/97/ΕΕ. Η Εταιρεία παρακολουθεί τις εξελίξεις μέσω της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και προσαρμόζει ανάλογα τις δραστηριότητες και διαδικασίες της, ώστε να συμμορφώνεται άμεσα και αποτελεσματικά σε αυτές προς όφελος των ασφαλισμένων της.

2. Σχολιασμός Αποτελεσμάτων

Το 2018 ήταν μια ιδιαίτερα πετυχημένη χρονιά για την Groupama Ασφαλιστική τόσο σε επίπεδο παραγωγικής δραστηριότητας και κερδοφορίας όσο και σε επίπεδο κεφαλαιακής ενίσχυσης βάσει του εποπτικού πλαισίου Φερεγγυότητας II. Η Εταιρεία παρουσίασε κέρδη προ φόρων 17,8 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με 13,1 εκατ. το 2017 καταγράφοντας αύξηση κατά 36,0%. Τα κέρδη μετά φόρων διαμορφώθηκαν στα 9,0 εκατ. ευρώ έναντι 10,6 εκατ. το 2017 λόγω της επίδρασης κατά -2,97 εκατ. ευρώ, της αλλαγής των φορολογικών συντελεστών (τροποποίηση του άρθρου 58 του ν.4172/2013 με τον ν.4579/2018) στις προβλέψεις του αναβαλλόμενου φόρου.

Η παραγωγή ασφαλιστρων ανήλθε σε €139,36 εκατ. (συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των επενδυτικών προϊόντων) αυξημένη κατά 5,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Στον κλάδο ασφάλισης κατά Ζημιών η παραγωγή αυξήθηκε κατά 9,3% ενώ ο κλάδος Ζωής παρουσίασε μείωση κατά 1,1%.

Ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα

Η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών ανά ασφαλιστικό κλάδο για τις χρήσεις 2018 και 2017, παρουσιάζεται στα παρακάτω διαγράμματα:

Κύκλος εργασιών κλάδου Ζωής

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου Ζωής (συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των επενδυτικών προϊόντων) διαμορφώθηκε στα 51,7 εκ. ευρώ.

Η συνολική παραγωγή των αποταμιευτικών προϊόντων μειώθηκε κατά 3,1%, λόγω της μειωμένης παραγωγής από προϊόντα Ζωής συνδεδεμένων με επενδύσεις, ενώ τα ομαδικά συνταξιοδοτικά (DAF) συμβόλαια παρουσιάζουν σημαντική αύξηση κατά 16,5%.

Η παραγωγή των ατομικών συμβολαίων υγείας και συμπληρωματικών ασφαλίσεων εμφανίζει αύξηση κατά 4,1%. Η νέα παραγωγή ατομικών συμβολαίων υγείας αυξήθηκε κατά 22,7%. Το 79% περίπου των νέων εργασιών του κλάδου αφορούσε κυρίως ετησίως ανανεωμένα προϊόντα υγείας.

Η παραγωγική δραστηριότητα του κλάδου Ζωής επηρεάστηκε από την μείωση του χαρτοφυλακίου των ατομικών συμβολαίων Ζωής καθώς στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο η Εταιρεία δεν προσφέρει νέα εγγυημένα αποταμιευτικά συμβόλαια λόγω του παρατεταμένου περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων, ενώ η παραγωγή των ομαδικών συμβολαίων παροχών παρέμεινε σταθερή.

Κύκλος εργασιών κλάδου ασφαλίσεων κατά Ζημιών

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου κατά Ζημιών διαμορφώθηκε στα 87,6 εκατ. ευρώ αυξημένος κατά 9,3% έναντι του 2017.

Τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα στον κλάδο Αυτοκινήτου ανήλθαν σε 59,7 εκ. ευρώ, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση της τάξης του 12,7% σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο ενώ και ο στόλος αυτοκινήτων αυξήθηκε κατά 30%. Τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα στον κλάδο Πυρός που αποτελούν τον δεύτερο σημαντικότερο κλάδο στις ασφαλίσεις κατά Ζημιών ανέρχονται σε 20,6 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,2%. Το μερίδιο αγοράς της Εταιρείας στον κλάδο Αυτοκινήτου αυξήθηκε σημαντικά και διαμορφώθηκε στο 5,4% το 2018 από 4,6% το 2017 ενώ μειώθηκε στο 5,9% το 2018 από 6,1% το 2017 στον κλάδο Πυρός.

Τεχνικά αποτελέσματα

Η συνετή διαχείριση κινδύνων αποτυπώνεται στον καθαρό δείκτη ζημιών και προμηθειών (προ λειτουργικών εξόδων), ο οποίος το 2018 διαμορφώθηκε στο 63,2% για το κλάδο ασφαλίσεων κατά Ζημιών έναντι 61,0% το 2017. Ο αντίστοιχος δείκτης στον κλάδο Αστικής Ευθύνη Αυτοκινήτου διαμορφώθηκε στο 61,9% έναντι 49,9% παραμένοντας σε ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ στον κλάδο Πυρός διαμορφώθηκε στο 64,5% το 2018 έναντι 66,0% το 2017.

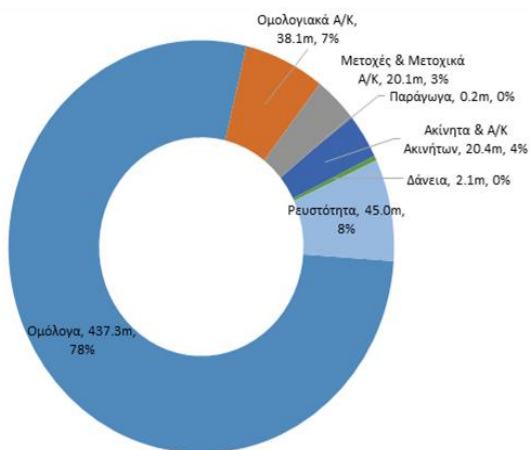
Αντίστοιχα στο κλάδο Υγείας ο καθαρός δείκτης ζημιών και προμηθειών (προ λειτουργικών εξόδων) διαμορφώθηκε στο 90,8% το 2018 έναντι 87,7% το 2017.

Επενδύσεις

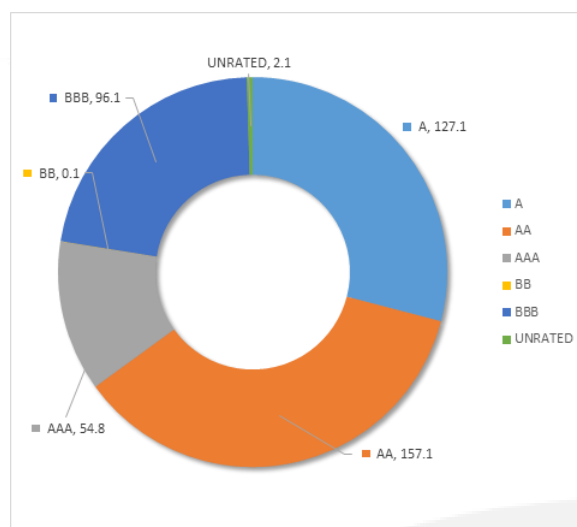
Η Εταιρεία στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων δίνει έμφαση σε χρηματοοικονομικούς τίτλους σταθερού εισοδήματος λαμβάνοντας υπόψιν τις κατευθύνσεις αξιολόγησης κινδύνου του Ομίλου Groupama

Το συνολικό αποτέλεσμα επενδύσεων εκτός των αποτελεσμάτων των Unit Linked προϊόντων ανήλθε σε 13,4 εκ. ευρώ έναντι 13,2 εκ. ευρώ το 2017. Τα έσοδα επενδύσεων (κουπόνια και μερίσματα) μειώθηκαν σε 10,3 εκ. ευρώ από 11,4 εκ. ευρώ το 2017, ενώ τα κέρδη από πωλήσεις ήταν αυξημένα από 1.5 εκ. ευρώ το 2017 σε 3.4 εκ. ευρώ το 2018, συμπεριλαμβανομένου κέρδους 2 εκ. ευρώ από πώληση ακινήτου της Εταιρείας.

Επενδύσεις - Κατανομή σε Κατηγορίες Επενδύσεων

Ομόλογα - Κατανομή σε Κατηγορίες Πιστοληπτικής Διαβάθμισης

Γενικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα (σημ. 13) μειώθηκαν κατά 20,8% έναντι του 2017 (μείωση σε ευρώ 6,8 εκατ.) έχοντας επηρεαστεί σημαντικά από το κλείσιμο της δικαστικής υπόθεσης Audatex και τον αντιλογισμό της σχηματισθείσας σε προηγούμενα έτη πρόβλεψης ύψους 5,2 εκατ. ευρώ.

Εξαιρώντας την επίδραση της δικαστικής υπόθεσης Audatex, τα λειτουργικά έξοδα παρουσιάζουν μείωση κατά 5% σε σχέση με το 2017 (μείωση σε ευρώ 1,6 εκατ.).

3. Ίδια κεφάλαια και διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε € 24.171 χιλ., διαιρούμενο σε 61.978.024 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,39 έκαστην. Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2018 ανήλθαν σε 117,6 εκ. έναντι 120,3 εκ. το 2017.

Η Εταιρεία έχει εκπληρώσει τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις της που προκύπτουν από το εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II. Τα ποσοστά κάλυψης της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας (SCR) είναι 159,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 (χωρίς προσαρμογή λόγω μεταβλητότητας) έναντι 152,3% (151,3% όταν εξαιρείται η προσαρμογή λόγω μεταβλητότητας) την 31η Δεκεμβρίου 2017. Αντίστοιχα το ποσοστό κάλυψης της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας (MCR) είναι 332% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έναντι 340% την 31η Δεκεμβρίου 2017.

	31/12/2018 σε χιλ. EUR	31/12/2017 σε χιλ. EUR	Δ 2018/2017	
Κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας	66.089	68.470	-2.381	-3,5%
Σύνολο επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας	105.499	104.246	1.253	1,2%
Δείκτης επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων προς κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας	159,6%	152,3%	7,4 pts	

Η βελτίωση του δείκτη της κεφαλαιακής κάλυψης της οφείλεται στο θετικό τεχνικό αποτέλεσμα της περιόδου που επιδρά στην αύξηση των επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων και στην μείωση της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας (SCR) σε σχέση με το 2017.

4. Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους ασφαλιστικούς, και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στα πλαίσια της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και με στόχο την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων. Βασική επιδίωξη της Εταιρείας είναι να διασφαλίσει ότι η ανάληψη των ασφαλιστικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων από μέρος της διενεργείται σε ένα περιβάλλον ελέγχου, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και την επίτευξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου αναφορών των κινδύνων. Για το λόγο αυτό, έχει αναπτύξει ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων το οποίο είναι ενσωματωμένο στις καθημερινές της δραστηριότητες και είναι ευθυγραμμισμένο με τους στρατηγικούς της στόχους.

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης, τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων καθώς και πολιτικές, διαδικασίες και αναφορές.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων καλύπτει τους ακόλουθους κινδύνους:

- i. Ασφαλιστικός Κίνδυνος
- ii. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι
- iii. Λειτουργικός κίνδυνος

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων εποπτεύεται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για το πλαίσιο διακυβέρνησης αναφορικά με τους κινδύνους, το σύστημα ελέγχου και θέτει την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων ως αναπόσπαστο κομμάτι της προσπάθειας επίτευξης των επιχειρηματικών στόχων της Εταιρείας.

Οι επικεφαλής των τμημάτων και των λειτουργιών έχουν την ευθύνη για την διαχείριση των κινδύνων και το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου για τους αντίστοιχους τομείς ευθύνης τους και στους τομείς όπου υπάρχει συνεργασία με άλλους τομείς και λειτουργίες της εταιρείας.

Οι λειτουργίες της Διαχείρισης Κινδύνων, της Αναλογιστικής και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχουν την ευθύνη να παρέχουν αποτελεσματική επίβλεψη της διαχείρισης κινδύνων και να παρέχουν ανεξάρτητες αξιολογήσεις και αναφορές των κινδύνων.

Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζει μέσω του ανεξάρτητου ρόλου της την αποτελεσματικότητα των σημείων ελέγχου.

Το Δ.Σ. προσδιορίζει την πολιτική και τους κανονισμούς που διέπουν την αποδοχή και περιστολή των κινδύνων. Επικυρώνει επίσης την πολιτική διαχείρισης κινδύνων, εγκρίνει τα όρια των βασικών κινδύνων και τα μέτρα ελέγχου τους, επανεξετάζει και παρακολουθεί τη διαχείριση των βασικών κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία.

Περαιτέρω, εξειδικευμένες επιτροπές βάσει κατηγοριών κινδύνων, που αποτελούνται από Διευθυντές της Εταιρείας, παρέχουν παρακολούθηση του συστήματος διαχείρισης κινδύνων:

Η Επιτροπή Ασφαλίσεων έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Διασφάλιση της διαχείρισης της ασφαλιστικής δραστηριότητας
- Πρόταση και επίβλεψη των στόχων επιχειρησιακής ανάπτυξης, στόχοι τεχνικών αποτελεσμάτων και ποιότητα υπηρεσιών
- Διαχείριση έργων που σχετίζονται με την ασφαλιστική δραστηριότητα
- Διαχείριση ασφαλιστικών κινδύνων, τόσο εντός καθημερινής δραστηριότητας όσο και εντός έργων.
- Υποβολή περιοδικών εκθέσεων για θέματα διαχείρισης ασφαλιστικών κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου του Δ.Σ.

Η Επενδυτική Επιτροπή προτείνει την πολιτική και τους κανονισμούς που διέπουν την αποδοχή και διακράτηση του χρηματοοικονομικού και επενδυτικού κινδύνου, καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης των εν λόγω κινδύνων (κατανομή στοιχείων ενεργητικού, επενδύσεις και διαχείριση ενεργητικού/παθητικού, αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και απόφαση για την πραγματοποίηση κερδών & ζημιών) και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το πλαίσιο.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης για την πολιτική και τους κανονισμούς που θα διέπουν την αποδοχή και διακράτηση του λειτουργικού κινδύνου και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το εν λόγω πλαίσιο.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών είναι το αρμόδιο όργανο για την λήψη αποφάσεων σχετικών με την προστασία και την Ασφάλεια των Πληροφοριακών Πόρων της Groupama. Η προστασία των Πληροφοριακών Πόρων υλοποιείται με την Πολιτική Ασφάλειας, τις Επιμέρους Πολιτικές καθώς και τις συγκεκριμένες Διαδικασίες υλοποίησης αυτών.

Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων Η Λειτουργία (Μονάδα) Διαχείρισης Κινδύνων διαθέτει γραμμές αναφοράς προς το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Διοικητικά αναφέρεται στη Διοίκηση της Εταιρείας μέσω του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή. Η Μονάδα αναφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, για ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία της και την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων, και έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπλήρωση της αποστολής της. Η Μονάδα στελεχώνεται με δύο καθ' ύλην αρμοδίους υπαλλήλους.

ι. Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος στα ασφαλιστικά προϊόντα είναι η πιθανότητα του να επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος και η αβεβαιότητα για το ύψος της τελικής αποζημίωσης. Από την φύση της ασφαλιστικής σύμβασης, ο κίνδυνος είναι τυχαίος και επομένως απρόβλεπτος. Για ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστικών συμβάσεων όπου η θεωρία της πιθανότητας εφαρμόζεται στην τιμολόγηση και στην πρόβλεψη, ο κύριος κίνδυνος των ασφαλιστικών συμβάσεων είναι ότι οι πραγματικές ζημιές και οι αποζημιώσεις μπορεί να υπερβαίνουν το ποσό που περιλαμβάνεται στις προβλέψεις. Αυτό μπορεί να συμβεί γιατί η συχνότητα ή η σφοδρότητα των ζημιών και των παροχών μπορεί να είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείς.

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει στρατηγική ανάληψης ώστε να διευρύνει το είδος των ασφαλιστικών κινδύνων που αποδέχεται και να δημιουργήσει ένα επαρκώς μεγάλο πληθυσμό κινδύνων, προκειμένου να μειώσει την μεταβλητότητα του αναμενόμενου αποτελέσματος.

Οι κυριότεροι ασφαλιστικοί κίνδυνοι κλάδου ζωής

Κίνδυνος θνησιμότητας

Ο κίνδυνος θνησιμότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο πραγματικός αριθμός των θανάτων να είναι υψηλότερος από τον αναμενόμενο αυξάνοντας τις αποζημιώσεις. Η έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο προέρχεται από τα προγράμματα πρόσκαιρης ασφάλισης ζωής, ισόβιας ασφάλισης ζωής και μικτής ασφάλισης.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους μέσω της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων που ακολουθεί και της σύναψης των κατάλληλων αντασφαλιστικών συμβάσεων. Η Εταιρεία έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις, κυρίως υπερβάλλοντος κεφαλαίου για τις εν λόγω ασφαλίσεις, με όριο ίδιας κράτησης για κάθε ασφαλισμένη ζωή.

Κίνδυνος μακροβιότητας

Ο κίνδυνος μακροβιότητας σχετίζεται με μελλοντικές ζημιές και καταβολή αποζημιώσεων οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές αποζημιώσεις που θα καταστούν πληρωτέες στο μέλλον εάν οι ασφαλισμένοι ζήσουν

περισσότερο από το αναμενόμενο. Η μεγαλύτερη έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο μακροβιότητας προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μελλοντικών προσόδων.

Η Εταιρεία αντιμετωπίζει τους υπάρχοντες κινδύνους με κατάλληλες αναλογιστικές μεθόδους λαμβάνοντας υπόψη κατάλληλο πίνακα θνησιμότητας που αντανακλά το αυξημένο προσδόκιμο ζωής. Η Εταιρεία δεν αναλαμβάνει νέους τέτοιους κινδύνους.

Κίνδυνος ακύρωσης/μη ανανέωσης

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος για τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής μακράς διάρκειας επηρεάζεται από το δικαίωμα των ασφαλισμένων να απαλλαγούν από την καταβολή μελλοντικών ασφαλίσεων μειώνοντας ταυτόχρονα το ασφαλισμένο κεφάλαιο ή από το δικαίωμα να καταγγείλουν (εξαγοράσουν) το συμβόλαιο. Ως εκ τούτου, το μέγεθος του ασφαλιστικού κινδύνου εξαρτάται και από τη συμπεριφορά του ασφαλισμένου η οποία μπορεί να έχει αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο θα διαμορφωθούν οι καταβολές μελλοντικών αποζημιώσεων. Οι συμπεριφορές των ασφαλισμένων επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των συνθηκών που επικρατούν στην οικονομία και στις χρηματοοικονομικές αγορές.

Κίνδυνος εξόδων

Η αποτυχία ορθής εκτίμησης του πληθωρισμού και συνυπολογισμού του στην τιμολογιακή πολιτική και στην εκτίμηση των εξόδων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στη δραστηριότητα της Εταιρείας, στα αποτελέσματα, στην χρηματοοικονομική της κατάσταση και στις μελλοντικές προοπτικές.

Οι κυριότεροι ασφαλιστικοί κίνδυνοι γενικών ασφαλίσεων

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται σχεδόν σε όλους τους κλάδους ασφαλίσεων κατά ζημιών. Οι γενικές ασφαλίσεις (εκτός των κλάδων 1 & 2) αποτελούν το 62% του συνόλου της Εταιρείας, με βάση στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της τρέχουσας χρήσης, εκ των οποίων 48.8% αφορά σε ασφαλίσεις αστικής ευθύνης και 51.2% σε ασφαλίσεις περιουσίας. Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία είναι:

Κίνδυνος ασφαλίσεων

Ο κίνδυνος ασφαλίσεων που αντιστοιχεί στον κίνδυνο ότι τα έξοδα αποζημιώσεων (αποζημιώσεις και δαπάνες που συνδέονται με ζημίες οι οποίες ενδέχεται να επέλθουν στο μέλλον) θα είναι υψηλότερα από το ποσό των ασφαλίσεων.

Κίνδυνος αποθέματος

Ο κίνδυνος αποθέματος που αντιστοιχεί στην επέλευση ανοδικής αναπροσαρμογής του ποσού των τεχνικών προβλέψεων για αποζημιώσεις ή αρνητικής μεταβολής μεταξύ του πραγματικού ποσού των διακανονισμών ζημιών και των εκτιμήσεων.

Κίνδυνος ακύρωσης

Ο κίνδυνος ακύρωσης που περιλαμβάνει μια ρήτρα ετήσιας μονομερούς ανανέωσης για τον ασφαλισμένο ή την επιλογή καταγγελίας του συμβολαίου πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης.

Καταστροφικός Κίνδυνος

Ο καταστροφικός κίνδυνος που αντιστοιχεί σε ακραία ή έκτακτα γεγονότα, τα οποία δεν είχαν ληφθεί υπ' όψη στο παρελθόν. Η Εταιρεία αντισταθμίζει τον κίνδυνο μέσω αντασφαλιστικής κάλυψης σε συνεννόηση με την αντίστοιχη διεύθυνση του Ομίλου στον οποίο ανήκει.

Ασφάλιση αστικής ευθύνης

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης αφορά κυρίως σε αστική ευθύνη αυτοκινήτων (96,7% με βάση εγγεγραμμένα ασφάλιστρα τρέχουσας χρήσης). Η πολιτική ανάληψης του κινδύνου καθορίζει τα κριτήρια αποδοχής του κινδύνου, τις εξαιρέσεις καθώς και την επιθυμητή έκθεση στον κάθε κίνδυνο.

Η μονάδα διαχείρισης αποζημιώσεων αποσκοπεί στην όσο το δυνατό συντομότερο διακανονισμό της ζημιάς αλλά και στην αποφυγή περιπτώσεων απάτης. Επίσης, η Εταιρεία περιορίζει τον κίνδυνο μέσω συμφωνίας ανασφάλισης υπερβάλλοντος ζημιάς ανά συμβάν.

Ασφάλιση περιουσίας

Η ασφάλιση περιουσίας αφορά κυρίως σε ασφάλιση πυρός, σεισμού και λοιπές ζημιές αγαθών (49.9%) σε λοιπές καλύψεις αυτοκινήτων (42.8%) σε ασφαλίσεις πλοίων (5,7%) και ασφαλίσεις μεταφορών (1,6%), με όρους εγγεγραμμένων ασφαλιστρών τρέχουσας χρήσης. Η πολιτική ανάληψης του κινδύνου καθορίζει τα κριτήρια αποδοχής του κινδύνου, τις εξαιρέσεις καθώς και την επιθυμητή έκθεση στον κάθε κίνδυνο.

Η διαχείριση αποζημιώσεων, που περιλαμβάνει ξεχωριστή μονάδα ανά είδος ασφάλισης, αποσκοπεί στην όσο το δυνατό συντομότερο διακανονισμό της ζημιάς αλλά και στην αποφυγή περιπτώσεων απάτης. Επίσης, η Εταιρεία περιορίζει τον κίνδυνο μέσω συμφωνιών αντασφάλισης κυρίως υπερβάλλοντος ζημιάς η οποία περιορίζει την έκθεση στον κίνδυνο ανά συμβάν.

ii. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Παρακάτω αναλύονται οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, και συγκεκριμένα ο Πιστωτικός Κίνδυνος, ο Κίνδυνος Ρευστότητας, και ο Κίνδυνος Αγοράς.

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει κατάλληλη Πολιτική Διαχείρισης Επενδυτικού Κινδύνου, Κινδύνου Ρευστότητας, και Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού, καθώς και διαδικασίες και σημεία ελέγχου για την διαχείριση των Χρηματοοικονομικών Κινδύνων.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Πιστωτικός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς που μπορεί να προκύψει από αθέτηση της υποχρέωσης ενός δανειζόμενου/χρεώστη να κάνει τις απαιτούμενες συμβατικές πληρωμές.

Η Εταιρεία εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο καθώς επενδύει το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων της σε Ομόλογα, ένα μέρος των οποίων είναι Εταιρικά Ομόλογα. Επίσης εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο από τις απαιτήσεις έναντι χρεωστών (πελατών, διαμεσολαβούντων, αντασφαλιστών) και τις απαιτήσεις από δάνεια.

Η Εταιρεία εντός της Πολιτικής της Διαχείρισης Επενδυτικού Κινδύνου έχει θέσει όρια που περιορίζουν την μέγιστη έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο:

- Όρια αξίας των εταιρικών ομολόγων επί της συνολικής αξίας του χαρτοφυλακίου
- Όρια συγκέντρωσης ανά εκδότη ομολόγων με βάση την πιστοληπτική του διαβάθμιση
- Όρια συνολικής συγκέντρωσης στις κατηγορίες ομολόγων χωρίς πιστοληπτική βαθμολόγηση, ομολόγων Μη Επενδυτικής Βαθμίδας (non-investment grade, high yield), και ομολόγων με πιστοληπτική διαβάθμιση BBB

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ως ο κίνδυνος εξαναγκασμού της Εταιρείας να εκποιήσει στοιχεία ενεργητικού σε δυσμενείς συνθήκες προκειμένου να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις της, όταν αυτές καταστούν απαιτητές.

Η Εταιρεία διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο στοιχείων ενεργητικού που περιλαμβάνει επαρκή ποσότητα ρευστοποιήσιμων στοιχείων υψηλής ποιότητας, κατά τρόπο ώστε:

- η Εταιρεία να είναι σε θέση να καλύψει αναμενόμενες και προβλέψιμες καθαρές ταμειακές ροές σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα,
- στην περίπτωση απρόβλεπτων γεγονότων, να είναι σε θέση να ρευστοποιήσει στοιχεία ενεργητικού χωρίς να υποστεί σημαντική χρηματοοικονομική ζημία λόγω της αναγκαστικής ρευστοποίησης.
- Η ποσότητα των ρευστοποιήσιμων στοιχείων υψηλής ποιότητας θα πρέπει να εναρμονίζεται με τον συνολικό επενδυτικό σκοπό και τις μακροπρόθεσμες αναμενόμενες ταμειακές ροές υποχρεώσεων.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς που μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα της διακύμανσης των τιμών στις κεφαλαιαγορές καθώς και της διακύμανσης των λοιπών χρηματοοικονομικών παραμέτρων που επηρεάζουν τις αποτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Ο κίνδυνος αγοράς περιλαμβάνει την επίδραση των ανωτέρω παραγόντων στα αποτελέσματα της Εταιρείας αλλά και την επίδραση στον ισολογισμό της Εταιρείας.

iii. Λειτουργικός κίνδυνος

Η Εταιρεία ορίζει τον λειτουργικό κίνδυνο ως τον κίνδυνο ζημιάς που προέρχεται από ανεπαρκείς ή ελαττωματικές εσωτερικές διαδικασίες, συστήματα ή από ανθρώπινη παρέμβαση ή εξωτερικά συμβάντα. Ο λειτουργικός κίνδυνος απορρέει από την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας, όπως επιχειρηματικές αποφάσεις, συναλλαγές, επικοινωνίες, αλληλεπιδράσεις με πελάτες και τρίτους που μπορεί να αυξομειώνουν τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων, με βάση τη μεθοδολογία του ομίλου που χρησιμοποιεί ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια, στοχεύει στην αξιολόγηση και την ιεράρχηση των λειτουργικών κινδύνων που είναι πιθανό να επηρεάσουν τις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η χαρτογράφηση διαδικασιών, κινδύνων και μέσων ελέγχου ενημερώνεται τακτικά προκειμένου να προσαρμόζεται στα εξής:

- αλλαγές στο περιβάλλον, οργανωτικές αλλαγές ή/και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ενδέχεται, για παράδειγμα, να εγείρουν νέους κινδύνους,
- εκθέσεις προόδου όσον αφορά σχέδια δράσης που συνδέονται με μέτρα ελέγχου κινδύνου.

Η αρχή είναι ότι αξιολογείται κάθε σημαντικός λειτουργικός κίνδυνος τουλάχιστον σε ετήσια βάση από τη σκοπιά του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου. Γι' αυτόν τον σκοπό, έχουν διοριστεί υπεύθυνοι για τον κάθε λειτουργικό κίνδυνο, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τις αντίστοιχες αξιολογήσεις κινδύνου. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης τεκμηριώνονται σε συγκεκριμένα έντυπα (κανονιστικό έγγραφο ομίλου). Οι λειτουργικοί κίνδυνοι χαρακτηρίζονται ως σημαντικοί εάν είναι πιθανό να έχουν σημαντικό χρηματοοικονομικό αντίκτυπο ή η επέλευσή τους ασκεί σημαντική δυσμενή επίδραση στην εικόνα της Εταιρείας ή τη φήμη του Ομίλου.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων επιτελεί και τη λειτουργία του μόνιμου ελέγχου. Εφαρμόζει ένα σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης, το οποίο έχει τεκμηριωθεί, αρμόζει στις δραστηριότητες και πληροί τις ελάχιστες προδιαγραφές του Ομίλου και αλληλεπιδρά με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου. Εξετάζει την υλοποίηση και αποτελεσματικότητα των τοπικά διενεργηθέντων ελέγχων, γνωρίζοντας ότι οι έλεγχοι δευτέρου επιπέδου αποτελούν αρμοδιότητα της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων της εταιρείας.

5. Προοπτικές για το 2019

Οι προοπτικές για το 2019 διαφαίνονται θετικές, με το ΑΕΠ να εκτιμάται ότι θα έχει μια άνοδο +2.2%, υποστηριζόμενο κυρίως από την εσωτερική ζήτηση. Η απασχόληση αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω αν και η ανεργία παραμένει ακόμα σε πολύ υψηλά επίπεδα. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε τον Μάιο του 2019 μέτρα ρύθμισης των χρεών προς το δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία σε μεγάλο αριθμό δόσεων (120), μείωση του ΦΠΑ σε είδη διατροφής και στην ενέργεια, καθώς και κατάργηση του νομοθετημένου μέτρου μείωσης του αφορολογήτου ποσού που θα ίσχυε από το 2020. Στο χρηματοοικονομικό κλάδο, η βελτίωση είναι αργή καθώς η κεφαλαιακή θέση των τραπεζών δεν βελτιώνεται ουσιαστικά λόγω της χαμηλής κερδοφορίας και των προβληματικών δανείων, με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια να μειώνονται σταδιακά, αλλά να παραμένουν σε υψηλά επίπεδα (> €80 δις.)

Η ασφαλιστική αγορά αναμένεται να ωφεληθεί από την σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Ειδικότερα αναμένεται σταθεροποίηση στον κλάδο αυτοκινήτου ενώ η εξέλιξη στους λοιπούς κλάδους Γενικών ασφαλειών συσχετίζεται με την αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας. Σε ότι αφορά τις ασφαλίσεις Ζωής και Υγείας εκτιμούμε ότι θα συνεχιστεί η ανάπτυξη στους κλάδους ομαδικών συνταξιοδοτικών και ασφαλίσεων υγείας. Ειδικότερα για τον κλάδο ασφάλισης υγείας η σταθερά υψηλή ζήτηση και χρήση υπηρεσιών ευνοείται από το επίπεδο παροχών και τις εν γένει εξελίξεις στο χώρο της δημόσιας υγείας.

Η Groupama επιτυγχάνει σταθερά υψηλά επίπεδα κερδοφορίας, μέσω της συνετής διαχείρισης, αλλά και της ανάπτυξης καινοτόμων προγραμμάτων και λύσεων, προς όφελος των πελατών της. Με όραμα την απλοποίηση της ασφάλισης, θεωρεί μείζονος σημασίας στόχο τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την επαναξιολόγηση των σχετικών διαδικασιών και αυξάνει τις επενδύσεις στην ψηφιακή τεχνολογία. Η Εταιρεία στοχεύει σε συνέχιση της κερδοφόρας πορείας της, παραμένοντας πολυκαναλική και πολυπροϊοντική, δίνοντας έμφαση στους παρακάτω άξονες δράσεις:

- Την ανάπτυξη του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου της, με έμφαση στους κλάδους Αυτοκινήτου, Πυρός, Ασφαλίσεων Υγείας.
- Την μεγέθυνση του αποταμιευτικού χαρτοφυλακίου τόσο μέσω της ανάπτυξης καινοτόμων Unit Linked προϊόντων όσο και μέσω της προώθησης ομαδικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.
- Την περαιτέρω βελτιστοποίηση των λειτουργικών εξόδων συνεχίζοντας τις επενδύσεις σε έργα μετασχηματισμού και εκσυγχρονισμού των δραστηριοτήτων της.
- Στην υλοποίηση έργων με στόχο την ενδυνάμωση και βελτίωση της παραγωγικότητας των καναλιών διανομής στοχεύοντας τις πρώτες θέσεις προτίμησης των συνεργατών.
- Την συνεχή προσαρμογή στις αλλαγές του κανονιστικού πλαισίου με ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση του Προτύπου IFRS 17.
- Την επένδυση σε δράσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας που ενισχύουν την τεχνογνωσία και υποστηρίζουν τον μετασχηματισμό του επιχειρηματικού μοντέλου.

6. Λοιπά Θέματα

Το Διοικητικό συμβούλιο θα προτείνει στην Γενική συνέλευση των μετόχων, την έγκριση διανομής μερίσματος ύψους 9,05 εκατ. €

Γεγονότα μετά την ημερομηνία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία δεν διαθέτει υποκαταστήματα.

Έρευνα και ανάπτυξη

Η Εταιρεία προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανταγωνιστικές συνθήκες της αγοράς που δραστηριοποιείται καθώς και στις ανάγκες των πελατών της, προβαίνει σε επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης όποτε κρίνεται απαραίτητο.

Ίδιες μετοχές

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

Περιβαλλοντικά θέματα

Η Εταιρεία αναπτύσσει τις δραστηριότητές της υπεύθυνα και με πλήρη συναίσθηση της περιβαλλοντικής της ευθύνης, προσαρμόζοντας συστηματικά τις επιχειρηματικές της πρακτικές και αντιμετωπίζοντας κινδύνους που σχετίζονται με θέματα όπως η ανακύκλωση και η κατανάλωση ενέργειας.

Εργασιακά θέματα

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει πολιτικές εργασιακών σχέσεων, προσλήψεων, εκπαίδευσης και ανάπτυξης, διαχείρισης απόδοσης και ταλέντων, διαδοχής, καθώς και πολιτική αμοιβών και παροχών, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων, που προάγει την διαφάνεια.

Ν. Σμύρνη, 21 Ιουνίου 2019

Με εντολή Διοικητικού Συμβουλίου

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
PEQUEUX OLIVIER**

ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς το Μέτοχο της Εταιρείας «Groupama Φοίνιξ Α.Ε.Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Groupama Φοίνιξ Α.Ε.Α.Ε. (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 13 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύριο Θέμα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση του κύριου θέματος ελέγχου
Εκτίμηση αποθεμάτων εκκρεμών αποζημιώσεων κλάδου ζημιών	
Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου ζημιών, οι οποίες επιμετρώνται με βάση το ΔΠΧΑ 4, περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διακανονισμού των εκκρεμών αποζημιώσεων κλάδου ζημιών που σχετίζονται με τα συμβόλαια αυτά, και ανέρχονται σε €129 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 24% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρείας. Από το ποσό των €129 εκατ., ποσό €97 εκατ ή το 75% των εκκρεμών αποζημιώσεων κλάδου ζημιών αφορά τους κλάδους αυτοκινήτου και πυρός. Εστίασαμε σε αυτή την περιοχή λόγω του μεγέθους του σχηματιζόμενου αποθέματος, καθώς και λόγω της εφαρμογής αναλογιστικών μεθοδολογιών στην εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων. Επίσης, η εκτίμηση των εκκρεμών αποζημιώσεων απαιτεί σημαντική κρίση, ειδικότερα για ζημιές που συνέβησαν εντός της περιόδου ισχύος του συμβολαίου και αναγγέλθηκαν μετά τη λήξη του, καθώς και για ζημιές που οδηγήθηκαν σε δικαστική επίλυση με αποτέλεσμα να παραταθεί σημαντικά ο χρόνος διακανονισμού. Η Διοίκηση βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία και σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες για την εκτίμηση του αποθέματος των εκκρεμών αποζημιώσεων, διαδικασία που εξαρτάται από την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούνται και ενέχει μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις σωματικής βλάβης, θανάτου, νομικών υποθέσεων και καταστροφής περιουσίας. Οι σχετικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3, 4.2 και 31 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε υποστηρίχθηκαν από εσωτερικούς αναλογιστές που εξειδικεύονται στις γενικές ασφαλίσεις και περιλάμβαναν τα ακόλουθα: • Κατανοήσαμε τις διαδικασίες που εφαρμόζει η Διοίκηση σχετικά με την πολιτική αποθεματοποίησης εκκρεμών αποζημιώσεων κλάδου ζημιών, και εξετάσαμε τις κύριες δικλίδες που σχετίζονται με τη διαδικασία εκτίμησης των εν λόγω αποθεμάτων. • Ελέγξαμε την πληρότητα και την ορθότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτίμηση του αποθέματος εκκρεμών αποζημιώσεων. • Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση, το κατά πόσο η εκτίμηση της υποχρέωσης για εκκρεμείς αποζημιώσεις έχει διενεργηθεί με βάση την πολιτική αποθεματοποίησης της Εταιρείας, τα αντίστοιχα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία ζημιών. • Εξετάσαμε την επάρκεια της εκτίμησης του αποθέματος των ζημιών που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης εκτελώντας ανεξάρτητους υπολογισμούς του IBNR για τους κυριότερους κλάδους. • Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση, το εύλογο των εκτιμήσεων των εκκρεμών ζημιών από τη Διοίκηση κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, συγκρίνοντας αυτές τις εκτιμήσεις με τις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν μετά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

	• Αξιολογήσαμε το εύλογο της ετήσιας μεταβολής των εκκρεμών ζημιών και κατανοήσαμε τυχόν σημαντικές διαφορές. Από τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε προέκυψε ότι οι εκτιμήσεις αναφορικά με το απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων είναι εύλογες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι επαρκείς.

Κύριο Θέμα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση του κύριου θέματος ελέγχου
Εκτίμηση των μαθηματικών αποθεμάτων που απορρέουν από τα Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής	
Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου ζωής, οι οποίες επιμετρώνται με βάση το ΔΠΧΑ 4, περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διακανονισμού των παροχών και αποζημιώσεων που σχετίζονται με τα συμβόλαια αυτά και ανέρχονται σε €80,6 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 15% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρείας. Η εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων είναι σύνθετη, ενέχει σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας και απαιτεί από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει μια σειρά παραδοχών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας. Μικρές μεταβολές σε αυτές τις παραδοχές ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας. Εστίασαμε σε αυτήν την περιοχή λόγω της σημαντικότητας των υποχρεώσεων αυτών, των σύνθετων αναλογιστικών μεθοδολογιών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση και της πολυπλοκότητας στην εκτίμηση των παραδοχών που σχετίζονται με μελλοντικά γεγονότα. Επιπλέον, οι αναλογιστικές παραδοχές που βασίζονται στα οικονομικά και δημογραφικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου της μελλοντικής συμπεριφοράς των αντισυμβαλλομένων, εμπειρεύουν σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας. Συγκεκριμένα, οι σημαντικές παραδοχές, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες σε μεταβολές,	Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε υποστηρίχθηκαν από εσωτερικούς αναλογιστές που εξειδικεύονται στις ασφάλειες ζωής και περιλάμβαναν τα ακόλουθα: • Κατανοήσαμε τις διαδικασίες που εφαρμόζει η Διοίκηση σχετικά με την πολιτική αποθεματοποίησης ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής, και εξετάσαμε τις κύριες δικλίδες που σχετίζονται με τη διαδικασία εκτίμησης των εν λόγω αποθεμάτων. • Ελέγξαμε την πληρότητα και την ορθότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτιμήσεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών και στις μελέτες εμπειρίας, οι οποίες υποστηρίζουν τις αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν. • Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία και τις σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν με βάση τη γνώση μας για τον κλάδο και τη σχετική μας εμπειρία προκειμένου να αξιολογήσουμε τη συμμόρφωση των μεθοδολογιών αυτών με τις αναγνωρισμένες αναλογιστικές πρακτικές, αλλά και με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής αναφοράς. • Πραγματοποιήσαμε διαδικασίες ανεξάρτητης επαλήθευσης των υποδειγμάτων πρόβλεψης χρηματοροών, σε δειγματοληπτική βάση, συμπεριλαμβάνοντας αναλυτικούς ανεξάρτητους επαναυπολογισμούς σε επιλεγμένα συμβόλαια και προϊόντα, ώστε να διασφαλίσουμε το εύλογο των υποδειγμάτων πρόβλεψης. • Αξιολογήσαμε το εύλογο της μεταβολής των

είναι οι ακόλουθες:

- Το ποσοστό ακυρώσεων, που είναι ένας από τους σημαντικότερους λόγους που οδηγεί στη σταδιακή μείωση των εν ισχύ συμβολαίων και ο οποίος θα μπορούσε ενδεχομένως να επηρεάσει θετικά ή αρνητικά τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, ανάλογα με την κερδοφορία κάθε προϊόντος.
- Η καμπύλη επιτοκίων, η οποία χρησιμοποιείται για την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, και η οποία εξάγεται χρησιμοποιώντας ως βάση την καμπύλη μηδενικών επιτοκίων κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατάλληλα προσαρμοσμένη ώστε να εξομαλύνεται η αβεβαιότητα μέσω της χρησιμοποίησης μέσω των ιστορικών τιμών επιτοκίων. Η τιμή του επιτοκίου για κάθε έτος ωρίμανσης, υπολογίζεται ως μέσος όρος των τιμών της ως άνω καμπύλης την τελευταία τριετία.
- Οι εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό των εξόδων, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις βασίζονται στον ορθό διαχωρισμό των συνολικών εξόδων μεταξύ εξόδων πρόσκτησης και διατήρησης, εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εξόδων καθώς και των εξόδων παραγωγής.
- Το ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς κατά τη συνταξιοδότηση, το οποίο επηρεάζει την έκθεση στον κίνδυνο μακροβιότητας παρέχεται μόνο στα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Η εκτίμηση του ποσοστού των ασφαλισμένων που θα επιλέξουν την καταβολή εφάπαξ ποσού στην έναρξη της συνταξιοδότησης βασίζεται στην εμπειρία των τελευταίων 15 ετών.

Οι σχετικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3, 4.2 και 31 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

υποχρεώσεων που απορρέουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής σε σχέση με το προηγούμενο έτος και λάβαμε περαιτέρω διευκρινίσεις από τη Διοίκηση για τυχόν μεταβολές όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

Πιο συγκεκριμένα, οι σημαντικές παραδοχές στις οποίες επικεντρωθήκαμε είναι οι ακόλουθες:

Ποσοστό ακυρώσεων

Εξετάσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των ποσοστών ακύρωσης για κάθε κανάλι διανομής προϊόντων και κάθε κατηγορία προϊόντος βασιζόμενοι σε γενικά αποδεκτές πρακτικές της αγοράς.

Καμπύλη επιτοκίων

Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των καμπυλών επιτοκίων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε παρούσα αξία, καθώς και την ορθότητα των καμπυλών που χρησιμοποιήθηκαν.

Εξόδα

Εξετάσαμε τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στην κατανομή των εξόδων μεταξύ εξόδων πρόσκτησης και διατήρησης. Επιπρόσθετα, αξιολογήσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε για το μερισμό των εξόδων πρόσκτησης και διατήρησης σε κάθε κατηγορία προϊόντος.

Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς

Εξετάσαμε τις μελέτες που διενεργήθηκαν από τη Διοίκηση τόσο για συμβόλαια περιοδικού όσο και εφάπαξ ασφαλιστρού, για να αξιολογήσουμε κατά πόσο τα μακροπρόθεσμα χαρακτηριστικά εξαγοράς των συμβολαίων αντανακλώνται κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν εξωτερικούς ή εσωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ασφαλισμένων. Επιπλέον, αξιολογήσαμε εάν οι σημαντικές κρίσεις που επηρέασαν τη διαμόρφωση των παραδοχών, είναι εύλογες.

Από τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε προέκυψε ότι οι σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των υποχρεώσεων από συμβόλαια ασφαλίσεων ζωής είναι εύλογες. Επίσης, κρίναμε ότι οι μεθοδολογίες και τα μοντέλα που

χρησιμοποιήθηκαν συνάδουν με τα πρότυπα του κλάδου και αντανακλούν το είδος και τα χαρακτηριστικά του κινδύνου των ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής της Εταιρείας.

Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι επαρκείς.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43^α του Κωδ. Ν. 2190/1920,

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία Groupama Φοίνιξ Α.Ε.Α.Ε. και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου την οποία λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητές της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που

αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 24 Ιουνίου 2005 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 14 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Χαλάνδρι, 21 Ιουνίου 2019
Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Αρ Μ ΣΟΕΛ 113

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
Αρ Μ ΣΟΕΛ 17701

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

(Ποσά σε χιλ. €)

		01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
	<i>Σημ.</i>		
Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα		135.760	132.758
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές		(11.243)	(11.081)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	5	124.518	121.677
Έσοδα επενδύσεων	6	10.482	11.554
Κέρδη/(Ζημίες) από χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	7	(2.274)	1.214
Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση/απομείωση επενδύσεων	8	3.373	1.527
Σύνολο καθαρών εσόδων επενδύσεων		11.582	14.295
Λοιπά έσοδα	9	667	609
Σύνολο καθαρών εσόδων επενδύσεων και λοιπών εσόδων		12.249	14.904
Σύνολο καθαρών εσόδων		136.767	136.582
Ασφαλιστικές αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	10	62.831	66.355
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και τεχνικών προβλέψεων	11	4.084	168
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	12	25.855	23.962
Λειτουργικά έξοδα	13	26.012	32.834
Χρηματοοικονομικά έξοδα	14	191	205
Σύνολο εξόδων		118.973	123.525
Κέρδη προ φόρων		17.794	13.057
Φόρος εισοδήματος	15	(8.821)	(2.460)
Καθαρά κέρδη χρήσης		8.973	10.597

Ν. Σμύρνη, 21 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Το Μέλος ΔΣ & Γενικός
Διευθυντής

Η Διευθύντρια
Οικονομικής Διεύθυνσης

Ο Διευθυντής
Υποδ/νσης Οικονομικών

Ο Υπεύθυνος
Αναλογιστής

PEQUEUX OLIVIER
Αρ. Διαβ. 13ΑΙ05042

ΚΑΤΣΙΟΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 569284/2010

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ν. ΚΩΣΤΑΚΗ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 093215/2011

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Π. ΜΙΚΕΛΗΣ
Αρ.Αδ./ΟΕΕ 0027620

ΗΛΙΑΣ Α. ΔΡΕΛΛΑΣ
Α.Α.Κ3-6580/27.11.1991

Οι σημειώσεις στις σελίδες 26 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

(Ποσά σε χιλ. €)

	<u>01.01- 31.12.2018</u>	<u>01.01- 31.12.2017</u>
Καθαρά κέρδη χρήσης	8.973	10.597
Στοιχεία τα οποία ενδέχεται να αναταξινομηθούν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	(14.350)	(4.087)
Στοιχεία τα οποία δεν θα αναταξινομηθούν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό	(99)	(485)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης, προ φόρων	(5.476)	6.026
Φόροι στα λοιπά εισοδήματα	25, 29 2.710	1.739
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(2.766)	7.764

Ν. Σμύρνη, 21 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Το Μέλος ΔΣ & Γενικός
ΔιευθυντήςΗ Διευθύντρια
Οικονομικής ΔιεύθυνσηςΟ Διευθυντής
Υποδ/σης ΟικονομικώνΟ Υπεύθυνος
ΑναλογιστήςPEQUEUX OLIVIER
Αρ. Διαβ. 13ΑΙ05042ΚΑΤΣΙΟΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 569284/2010ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ν. ΚΩΣΤΑΚΗ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 093215/2011ΦΙΛΙΠΠΟΣ Π. ΜΙΚΕΛΗΣ
Αρ.Αδ./ΟΕΕ 0027620ΗΛΙΑΣ Α. ΔΡΕΛΛΑΣ
Α.Α.Κ3-6580/27.11.1991

Οι σημειώσεις στις σελίδες 26 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

(Ποσά σε χιλ. €)

	σημ.	31.12.2018	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	16	10.454	10.828
Επενδύσεις σε ακίνητα	17	5.794	13.390
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	18	368	245
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	78.234	104.668
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	20	495.265	475.290
Επενδύσεις σε θυγατρικές	21	660	616
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων	22	2.674	4.105
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	23	17.427	16.961
Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους	24	4.248	5.244
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		1.054	56
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	25	15.609	18.827
Προμήθειες και λοιπά έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων	26	8.618	8.096
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	27	12.946	6.406
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		653.351	664.731
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	28	24.171	24.171
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	28	48.925	207.716
Αποθεματικά	29	38.178	47.256
Αποτελέσματα εις νέον	30	6.313	(158.791)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		117.587	120.353
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις	31	441.061	442.162
Ασφαλιστικές προβλ. ζωής που οι ασφ/νοι φέρουν τον επενδ. κίνδυνο	31	36.244	38.174
Επενδυτικά Συμβόλαια	32	8.556	8.855
Υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	33	6.083	6.037
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	34	6.087	6.313
Λοιπές υποχρεώσεις	35	12.629	10.412
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	36	13.148	15.161
Λοιπές προβλέψεις	37	11.957	17.265
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		535.764	544.378
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		653.351	664.731

Ν. Σμύρνη, 21 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Το Μέλος ΔΣ & Γενικός
Διευθυντής

Η Διευθύντρια
Οικονομικής Διεύθυνσης

Ο Διευθυντής
Υποδ/σης Οικονομικών

Ο Υπεύθυνος
Αναλογιστής

PEQUEUX OLIVIER
Αρ. Διαβ. 13ΑΙ05042

ΚΑΤΣΙΟΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 569284/2010

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ν. ΚΩΣΤΑΚΗ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 093215/2011

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Π. ΜΙΚΕΛΗΣ
Αρ.Αδ./ΟΕΕ 0027620

ΗΛΙΑΣ Α. ΔΡΕΛΛΑΣ
Α.Α.Κ3-6580/27.11.1991

Οι σημειώσεις στις σελίδες 26 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

(Ποσά σε χιλ. €)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Ίδια Κεφάλαια έναρξης χρήσης την 1/1/2018	24.171	207.716	47.256	(158.791)	120.353
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	8.973	8.973
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων (μετά φόρων)	-	-	(11.710)	-	(11.710)
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό (μετά φόρων)	-	-	(29)	-	(29)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(11.739)	8.973	(2.766)
Μεταφορά σε αποθεματικά από αποτελέσματα εις νέον	-	-	2.661	(2.661)	0
Λοιπές μεταβολές (σημ. 28)	-	(158.791)	-	158.791	0
Ίδια Κεφάλαια λήξης χρήσης την 31/12/2018	24.171	48.925	38.178	6.313	117.587

	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Ίδια Κεφάλαια έναρξης χρήσης την 1/1/2017	24.171	207.716	47.900	(167.199)	112.589
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	10.597	10.597
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων (μετά φόρων)	-	-	(2.489)	-	(2.489)
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό (μετά φόρων)	-	-	(344)	-	(344)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(2.833)	10.597	7.764
Μεταφορά σε αποθεματικά από αποτελέσματα εις νέον	-	-	2.189	(2.189)	0
Ίδια Κεφάλαια λήξης χρήσης την 31/12/2017	24.171	207.716	47.256	(158.791)	120.353

Οι σημειώσεις στις σελίδες 26 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(Ποσά σε χιλ. €)

	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	15.762	13.057
Πλέον/ (Μείον) αναπροσαρμογές για:		
Αποσβέσεις και απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων	(735)	1.112
Ασφαλιστικές προβλέψεις	(1.485)	(10.106)
Προβλέψεις για υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	(88)	1.088
Λοιπές προβλέψεις	(5.800)	(623)
(Κέρδη)/ Ζημιές από πώληση/ λήξη χρηματ/κών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(3.373)	(1.527)
Αποσβέσεις διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	1.713	1.712
(Κέρδη)/ Ζημιές από αποτίμηση παραγώγων	139	(183)
(Κέρδη)/ Ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων	297	110
Έσοδα επενδύσεων	(12.109)	(13.180)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	191	205
Προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία	(21.251)	(21.391)
Προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Μείωση/ (Αύξηση) σε λοιπές απαιτήσεις	(4.849)	(1.264)
Αύξηση/ (Μείωση) στις λοιπές υποχρεώσεις	13	(5.363)
Μείωση/ (Αύξηση) σε προμήθειες και έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστηρίων συμβολαίων επόμενων χρήσεων	(522)	638
(Αγορά)/ Πώληση διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	(3.114)	(3.795)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(13.961)	(18.119)
Καταβληθέντες τόκοι	(191)	(205)
Τόκοι εισπραχθέντες	12.109	13.180
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.043)	(5.144)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αγορές)/ Πωλήσεις άυλων και ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	8.582	(752)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	8.582	(752)
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.539	(5.896)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	6.406	12.303
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	12.946	6.406

Οι σημειώσεις στις σελίδες 26 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρία λειτουργεί ως Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία με την επωνυμία «GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 και του Ν.4364/2016 ο οποίος αφορά την Νομοθεσία Εποπτείας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – Φερεγγυότητα ΙΙ, (αντικατέστησε πλήρως το Π.Δ. 400/1970), όπως ισχύουν. Εδρεύει στην Ν. Σμύρνη οδός Συγγρού 213-215, Τ.Κ 17121, και έχει αριθμό ΓΕΜΗ 227401000. Ιδρύθηκε στις 3/5/1928 και η διάρκεια λειτουργίας της λήγει στις 2.5.2028.

Ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ) της Εταιρίας είναι : 094077039 και υπάγεται στην Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Πειραιά.

Ο σκοπός της εταιρίας περιγράφεται στο άρθρο 2 του καταστατικού της και είναι:

1. Η για λογαριασμό της εταιρίας ή για λογαριασμό τρίτων ή και σε συσχέτισμό με τρίτους επιχείρηση ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων κατά Ζημιών όλων των κλάδων που μνημονεύονται στο άρθρο 13 κεφάλαιο 1 του Ν.Δ. 400/1970, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 12 του Π.Δ. 118/1985, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
2. Η για λογαριασμό της Εταιρίας ή για λογαριασμό τρίτων ή και σε συσχέτισμό με τρίτους επιχείρηση ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων Ζωής, που περιγράφονται στο άρθρο 13 κεφάλαιο 2 του Ν.Δ 400/1970, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 12 του Π.Δ. 118/1985, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
3. Η ανάληψη της αντιπροσωπίας οποιασδήποτε ξένης ασφαλιστικής Επιχείρησης.
4. Η διενέργεια κάθε πράξης και κάθε δραστηριότητας, που συνδέεται με την εκπλήρωση του σκοπού της Εταιρίας, καθώς και η παροχή σε τρίτους κάθε συναφούς υπηρεσίας.

Η ηλεκτρονική ιστοσελίδα (website) της εταιρίας είναι www.groupama.gr.

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας την 21.06.2019 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Η Εταιρεία ασκεί έλεγχο στην GROUP ΜΕΡΙΜΝΑ ΕΠΕ, που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, κατέχοντας το 95% του μετοχικού της κεφαλαίου. Η Εταιρεία δεν συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καθώς πληρούνται τα κριτήρια του ΔΠΧΑ 10 για την απαλλαγή από τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Η μητρική εταιρία Groupama Holding Filiales et Participations με έδρα την Γαλλία, κατέχει το 100% των μετοχών της GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ ΑΕΑΕ και ως εκ τούτου οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας ενσωματώνονται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, οι οποίες συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο 7 μελών, τριετούς θητείας. Η θητεία του υφιστάμενου Δ.Σ. λήγει στο τέλος της χρήσης 2022. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας είναι η ακόλουθη:

Επώνυμο Όνομα Πατρώνυμο	Είδος σχέσης
PEQUEUX OLIVIER του JEAN PAUL	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ
GUILLAUME DIDIER RENE JEAN - MARIE του JOSEPH	ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ
ΚΑΤΣΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ
LE DILLY SYLVIE BRIGITTE NATHALIE του CLAUDE	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ
ERIC HENRI PAUL TOURRET του ROGER	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ
VIGNY AMBRE REBECCA του MARC	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ
ROUSSET DENIS GUY ROBERT του JACQUES	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται με αναλογιστικές μεθόδους.

Όλα τα ποσά που αναγράφονται στις σημειώσεις, εκφράζονται σε χιλιάδες ευρώ (€) εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά.

Οι αρχές που παρουσιάζονται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στη Σημείωση 4

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η διοίκηση της εταιρίας βεβαιώνει την σύνταξη των οικονομικών της καταστάσεων επί τη βάση της συνέχισης της δραστηριότητάς της. Οι παράγοντες αβεβαιότητας που υπάρχουν στην ελληνική αγορά δε θέτουν σε αμφισβήτηση τη δυνατότητα της Εταιρείας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα.

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η ασταθής οικονομική κατάσταση της χώρας παραμένει βασικός παράγοντας κινδύνου για την Εταιρεία και τυχόν αρνητικές εξελίξεις και η αβεβαιότητα στον τομέα αυτό είναι πιθανό να έχουν επιπτώσεις στις δραστηριότητές της, στα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της, στη χρηματοοικονομική κατάστασή της και στις προοπτικές της.

Συγκεκριμένα, τυχόν αρνητικές εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά:

- την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων,
- τις πωλήσεις των προϊόντων της, και

Η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές μελλοντικές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητές της Εταιρείας.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση της Εταιρίας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η Εταιρία επί του παρόντος εξετάζει την επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η οποία δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς έχει επιλέξει την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 όπως περιγράφεται λεπτομερώς παρακάτω.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου δεν είχε επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια»

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2022. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Οι δραστηριότητες της Εταιρίας συνδέονται κατά κύριο λόγο με την ασφάλιση όπως ορίζεται στην τροποποίηση και, ως εκ τούτου πληροί τις προϋποθέσεις και σκοπεύει να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 το 2022.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας που συνδέονται με την ασφαλιστική δραστηριότητα βάσει του προτύπου ΔΠΧΑ 4 αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 90% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρίας.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να

αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η Εταιρεία εξετάζει επί του παρόντος τις επιπτώσεις του ΔΠΧΑ 16 και θεωρεί ότι η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο

επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Η Εταιρεία έχει επιλέξει να λογιστικοποιεί τις επενδύσεις της σε θυγατρικές σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Οι επενδύσεις της Εταιρείας σε θυγατρικές κατατάσσονται ως επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και επιμετρώνται στην εύλογη αξία με τα κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας να καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Περαιτέρω λεπτομέρειες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αναφέρονται στη Σημείωση 2.9.

2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται με χρήση του νομίσματος του οικονομικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα κατά την διάρκεια της περιόδου και κατά την ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού με τις υπάρχουσες ισοτιμίες, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται σε μεμονωμένες συναλλαγές που εκφράζονται ή διακανονίζονται σε ξένα νομίσματα. Οι συναλλαγές αυτές αφορούν κυρίως Ασφαλιστικές και Αντασφαλιστικές Εργασίες στον Κλάδο Πλοίων και Αεροσκαφών, καθώς και συναλλαγές στους Κλάδους Μεταφορών και Πυρός. Τα νομίσματα που χρησιμοποιούνται είναι η Λίρα Αγγλίας, η Λίρα Κύπρου, το Αμερικάνικο Δολάριο και το Καναδικό Δολάριο. Μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα ταξινομημένων σαν διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται μεταξύ συναλλαγματικών διαφορών που προκύπτουν λόγω μεταβολής του αναπόσβεστου κόστους και λόγω λοιπών μεταβολών στη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μεταβολές στο αναπόσβεστο κόστος καταχωρούνται στα αποτελέσματα, ενώ οι λοιπές μεταβολές στη λογιστική αξία καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, όπως μετοχές που αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος των κερδών/ζημιών εύλογης αξίας. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία, όπως μετοχές που έχουν ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.5 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν: οικόπεδα, ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα Κτίρια αφορούν τα ακίνητα των Διοικητικών Υπηρεσιών, των Περιφερειακών γραφείων και των αποθηκών.

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην εταιρία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του περιουσιακού στοιχείου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη την ωφέλιμη διάρκεια της ζωής τους από την Εταιρία. Οι προβλεπόμενες διάρκειες χρήσης ανά κατηγορία παγίων, έχουν ως εξής:

Κτίρια Διοικητικών Υπηρεσιών	Έως 40 έτη
Κτίρια Περιφερειακών Διευθύνσεων	Έως 25 έτη
Οχήματα	Έως 7 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 Έως 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων, υπόκεινται σε επανεξέταση για πιθανότητα πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ετήσιο ισολογισμό.

Τα αποσβενόμενα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί (Σημείωση 2.8).

Κατά την πώληση των ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα».

2.6 Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία κατέχονται για μακροχρόνιες εκμισθώσεις ή για κεφαλαιουχικά κέρδη ή και τα δύο, και δεν χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία, κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν ιδιόκτητα οικόπεδα και κτίρια.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται σε κόστος μείον αποσβέσεις και τυχόν απομείωση.

Τα οικόπεδα που συμπεριλαμβάνονται στις επενδύσεις σε ακίνητα δεν αποσβένονται. Τα επενδυτικά κτίρια αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής τους που εκτιμάται έως 25 έτη.

Μεταγενέστερες δαπάνες λογίζονται προσθετικά στην λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και ότι το κόστος αυτού μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Όλα τα άλλα κόστη από επιδιορθώσεις και συντήρηση βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης την οποία αφορούν.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε κατηγοριοποιείται στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία.

Μεταφορές των ακινήτων στις ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, γίνονται όταν υπάρχει μεταβολή στη χρήση που αποδεικνύεται με την έναρξη ιδιοχρησιμοποίησης ή την οριστική διακοπή χρήσης ενός ακινήτου από τον ιδιοκτήτη ή με την έναρξη μιας λειτουργικής μίσθωσης ή τέλος με την έναρξη αξιοποίησης του ακινήτου με σκοπό την πώληση αυτού. Όταν γίνεται μεταφορά από ιδιοχρησιμοποιούμενα σε ακίνητα για επένδυση, αυτή γίνεται με την εύλογη αξία την περίοδο της μεταφοράς. Κάθε διαφορά που προκύπτει μεταφέρεται στα αποτελέσματα (με την μορφή της πρόβλεψης απομείωσης)

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές και των επενδυτικών ακινήτων υπόκεινται σε επανεξέταση για πιθανότητα πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ετήσιο ισολογισμό.

2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια.

Οι δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και διατήρηση του λογισμικού καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη χρήση των παραπάνω στοιχείων είναι έως 5 έτη.

Τα υπόλοιπα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναφέρονται σε ιδιοπαραγόμενα μηχανογραφικά προγράμματα προκειμένου για την κάλυψη των εργασιών και σκοπών της Εταιρίας.

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών προγραμμάτων τα οποία ελέγχονται από την Εταιρία (ιδιοπαραγόμενο λογισμικό) αναγνωρίζονται ως μέρος των άυλων περιουσιακών στοιχείων, όταν πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια:

- Είναι τεχνικά εφικτό να ολοκληρωθεί το λογισμικό, ώστε να είναι διαθέσιμο για χρήση
- Η επιχείρηση σκοπεύει να ολοκληρώσει το λογισμικό και να το χρησιμοποιήσει ή να το πουλήσει
- Υπάρχει η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί το λογισμικό
- Αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το λογισμικό
- Υπάρχουν επαρκείς τεχνικοί, χρηματοοικονομικοί και άλλοι πόροι για να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη του λογισμικού και για να χρησιμοποιηθεί ή να πουληθεί το λογισμικό
- Οι δαπάνες που σχετίζονται με την ανάπτυξη του λογισμικού μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα

Τέτοιες δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού και αναλογία γενικών εξόδων.

Το ιδιοπαραχθέν λογισμικό που έχει αναγνωριστεί σαν άυλο περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του (έως 5 χρόνια).

2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία και τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εκτός της υπεραξίας) εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.9 Χρηματοοικονομικά στοιχεία

2.9.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καταχωρούνται, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, στις ακόλουθες κατηγορίες:

- i) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
- ii) Διαθέσιμα προς πώληση Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία,
- iii) Δάνεια και απαιτήσεις

Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από την Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Η κατηγορία **χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων** περιλαμβάνει (α) τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορία και (β) τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που προσδιορίζονται ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο καταχωρείται ως κατεχόμενο για εμπορία εάν αρχικώς αποκτήθηκε με σκοπό την πώληση σε σύντομο χρονικό διάστημα ή εάν είναι χρεόγραφα που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ταξινομούνται ως κατεχόμενα για εμπορία, εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως μέσα αντιστάθμισης.

Η Εταιρεία προσδιορίζει κατά την αρχική αναγνώριση τους ορισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- Απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία λογιστική ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- Σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα (υβριδικά) που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι οι επενδύσεις σε μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται για ακαθόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίες είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες ή και στις τιμές χρεογράφων.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός εκείνων που κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκαν από την Εταιρεία ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση. Στην ανωτέρω κατηγορία περιλαμβάνονται τα κονδύλια α) Δάνεια στο προσωπικό, β) Δάνεια σε ασφαλισμένους ζωής, γ) Αξιογράφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις και δ) Λοιπές απαιτήσεις.

2.9.2 Αναγνώριση και επιμέτρηση

(α) Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τα οποία οι δαπάνες συναλλαγής αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να αναγνωρίζεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών (λήξη ή μεταβίβαση) του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

(β) Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Η μεταγενέστερη αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από την κατηγοριοποίησή τους, ως εξής:

Τα **χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων** αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα κέρδη και ζημιές από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν, στο κονδύλι «Κέρδη/(Ζημιές) από χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων».

Τα **διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία** μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των μετοχικών τίτλων δε δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία κτήσης τους. Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων, νομισματικών και μη, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου

διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Σε περίπτωση που ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, οι συσσωρευμένες μεταβολές της εύλογης αξίας που έχουν καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στα αποτελέσματα στα «Κέρδη/Ζημιές από πώληση/απομείωση επενδύσεων». Τα έσοδα από τόκους από τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση που υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Έσοδα επενδύσεων». Τα έσοδα από μερίσματα από τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στα αποτελέσματα, στα «Έσοδα επενδύσεων», όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα της εταιρίας να εισπράξει το μέρισμα.

Τα **δάνεια και απαιτήσεις** επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός της αποσβεσμένης αξίας περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησής, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών πληρωθέντων ή εισπραχθέντων. Το έσοδο που προκύπτει από την εφαρμογή της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου περιλαμβάνεται στα έσοδα τόκων στη κατάσταση αποτελεσμάτων στο κονδύλι «Έσοδα επενδύσεων».

2.10 Απομείωση Χρηματοοικονομικών στοιχείων

(α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχει απομειωθεί.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης αποτελεί ένδειξη απομείωσης. Αν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, η συσσωρευμένη ζημιά (που επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημιές απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν μετοχικούς τίτλους δεν μπορούν να αναστραφούν μέσω των αποτελεσμάτων.

Για τις επενδύσεις σε ομόλογα, εφόσον υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, η συσσωρευμένη ζημιά – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημιές απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα – μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στα αποτελέσματα. Αν, σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός ομολόγου διαθέσιμου προς πώληση αυξηθεί και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη σε μεταγενέστερη περίοδο από την καταχώρηση της ζημιάς απομείωσης στα αποτελέσματα, τότε η ζημιά απομείωσης μπορεί να αναστραφεί μέσω των αποτελεσμάτων.

(β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αναπόσβεστο κόστος

Ο Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο και έχουν πραγματοποιηθεί ζημιές απομείωσης, αν και μόνο αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σαν αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου ('ζημιογόνο γεγονός') και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και η επίδραση αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ενδείξεις απομείωσης μπορεί να αποτελούν τα εξής γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσκολία του χρεώστη ή ομάδας χρεωστών, καθυστέρηση ή διακοπή πληρωμής τόκων και δόσεων, όταν υπάρχουν βασίμες ενδείξεις, κατά την ημερομηνία εκτίμησης, οι οποίες καταδεικνύουν ότι οι χρεώστες δεν θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και / ή άλλα παρατηρήσιμα στοιχεία που δείχνουν μετρήσιμη μείωση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης που αφορά δάνεια και απαιτήσεις, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μειώνεται με το ποσό της ζημιάς απομείωσης και η ζημιά καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αν ένα δάνειο έχει μεταβλητό επιτόκιο, το επιτόκιο προεξοφλήσης για την επιμέτρηση της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο όπως προσδιορίστηκε από τη σύμβαση.

Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (π.χ. βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του χρεώστη), η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού, ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική της Εταιρείας να μη διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές πρακτικές και νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

2.11 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είτε στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είτε στο αναπόσβεστο κόστος. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μπορούν να ταξινομηθούν ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση μόνο εάν πληρούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην Σημείωση 2.9 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς ισχύουν τα ίδια. Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των δαπανών συναλλαγής, με εξαίρεση τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τις οποίες οι δαπάνες συναλλαγής αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν: επενδυτικά συμβόλαια, υποχρεώσεις από ασφαλιστική δραστηριότητα, υποχρεώσεις προς αντισταθμιστές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι **χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων** επιμετρώνται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημιές από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν, στο κονδύλι «Κέρδη/(Ζημιές) από χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων».

Οι **χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αναπόσβεστο κόστος** αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον. Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.12 Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Εταιρεία υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται παρακάτω:

Επίπεδο 1 Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων.

Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα και μετοχές που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε η πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2 Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές, καθώς και χρεόγραφα χωρίς τιμή από κάποια αγορά των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές.

Επίπεδο 3 Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο επ. 3.

Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.13 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν υπάρχει νομικά εκτελεστό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ανάκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα. Το νομικά εκτελεστό δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να ασκείται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών καθώς και σε περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της Εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

2.14 Ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια - ταξινόμηση

Ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι εκείνα τα συμβόλαια με τα οποία μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος από τον ασφαλισμένο στην ασφαλιστική εταιρεία και όπου η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται να αποζημιώσει τον ασφαλισμένο σε περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αλλά αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος θεωρείται σημαντικός μόνο στην περίπτωση που η επέλευση του συμβάντος θα μπορούσε να αναγκάσει την ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει σημαντικές επιπλέον παροχές. Οι επιπλέον παροχές αναφέρονται σε ποσά που υπερβαίνουν εκείνα που θα ήταν καταβλητέα αν ο ασφαλισμένος κίνδυνος δεν είχε επέλθει. Για την Εταιρεία, σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος είναι εκείνος που το καταβληθέν ποσό σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου υπερβαίνει το 5% της συνολικής παροχής που απορρέει από το συμβόλαιο.

Η Εταιρεία προσφέρει και ασφαλιστήρια συμβόλαια που συνδέονται με επενδύσεις (unit linked) και τα οποία ενέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο. Τα συμβόλαια αυτά ενέχουν και χρηματοοικονομικό κίνδυνο τον οποίο φέρουν οι ασφαλισμένοι.

Επενδυτικά συμβόλαια είναι αυτά που φέρουν χρηματοοικονομικό κίνδυνο χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο.

Κατά αυτόν τον τρόπο, τα ακόλουθα έχουν διαχωριστεί από την ασφαλιστική δραστηριότητα:

- Ατομικά συμβόλαια unit-linked με μηδενικό ασφαλισμένο κεφάλαιο.
- Συμβόλαια Deposit Administration Funds (DAF) είναι συνταξιοδοτικά σχήματα που ο αντισυμβαλλόμενος - εργοδότης προσφέρει στο προσωπικό του. Τα σχήματα χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών προς την Εταιρεία.

Η ταξινόμηση των προϊόντων της Εταιρείας ως ασφαλιστικά ή επενδυτικά γίνεται κατά την έναρξη των συμβολαίων. Η ταξινόμηση των ασφαλιστικών συμβολαίων δεν αλλάζει μέχρι τη λήξη των υποχρεώσεων ή των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά. Αντίθετα, επενδυτικά προϊόντα μπορεί να ταξινομηθούν ως ασφαλιστικά αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος στον οποίο εκθέτουν την Εταιρεία γίνει σημαντικός.

2.15 Ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια με δικαίωμα προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη

2.15.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Τα ασφαλιστικά προϊόντα ταξινομούνται σε δύο κύριες κατηγορίες, ζωής και ζημιών.

(α) Ασφαλιστικά προϊόντα ζωής

Τα προϊόντα, μέσω των οποίων ασφαλιζονται γεγονότα που συνδέονται με την ανθρώπινη ζωή, είτε σε ατομική ή σε ομαδική βάση, προσφέρουν καλύψεις οι οποίες ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με τη διάρκεια της ασφάλισης.

- *Ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας*

Ασφαλιζονται γεγονότα (θάνατος από οποιαδήποτε αιτία, ή επιβίωση) με καθορισμένους όρους και συνθήκες για μεγάλη διάρκεια. Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδο στην έκδοση και εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμήθειας. Οι παροχές, όταν προκύπτουν, καταχωρούνται ως έξοδο.

Η υποχρέωση λόγω των συμβατικών παροχών που αναμένεται να προκύψουν στο μέλλον, δημιουργείται για κινδύνους των οποίων τα ασφάλιστρα έχουν καταχωρηθεί ως έσοδο. Η υποχρέωση καθορίζεται ως το σύνολο της αναμενόμενης παρούσας αξίας των παροχών, μείον την αναμενόμενη παρούσα αξία των ασφαλίσεων που απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι παροχές, τα έξοδα πρόσκτησης και τα διαχειριστικά έξοδα, με βάση τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τιμολόγηση (ασφάλιστρα τιμολόγησης).

Οι υποχρεώσεις υπολογίζονται κάθε φορά που συντάσσεται ισολογισμός, με τις παραδοχές της έναρξης των συμβολαίων.

- *Ασφαλίσεις ζωής βραχείας διάρκειας*

Οι ασφαλισμένοι προστατεύονται από τις συνέπειες γεγονότων (όπως θάνατος ή ανικανότητα) που θα επηρέαζαν την ικανότητα αυτών ή των εξαρτημένων μελών να διατηρήσουν το τρέχον επίπεδο εσόδων τους. Οι εγγυημένες παροχές που καταβάλλονται στον ασφαλισμένο με την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου είτε είναι καθορισμένες ή είναι συνδεδεμένες με το μέγεθος της οικονομικής ζημιάς που αυτός υφίσταται. Δεν υπάρχουν παροχές λήξης ή παροχές εξαγορών.

Αν και τα προϊόντα αυτά καλύπτουν γεγονότα χωρίς καθορισμένους όρους και συμφωνίες για μικρή διάρκεια, όταν εκδίδονται σε ατομική βάση, η Εταιρία είναι υποχρεωμένη να τις ανανεώνει ετησίως, εκτός αν τα αντίστοιχα ασφάλιστρα δεν έχουν καταβληθεί.

Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδο (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά της περιόδου ασφάλισης. Το μέρος των ασφαλίσεων των εν ισχύ ασφαλίσεων που αφορά στο μη δεδουλευμένο μέρος του κινδύνου που έχει αναληφθεί, κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού, αναφέρεται ως απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων. Τα ασφάλιστρα εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμήθειας.

Εκκρεμείς ζημιές και έξοδα διαχείρισης ζημιών, χρεώνονται στα έσοδα όταν η ζημία συμβεί, με βάση την εκτιμώμενη υποχρέωση για αποζημίωση στους δικαιούχους. Περιλαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα έξοδα διευθέτησης ζημιών και προκύπτουν από γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού ακόμα και αν δεν έχουν αναγγελθεί στην Εταιρία. Οι υποχρεώσεις για τις εκκρεμείς ζημιές εκτιμώνται ανά περίπτωση, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που η Εταιρία έχει λάβει γνώση για τις ζημιές που έχουν αναγγελθεί, ενώ χρησιμοποιεί στατιστική μέθοδο, οριζόμενη από την νομοθεσία, για τις ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί.

(β) Ασφαλίσεις ζημιών

Αφορούν ασφαλίσεις αστικής ευθύνης ή περιουσίας.

Οι ασφαλίσεις αστικής ευθύνης προστατεύουν τους πελάτες της Εταιρίας από τον κίνδυνο πρόκλησης ζημιάς σε τρίτα άτομα ως αποτέλεσμα των νόμιμων δραστηριοτήτων τους. Προστασία προσφέρεται σε ιδιώτες ή επαγγελματίες που καλούνται να καταβάλουν αποζημίωση σε τρίτους για σωματική βλάβη ή υλική ζημία.

Η πλειοψηφία των ασφαλίσεων αστικής ευθύνης αφορά σε χερσαία οχήματα.

Οι ασφαλίσεις περιουσίας αποζημιώνουν του πελάτες της Εταιρίας για ζημιές που υφίστανται στις ιδιοκτησίες τους ή για την αξία της απώλειας των περιεχομένων σε αυτές. Οι πελάτες που αναλαμβάνουν εμπορικές δραστηριότητες στις ιδιοκτησίες τους μπορούν επίσης να λαμβάνουν αποζημίωση για την απώλεια των κερδών τους, που προκαλείται από την αδυναμία να χρησιμοποιούν τις ασφαλισμένες ιδιοκτησίες τους για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες (κάλυψη διακοπής επαγγέλματος).

Τα ασφάλιστρα, όπως και στις ασφαλίσεις ζωής βραχείας διάρκειας, αναγνωρίζονται ως έσοδο (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά με την περίοδο ασφάλισης. Το μέρος των ασφαλίσεων των εν ισχύ ασφαλίσεων που αφορά στο μη δεδουλευμένο μέρος του κινδύνου που έχει αναληφθεί, κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού, αναφέρεται ως απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων. Τα ασφάλιστρα εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμήθειας.

Εκκρεμείς ζημιές και έξοδα διαχείρισης ζημιών, χρεώνονται στα έσοδα όταν η ζημία συμβεί, με βάση την εκτιμώμενη υποχρέωση για αποζημίωση στους δικαιούχους. Περιλαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα έξοδα διευθέτησης ζημιών και προκύπτουν από γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού ακόμα και αν δεν έχουν αναγγελθεί στην Εταιρία. Οι υποχρεώσεις για τις εκκρεμείς ζημιές εκτιμώνται ανά περίπτωση, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που η Εταιρία έχει λάβει γνώση για τις ζημιές που έχουν αναγγελθεί, ενώ χρησιμοποιεί στατιστική μέθοδο για τις ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί. Η Εταιρία επίσης, χρησιμοποιεί στατιστικές μεθόδους προκειμένου να εκτιμήσει το συνολικό κόστος περίπλοκων ζημιών, το οποίο ενδέχεται να επηρεαστεί από εξωγενείς παράγοντες (όπως δικαστικές αποφάσεις).

(γ) Επενδυτικά συμβόλαια με δικαίωμα προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη

Η Εταιρία ταξινομεί τα DAF προϊόντα της ως επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη (Discretionary Participation Features - DPF), διότι ο ασφαλισμένος δύναται να λάβει πρόσθετα οφέλη, ως συμπλήρωμα στο σύνολο των συμβατικών παροχών του συμβολαίου, τα οποία είναι πιθανό να είναι ένα σημαντικό μέρος των συμβατικών παροχών και των οποίων το ποσό και το χρονοδιάγραμμα έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της Εταιρίας. Η λογιστικοποίηση των συγκεκριμένων προϊόντων ακολουθεί τους κανόνες των ασφαλιστικών συμβολαίων.

Η Εταιρία διαχειρίζεται προγράμματα καθορισμένων εισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο το συμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει προκαθορισμένες εισφορές στην Εταιρία. Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, για το οποίο έχει προκαθοριστεί το ποσό της παροχής που θα καταβληθεί σε έναν εργαζόμενο του αντισυμβαλλόμενου και το οποίο συνήθως εξαρτάται από έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως είναι η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και ο μισθός.

Η Εταιρία δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση, εάν τα διαθέσιμα κεφάλαια που υπάρχουν για ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, δεν επαρκούν ώστε να καταβληθούν οι παροχές στον εργαζόμενο του αντισυμβαλλόμενου, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος.

2.15.2 Αναγνώριση και επιμέτρηση – Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν την εκτίμηση της Εταιρείας για υποχρεώσεις που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και αναγνωρίζονται κατά την έναρξη των συμβολαίων και την είσπραξη των ασφαλίσεων. Η εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων διενεργείται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αρχές και κανόνες αποτίμησης ανά κατηγορία ασφαλιστικής πρόβλεψης. Σημειώνεται ότι η βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών προβλέψεων είναι οι διατάξεις του Νόμου 400/1970 όπως αυτός είχε διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια».

Η διαφορά των ασφαλιστικών προβλέψεων (αύξηση / μείωση) σε σχέση με προηγούμενη αποτίμησή τους, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης όσον αφορά τις αναλογούσες προβλέψεις επί ίδιας κράτησης της Εταιρείας, το δε υπόλοιπο ποσό μεταφέρεται σε χρέωση των αντασφαλιστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις. Οι υποχρεώσεις αυτές παύουν να αναγνωρίζονται όταν ακυρώνονται, εκπνέουν ή δεν υφίσταται πλέον.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αναλύονται στις παρακάτω βασικές κατηγορίες:

Μαθηματικά αποθέματα: Περιλαμβάνουν το μαθηματικό απόθεμα των καλύψεων ζωής και είναι η διαφορά που προκύπτει την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των

χρηματικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική εταιρεία για κάθε συμβόλαιο ασφάλισης ζωής και της αναλογιστικής παρούσας αξίας των καθαρών ασφαλιστρών που οφείλονται από τον ασφαλισμένο και είναι καταβλητέα στην ασφαλιστική εταιρεία μέσα στα επόμενα έτη. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται με αναλογιστικές μεθόδους και σύμφωνα με τις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τιμολόγηση.

Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη: Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνει ποσά τα οποία προορίζονται για τους ασφαλισμένους ή τους αντισυμβαλλόμενους ή τους δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπό την μορφή συμμετοχής στα τεχνικά κέρδη, στις αποδόσεις καθώς και στις επιστροφές με βάση του όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Επιπρόσθετο Απόθεμα Μακροζωίας: Είναι το μαθηματικό απόθεμα που σχηματίζεται επιπλέον των τεχνικών αποθεμάτων για εκείνα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου Ι.2 (πρόσοδοι) τα οποία αντιμετωπίζουν κίνδυνο ως προς τη σύσταση επαρκών αποθεμάτων λόγω υψηλών τεχνικών επιτοκίων και χρήσης του Γαλλικού πίνακα θνησιμότητας PM 60/64 ΜΚΗ.

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα (ΑΜΔΑ): Αντιπροσωπεύουν το μέρος των καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που καλύπτει κατ' αναλογία την περίοδο από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα βιβλία της Εταιρείας.

Προβλέψεις για Κινδύνους σε Ισχύ : Αφορά την πρόσθετη πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών Καταστάσεων όταν εκτιμάται ότι το απόθεμα των μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών και δικαιωμάτων μετά την αφαίρεση των αναλογούντων εξόδων πρόσκτησης δεν επαρκεί για την κάλυψη των προβλεπόμενων ζημιών και εξόδων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ την ημερομηνία αυτή.

Απόθεμα Εκκρεμών Αποζημιώσεων: Τα αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων περιλαμβάνουν τις κατά φάκελο προβλέψεις για το κόστος των αποζημιώσεων, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των αποζημιώσεων που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης αυτών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών αποζημιώσεων υπολογίζεται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι μέθοδοι είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει η Εταιρεία από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Προβλέψεις για ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις: Είναι οι προβλέψεις που προορίζονται για να καλύψουν υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια που οι παροχές τους είναι συνδεδεμένες με την αξία μεριδίων χρηματοοικονομικών μέσων .

Απόθεμα απαλλαγής πληρωμής ασφαλιστρών (ΑΠΑ): Είναι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για συμβόλαια ΑΠΑ στα οποία καταβάλλεται η παροχή λόγω θανάτου/ανικανότητας του ασφαλισμένου. Ο υπολογισμός πραγματοποιείται με αναλογιστικές μεθόδους.

2.15.3 Έλεγχος επάρκειας αποθεμάτων

Κάθε φορά που συντάσσονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, διενεργούνται έλεγχοι προκειμένου να επιβεβαιωθεί η επάρκεια των υποχρεώσεων των συμβολαίων, μετά την αφαίρεση των σχετικών μεταφερόμενων εξόδων πρόσκτησης (DAC). Η Εταιρεία αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στο τέλος της κάθε εξεταζόμενης περιόδου χρησιμοποιώντας καμπύλη επιτοκίων που βασίζεται στην καμπύλη μηδενικών επιτοκίων (zero coupon) κρατικών ομολόγων της ευρωζώνης, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις της Εταιρείας υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί, η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα σχετικά αποθέματα και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

Ο έλεγχος επάρκειας διενεργείται σε ασφαλίσεις προϊόντων που καλύπτουν ομοειδής κινδύνους (θνησιμότητα/μακροβιότητα, ατύχημα, ασθένεια) σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ

2.15.4 Ενσωματωμένα παράγωγα στα ασφαλιστικά προϊόντα

Η Εταιρία δεν διαχωρίζει τα ενσωματωμένα παράγωγα που πληρούν τον ορισμό του ασφαλιστικού συμβολαίου ή τα ενσωματωμένα δικαιώματα εξαγοράς ασφαλιστικών συμβολαίων σε ένα καθορισμένο ποσό.

2.15.5 Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης συμβολαίου (ΜΕΠ)

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων συμβολαίων, αποτελούν άυλο περιουσιακό στοιχείο (ΜΕΠ) του ενεργητικού. Όλα τα άλλα έξοδα αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν προκύπτουν. Τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ως εξής:

Για τις ασφαλίσεις ζωής βραχείας διάρκειας και τις ασφαλίσεις ζημιών τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με το δεδουλευμένο ασφάλιστρο.

Για τις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας, τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται σύμφωνα με το έσοδο των ασφαλιστρών και των καταβληθέντων ή μη εξόδων πρόσκτησης με τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης για μελλοντικές παροχές του συμβολαίου.

2.15.6 Συμβόλαια αντασφάλισης

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτει η Εταιρία προκειμένου να αποζημιωθεί για ζημιές ενός ή περισσότερων συμβολαίων που εκδίδονται από αυτή, πληρούν την προϋπόθεση της κατανομής τους ως ασφαλιστικά προϊόντα και ταξινομούνται ως συμβόλαια αντασφάλισης. Ασφαλιστικά συμβόλαια που συνάπτει η Εταιρία με συμβαλλόμενο μέρος έναν άλλο ασφαλιστή (αναλήψεις), συμπεριλαμβάνονται στα ασφαλιστικά προϊόντα.

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας που απορρέουν από τα συμβόλαια αντασφάλισης καταχωρούνται στο ενεργητικό ως «Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες», που αφορούν τη συμμετοχή των αντασφαλιστών στα ασφαλιστικά αποθέματα και τις πληρωθείσες αποζημιώσεις της Εταιρείας, βάσει των αντασφαλιστικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί. Οι απαιτήσεις αυτές αποτελούνται από τρέχοντα υπόλοιπα που οφείλονται από τους αντασφαλιστές (καταχωρούνται ως απαιτήσεις-χρεωθέντες), όπως επίσης και από εκτιμήσεις για τις αναμενόμενες αποζημιώσεις που θα καταβληθούν για ζημιές που έχουν συμβεί σε συμβόλαια που αντασφαλίζονται (καταχωρούνται ως απαιτήσεις-μη χρεωθέντες). Τα αναμενόμενα ποσά προς ή από τους αντασφαλιστές, υπολογίζονται σύμφωνα με του όρους των σχετικών ασφαλιστικών συμβολαίων και των συμβολαίων αντασφάλισης.

Οι υποχρεώσεις προς τους αντασφαλιστές αφορούν κυρίως τα οφειλόμενα αντασφάλιστρα τα οποία αναγνωρίζονται ως δαπάνη σε δεδουλευμένη βάση.

Απομείωση των απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες

Η Εταιρεία εξετάζει αν οι απαιτήσεις από αντασφαλιστές έχουν υποστεί απομείωση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Αν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι μια απαίτηση έχει υποστεί απομείωση, τότε μειώνει τη λογιστική αξία τους αναλόγως και αναγνωρίζει τη ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα.

Μία απαίτηση από αντασφαλιστή είναι απομειωμένη όταν και μόνον όταν:

(α) υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις, ως αποτέλεσμα γεγονότος που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση της απαίτησης, ότι η Εταιρεία ενδέχεται να μην εισπράξει ολόκληρο το ποσό που του αναλογεί σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου και

(β) το γεγονός αυτό έχει αξιόπιστα μετρήσιμη επίδραση στα ποσά τα οποία η Εταιρεία θα εισπράξει από τον αντασφαλιστή.

2.15.7 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών

Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών περιλαμβάνουν ασφάλιστρα από ασφαλισμένους. Οι εισπράξεις των ασφαλιστρών γενικά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πολιτική Διαχείρισης Παραγωγής και Είσπραξης Ασφαλιστρών (ΠΟΔΙΠΕΑ). Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την

ημερομηνία έκδοσης των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων.

Η Εταιρεία εξετάζει αν οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών έχουν υποστεί απομείωση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η λογιστική πολιτική για την απομείωση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στο αναπόσβεστο κόστος παρατίθεται αναλυτικά στη Σημείωση 2.10.

2.15.8 Επανακτήσεις

Μερικά ασφαλιστικά συμβόλαια δίνουν το δικαίωμα στην Εταιρία να πουλήσει την περιουσία (που συνήθως έχει υποστεί ζημιά) που έχει αποκτηθεί, προκειμένου να διευθετήσει μία ζημία (π.χ. διάσωση). Επίσης, η Εταιρία έχει το δικαίωμα να στραφεί ενάντια σε τρίτα πρόσωπα που εμπλέκονται σε ζημία που έχει διευθετήσει, προκειμένου να λάβει μέρος ή το σύνολο του κόστους, το οποίο έχει υποστεί (π.χ. υποκατάσταση).

Οι εκτιμήσεις που αφορούν σε ανάκτηση ποσών λόγω διάσωσης περιουσίας μειώνουν την ασφαλιστική υποχρέωση για ζημίες, τα δε ποσά που ανακτώνται όταν η εκκρεμότητα διευθετηθεί αποτελούν περιουσιακό στοιχείο της Εταιρίας. Η μείωση στις υποχρεώσεις είναι το ποσό το οποίο μπορεί λογικά να ανακτηθεί από τη διάθεση περιουσίας.

Ειδικά για τον Κλάδο Πυρός, οι εκτιμήσεις που αφορούν σε επανεισπράξεις λόγω υποκατάστασης μειώνουν επίσης την ασφαλιστική υποχρέωση για ζημίες, τα δε ποσά που εισπράττονται όταν η εκκρεμότητα διευθετηθεί μειώνουν τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις. Η μείωση στις υποχρεώσεις είναι η αποτίμηση του ποσού το οποίο μπορεί να εισπραχθεί από το τρίτο μέρος που υπέχει ευθύνη.

2.16 Επενδυτικά συμβόλαια χωρίς δικαίωμα προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη

Η Εταιρία εκδίδει επενδυτικά συμβόλαια χωρίς καθορισμένους όρους, σε ατομική βάση (unit linked).

Τα επενδυτικά προϊόντα είναι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις των οποίων η εύλογη αξία εξαρτάται από την εύλογη αξία των σχετικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, τόσο στην έναρξη όσο και σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης. Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιεί η Εταιρία ενσωματώνουν όλους τους παράγοντες εκείνους που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα εξέταζαν και βασίζονται σε ορατά δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία της υποχρέωσης ενός unit-linked συμβολαίου, προσδιορίζεται από την τρέχουσα καθαρή τιμή μονάδας που απεικονίζει την εύλογη ανά μονάδα αξία του περιουσιακού στοιχείου που συνδέεται με την υποχρέωση, πολλαπλασιασμένη με τον σύνολο των μονάδων που αποδίδονται στον κάτοχο του συμβολαίου κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Καταθέσεις και αναλήψεις αναγνωρίζονται απευθείας από το λογαριασμό της υποχρέωσης και όχι στα αποτελέσματα ως ασφάλιστρα ή ασφαλιστικές αποζημιώσεις. Μεταβολές στην εύλογη αξία των υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στον κονδύλι «Κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων». Οι υποχρεώσεις αυτές παύουν να αναγνωρίζονται όταν ακυρώνονται, εκπνέουν ή δεν υφίσταται πλέον.

Στα Unit Linked συμβόλαια, η Εταιρία επιβαρύνει τον συμβαλλόμενο, είτε στην έναρξη (εφάπαξ ασφαλιστρου συμβόλαια) είτε στα πρώτα 6 έτη (περιοδικού ασφαλιστρου συμβόλαια) σε αντιστάθμιση των εξόδων που προβαίνει για την πρόσκτηση εργασιών ή για τη διατήρηση αυτών. Το έσοδο που προκύπτει κατανέμεται ισόποσα σε όλη τη διάρκεια του συμβολαίου με ανώτατο όριο τα 20 έτη και αναγνωρίζεται, αναλόγως, σε κάθε λογιστική περίοδο. Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, το έσοδο που αναλογεί σε επόμενες λογιστικές περιόδους αποτελεί στοιχείο του Παθητικού.

Αντιστοίχως, το έξοδο που προκύπτει από τα καταβληθέντα έξοδα πρόσκτησης και διατήρησης των εργασιών, κατανέμεται ισόποσα σε όλη τη διάρκεια του συμβολαίου με ανώτατο όριο τα 20 έτη και αναγνωρίζεται, αναλόγως, σε κάθε λογιστική περίοδο. Κατά την ημερομηνία αναφοράς, το έξοδο που αναλογεί σε επόμενες λογιστικές περιόδους αποτελεί στοιχείο του Ενεργητικού.

Μερικά επενδυτικά συμβόλαια περιλαμβάνουν στους όρους τους εγγυημένη ετήσια απόδοση για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου. Η εγγυημένη απόδοση είτε αφορά μόνο στα ποσά που καταβάλλονται προς επένδυση στην Εταιρία (unit-linked), ή και στις αποδόσεις των επενδυμένων ποσών κατά το παρελθόν. Η Εταιρία διαχωρίζει το παράγωγο και το υπολογίζει στην εύλογη αξία.

2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και τα ισοδύναμα διαθέσιμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις τραπεζικές καταθέσεις (συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών). Τα προϊόντα της αγοράς χρήματος είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Η Εταιρία συνεργάζεται με Πιστωτικά Ιδρύματα, στα οποία παρακολουθούνται οι κινήσεις των διαθεσίμων σε έντοκους λογαριασμούς όψεως. Υπάρχουν λογαριασμοί όψεως σε Ξένα Νομίσματα, τα οποία αποτιμούνται βάση της τρέχουσας ισοτιμίας τους σε Ευρώ.

2.18 Παροχές προς εργαζομένους

(α) Προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η Εταιρία πληρώνει εισφορές σε δημόσια ασφαλιστικά ταμεία είτε υποχρεωτικά είτε συμβατικά είτε εθελοντικά. Μετά την πληρωμή των εισφορών δεν υφίσταται περαιτέρω δέσμευση για την Εταιρία. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν κόστος παροχών σε εργαζομένους όταν αυτές καθίστανται πληρωτέες. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή επιστροφή χρημάτων.

(β) Προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων παροχών

Συνήθως, τα προγράμματα καθορισμένων παροχών καθορίζουν το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα λάβει ένας εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, η οποία εξαρτάται συνήθως από έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, όταν οι υπάλληλοι παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι την συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης, δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση η οποία υπολογίζεται με βάση τα χρόνια υπηρεσίας τους και τις απολαβές τους κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Η Εταιρία σχηματίζει πρόβλεψη βάσει αναλογιστικής μελέτης για την αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Στα αίτια εξόδου από την υπηρεσία του εργοδότη συμπεριλαμβάνονται η μόνιμη ανικανότητα και ο θάνατος. Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή, το κόστος για τις αποζημιώσεις εξόδου αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή υπολογίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας καμπύλη επιτοκίων που βασίζεται στην καμπύλη μηδενικών επιτοκίων (zero coupon) κρατικών ομολόγων της ευρωζώνης, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και που έχουν διάρκεια που προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το ποσό της καθαρής υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα έξοδα προσωπικού.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από αλλαγές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα στη χρήση που έχουν προκύψει.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως, ή οποτεδήποτε ένας εργαζόμενος αποδεχτεί εθελοντικά να αποχωρήσει σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησης του. Η Εταιρία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι

παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(δ) Παροχές θανάτου, ανικανότητας και ασθενείας

Η Εταιρία ασφαλίζει το προσωπικό της με ομαδικό πρόγραμμα κινδύνων το οποίο περιλαμβάνει παροχές σε περίπτωση θανάτου, ανικανότητας καθώς και παροχές υγείας οι οποίες μπορούν να επεκταθούν και στα εξαρτώμενα μέλη αυτών. Το πρόγραμμα κινδύνων χρηματοδοτείται τόσο από τον υπάλληλο όσο και από την Εταιρία. Οι εισφορές της Εταιρίας καταχωρούνται ως έξοδο στην χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

(ε) Λοιπές παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες. Η Εταιρία αναγνωρίζει μία πρόβλεψη όταν υπάρχει δέσμευση νομική ή τεκμαιρόμενη ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων

2.19 Φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

2.20 Αναβαλλόμενη Φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ωστόσο, αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές και φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις καταχωρούνται κατά την έκταση κατά την οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να ισχύουν κατά την περίοδο όπου το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί οριστικά, σύμφωνα με τις φορολογικές διατάξεις που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η Διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων, καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των σχετικών αποθεματικών και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες.

2.21 Μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες, σημαντικό τμήμα των κινδύνων και των ανταμοιβών της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τους εκμισθωτές (ιδιοκτήτες) ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται

ουστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης χρήσης τους. Εισπράξεις σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έσοδα βάσει των όρων των μισθωτηρίων συμβολαίων. Η Εταιρία συμμετέχει ως μισθωτής και ως εκμισθωτής σε λειτουργικές μισθώσεις.

Η Εταιρία ως εκμισθωτής:

Στοιχεία ενεργητικού που εκμισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων περιλαμβάνονται στα επενδυτικά ακίνητα και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Τα έσοδα από ενοίκια αναγνωρίζονται στα «Έσοδα επενδύσεων» σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

Η Εταιρία ως μισθωτής:

Λειτουργικές μισθώσεις είναι οι μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη ιδιοκτησίας που απορρέουν από τα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν στον εκμισθωτή. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Λοιπά Έξοδα» με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.22 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατατάσσονται στα ίδια κεφάλαια. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.23 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.24 Προβλέψεις

Προβλέψεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις υπολογίζονται όταν η Εταιρία:

- έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- είναι περισσότερο πιθανόν να απαιτηθεί εκροή πόρων, και
- το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, για το διακανονισμό της.

Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Η καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία αναφοράς αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επιμετρώνται στην παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ως επιτόκιο προεξόφλησης ένα προ-φόρου επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται σαν έξοδο από τόκους. Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται αλλά γνωστοποιούνται στην περίπτωση που υπάρχουν πιθανές εισροές. Οι προβλέψεις επανελέγχονται σε κάθε περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

2.25 Αναγνώριση Εσόδων

Ασφάλιστρα

Τα έσοδα αναφέρονται στις μικτές (ακαθάριστες) εισροές οικονομικών οφελών (καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους), στην διάρκεια της περιόδου, που προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρίας. Αυτές οι εισροές έχουν σαν αποτέλεσμα την αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων μέσω των αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που σχετίζονται με εισφορές συμμετεχόντων στα Ίδια Κεφάλαια.

Τα έσοδα επίσης, περιλαμβάνουν μόνο τις μικτές εισροές των οικονομικών οφελών που εισπράχθηκαν ή είναι εισπρακτέες από την Εταιρία για δικό της λογαριασμό. Τα έσοδα αποτιμώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος, λαμβάνοντας υπόψη κάθε είδους έκπτωση που τυχόν παρέχει για αυτά η Εταιρία.

Τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα αφορούν το μέρος των ασφαλιστρών που αντιστοιχεί σε περιόδους μεταγενέστερες της ημερομηνίας αναφοράς και λογίζονται ως απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών.

Έσοδα επενδύσεων

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την

πραγματική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου. Έξοδα και προμήθειες αποτελούν βασικό παράγοντα υπολογισμού της πραγματικής απόδοσης του περιουσιακού στοιχείου. Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα αφορούν κυρίως έσοδα από προμήθειες. Τα έσοδα από προμήθειες αφορούν κυρίως προμήθειες επί αντασφαλιστικών εργασιών. Οι προμήθειες επί αντασφαλιστικών εργασιών αποσβένονται με τον ίδιο τρόπο με τα μεταφερόμενα έξοδα πρόκτησης, όπως περιγράφεται στην Σημείωση 2.15.5. Τα λοιπά έσοδα από προμήθειες αναγνωρίζονται σύμφωνα με το στάδιο ολοκλήρωσης των υπηρεσιών.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων βάσει των Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί την λήψη αποφάσεων καθώς και εκτιμήσεων και παραδοχών από πλευράς της Διοίκησης, που επηρεάζουν τα κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης είναι υπό συνεχή επανεξέταση με βάση τα ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για τα μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

3.1 Σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη μελλοντικών γεγονότων, οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά των στοιχείων απαιτήσεων και υποχρεώσεων που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι παραδοχές στηρίζονται σε ιστορικά στοιχεία και σε εύλογες, στην τρέχουσα κατάσταση, εκτιμήσεις για μελλοντικά γεγονότα.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που είναι αρκετά πιθανό να έχουν επίπτωση στη λογιστική αξία των στοιχείων απαιτήσεων και υποχρεώσεων, είναι οι ακόλουθες:

α) Εκτίμηση για προβλέψεις ασφαλιστηρίων ζωής.

Η εκτίμηση της υποχρέωσης για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής συνδέεται και με το δικαίωμα των συμβαλλομένων να καταγγείλουν (εξαγοράσουν) το συμβόλαιο, οπότε η εκτίμηση εξαρτάται και από τη συμπεριφορά του συμβαλλομένου, η οποία επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων, από το ύψος του εισοδήματός του, την οικογενειακή του κατάσταση, τις συνθήκες που επικρατούν στις χρηματοοικονομικές αγορές, αλλά ακόμα και από την ψυχосύνθεση και το χαρακτήρα του ατόμου.

Εκτίμηση γίνεται επίσης και για τον αναμενόμενο αριθμό ατόμων που θα νοσήσουν καθώς και για το αναμενόμενο κόστος νοσηλείας, ανά περίπτωση, η οποία επηρεάζεται από πλήθος ανεξάρτητων παραγόντων που σχετίζονται με την υγεία του ασφαλισμένου, όπως επιδημίες, αλλαγές στον τρόπο ζωής (κάπνισμα, διατροφή, άσκηση, κ.α.), περιβαλλοντική μόλυνση κλπ., ή με την εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης.

Η Εταιρία πραγματοποιεί υποθέσεις για το μελλοντικό κόστος διαχείρισης του χαρτοφυλακίου οι οποίες βασίζονται στα τρέχοντα έξοδα της Εταιρίας και σε εκτίμηση του πληθωρισμού στο μέλλον. Πληθωριστικές πιέσεις μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τις εκτιμήσεις. Οι ταμιακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας καμπύλες επιτοκίων που στηρίζονται σε μέσο όρο τελευταίων ετών, προκειμένου να αντικατοπτριστεί η τάση των αγορών ομολόγων της ευρωζώνης, απορροφώντας τυχόν πρόσκαιρες αυξομειώσεις.

β) Εκτίμηση υποχρέωσης εκκρεμών ζημιών

Η εκτίμηση της υποχρέωσης για εκκρεμείς ζημιές στηρίζεται στην ανάλυση της ιστορικότητας του κόστους των ζημιών και των δεικτών εξέλιξης που προκύπτουν. Η μακροχρόνια περίοδος διακανονισμού των ζημιών (κυρίως ασφαλίσεις αστικής ευθύνης) και η εξάρτηση των ποσών διακανονισμού από εκδικασμένες αγωγές ή αλλαγές στο νομικό περιβάλλον, καθιστούν την πρόβλεψη των υποχρεώσεων για εκκρεμείς ζημιές, αβέβαιη.

γ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει

από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις.

δ) Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν ζημιές αποτίμησης ομολόγων, μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό.

Η Διοίκηση της Εταιρίας θεωρεί ότι η πραγματοποίηση του υπολοίπου των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων είναι πιθανή, βασιζόμενη σε εκτιμήσεις ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη που είναι δυνατόν να συμψηφισθούν με κάθε κατηγορία ζημιών επί των οποίων σχηματίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

ε) Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Η Εταιρία εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση (για τους τίτλους που δεν είναι κατηγοριοποιημένοι ως χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων). Τα κριτήρια για την εφαρμογή της απομείωσης είναι κυρίως το ποσοστό πτώσης, η διάρκεια πτώσης, και η μεταβλητότητα της αγοράς στην οποία εμπίπτει ο κάθε τίτλος

στ) Απομείωση αξίας Απαιτήσεων

Οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών εισπράξεων ως αποτέλεσμα αξιολόγησης των ανείσπρακτων απαιτήσεων και των πιθανών ζημιών που δύνανται να προκύψουν. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας που αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: την ατομική αξιολόγηση και την αξιολόγηση σε συλλογικό επίπεδο. Σε ατομικό επίπεδο, η αξία που η Διοίκηση εκτιμά ότι θα ανακτήσει από τον υπόχρεο προσδιορίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι οικονομικές δυνατότητες του αντισυμβαλλομένου, τυχόν εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, δυνατότητα συμψηφισμού με υποχρεώσεις της Εταιρίας τρέχουσες ή μελλοντικές και το εύρος της συνεργασίας και το ιστορικό συμπεριφοράς στις συναλλαγές με την Εταιρία.

Για την εκτίμηση της αξίας που θα ανακτηθεί σε συλλογικό επίπεδο, η Διοίκηση βασίζεται στην εμπειρία των τελευταίων ετών την οποία και προεκτείνει στο μέλλον λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή της ποιότητας και του μεγέθους του χαρτοφυλακίου.

ζ) Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρία εξετάζει στη λήξη κάθε περιόδου αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των ακινήτων της, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία τους με την εύλογη αξία τους, όπως αυτή εκτιμάται από πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές.

Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία παρόμοιων ακινήτων στην ίδια περιοχή, καθώς και τα μελλοντικά έσοδα από μισθωτικές συμβάσεις εν ισχύ για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Εφόσον η εύλογη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας, αυτό θεωρείται ένδειξη απομείωσης, και εφόσον πρόκειται για επενδυτικό ή κενό ακίνητο, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην εύλογη αξία, η οποία θεωρείται και ως ανακτήσιμη αξία για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Σε ότι αφορά τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από την Εταιρία, για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, λαμβάνεται υπόψη η αξία χρήσης για την Εταιρία και διενεργείται απομείωση μόνο αν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας.

4. Διαχείριση Κινδύνων

4.1 Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η Εταιρία εκτίθεται σε διάφορους ασφαλιστικούς, και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στα πλαίσια της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και με στόχο την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων. Βασική επιδίωξη της Εταιρίας είναι να διασφαλίσει ότι η ανάληψη των ασφαλιστικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων από μέρους της διενεργείται σε ένα περιβάλλον ελέγχου, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και την επίτευξη ενός αποτελεσματικού

πλαίσιο αναφορών των κινδύνων. Για το λόγο αυτό, έχει αναπτύξει ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων το οποίο είναι ενσωματωμένο στις καθημερινές της δραστηριότητες και είναι ευθυγραμμισμένο με τους στρατηγικούς της στόχους.

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης, τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων καθώς και πολιτικές, διαδικασίες και αναφορές.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων καλύπτει τους ακόλουθους κινδύνους:

- Ασφαλιστικός Κίνδυνος
- Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης εμπεριέχεται και αναλύεται σε κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων εποπτεύεται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για το πλαίσιο διακυβέρνησης αναφορικά με τους κινδύνους, το σύστημα ελέγχου και θέτει την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων ως αναπόσπαστο κομμάτι της προσπάθειας επίτευξης των επιχειρηματικών στόχων της Εταιρείας.

Οι επικεφαλής των τμημάτων και των λειτουργιών έχουν την ευθύνη για την διαχείριση των κινδύνων και το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου για τους αντίστοιχους τομείς ευθύνης τους και στους τομείς όπου υπάρχει συνεργασία με άλλους τομείς και λειτουργίες της εταιρείας.

Οι λειτουργίες της Διαχείρισης Κινδύνων, της Αναλογιστικής και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχουν την ευθύνη να παρέχουν αποτελεσματική επίβλεψη της διαχείρισης κινδύνων και να παρέχουν ανεξάρτητες αξιολογήσεις και αναφορές των κινδύνων. Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζει μέσω του ανεξάρτητου ρόλου της την αποτελεσματικότητα των σημείων ελέγχου.

Το Δ.Σ. προσδιορίζει την πολιτική και τους κανονισμούς που διέπουν την αποδοχή και περιστολή των κινδύνων. Επικυρώνει επίσης την πολιτική διαχείρισης κινδύνων, εγκρίνει τα όρια των βασικών κινδύνων και τα μέτρα ελέγχου τους, επανεξετάζει και παρακολουθεί τη διαχείριση των βασικών κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία.

Περαιτέρω, εξειδικευμένες επιτροπές βάσει κατηγοριών κινδύνων, που αποτελούνται από Διευθυντές της Εταιρείας, παρέχουν παρακολούθηση του συστήματος διαχείρισης κινδύνων:

1. **Η Επιτροπή Ασφαλίσεων** έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Διασφάλιση της διαχείρισης της ασφαλιστικής δραστηριότητας
- Πρόταση και επίβλεψη των στόχων επιχειρησιακής ανάπτυξης, στόχοι τεχνικών αποτελεσμάτων και ποιότητα υπηρεσιών
- Διαχείριση έργων που σχετίζονται με την ασφαλιστική δραστηριότητα
- Διαχείριση ασφαλιστικών κινδύνων, τόσο εντός καθημερινής δραστηριότητας όσο και εντός έργων. Από αυτή την άποψη, καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και επιβλέπει την εφαρμογή του στα ακόλουθα πεδία:
 - ανάπτυξη νέων προϊόντων και διαχείριση παλαιών προϊόντων
 - τιμολόγηση, σύμφωνα με την πρόταση του επικεφαλής της Αναλογιστικής Λειτουργίας
 - ανάληψη ασφαλιστικών κινδύνων
 - παρακολούθηση χαρτοφυλακίου
 - αποθεματοποίηση
 - καταστροφικός κίνδυνος
 - ανασφάλιση
- Υποβολή περιοδικών εκθέσεων για θέματα διαχείρισης ασφαλιστικών κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου του Δ.Σ.

2. **Η Επενδυτική Επιτροπή** προτείνει την πολιτική και τους κανονισμούς που διέπουν την αποδοχή και διακράτηση του χρηματοοικονομικού και επενδυτικού κινδύνου, καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης των εν λόγω κινδύνων (κατανομή στοιχείων ενεργητικού, επενδύσεις και διαχείριση ενεργητικού/παθητικού, αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και απόφαση για την πραγματοποίηση κερδών & ζημιών) και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το πλαίσιο.
3. **Η Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων** καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης για την πολιτική και τους κανονισμούς που θα διέπουν την αποδοχή και διακράτηση του λειτουργικού κινδύνου και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το εν λόγω πλαίσιο.
4. **Η Επιτροπή Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών** είναι το αρμόδιο όργανο για την λήψη αποφάσεων σχετικών με την προστασία και την Ασφάλεια των Πληροφοριακών Πόρων της Groupama. Η προστασία των Πληροφοριακών Πόρων υλοποιείται με την Πολιτική Ασφάλειας, τις Επιμέρους Πολιτικές καθώς και τις συγκεκριμένες Διαδικασίες υλοποίησης αυτών. Ειδικότερα, η Επιτροπή Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών είναι υπεύθυνη για:
 - ο την έγκριση της αρχικής έκδοσης καθώς και των περιοδικών αναθεωρήσεων της Πολιτικής Ασφάλειας Πληροφοριών.
 - ο την έγκριση των αναλυτικών Επιμέρους Πολιτικών, Οδηγιών Εφαρμογής και Διαδικασιών που υλοποιούν την Πολιτική Ασφάλειας.
 - ο τη διασφάλιση των πόρων και την κάλυψη των οικονομικών απαιτήσεων για την εφαρμογή, λειτουργία και υποστήριξη του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών.
 - ο την ενσωμάτωση της ασφάλειας σε όλα τα έργα/εγχειρήματα.
 - ο τον ορισμό του Υπεύθυνου Ασφάλειας Πληροφοριών.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου του Ομίλου και η Διεύθυνση Μονίμου Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου συνεπικουρούν τις εταιρείες στην ανάπτυξη και παρακολούθηση των προτύπων του Ομίλου. Οι εκπρόσωποι των θυγατρικών του Ομίλου προχωρούν σε ανταλλαγές απόψεων αναφορικά με τις πλατφόρμες βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης κινδύνου, τις οποίες συντονίζουν η Διεύθυνση Κινδύνων και η Διεύθυνση Μόνιμου Ελέγχου και Συμμόρφωσης του Ομίλου. Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων, όπως παρουσιάζεται παραπάνω, περιλαμβάνει ένα δίκτυο αναφοράς και κοινοποίησης, το οποίο επιτρέπει την ταχεία αναφορά προς τη διοίκηση των πληροφοριών που σχετίζονται με κινδύνους.

Οι αναφορές, πριν κατατεθούν στην Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου, υποβάλλονται προς συζήτηση και σχολιασμό στις εξειδικευμένες επιτροπές κινδύνου. Πιο συγκεκριμένα, η παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βασίζεται στην εφαρμογή πρωτογενών και δευτερογενών επενδυτικών ορίων, τα οποία επανεξετάζονται ανά εξάμηνο και υπόκεινται σε εξαμηνιαία συνδιαλλαγή μεταξύ των Διευθύνσεων Χρηματοοικονομικών και Κινδύνων της εταιρείας και του Ομίλου.

Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων

Η Λειτουργία (Μονάδα) Διαχείρισης Κινδύνων διαθέτει γραμμές αναφοράς προς το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Διοικητικά αναφέρεται στη Διοίκηση της Εταιρείας μέσω του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή. Η Μονάδα αναφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, για ζητήματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της, κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία της και την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων, και έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπλήρωση της αποστολής της. Η Μονάδα στελεχώνεται με δύο καθ' ύλην αρμοδίους υπαλλήλους.

Κύριες αρμοδιότητες της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων είναι οι εξής:

- Διαμόρφωση της διαδικασίας χαρτογράφησης των κινδύνων σε συνεννόηση με τους εμπλεκόμενους Διευθυντές.
- Παρακολούθηση της υλοποίησης της Πολιτικής Διαχείρισης Κινδύνων, των πολιτικών που εμπíπτουν στο Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων, των διαδικασιών εντοπισμού, μέτρησης, αξιολόγησης, διαχείρισης και αναφοράς των κινδύνων.
- Αξιολόγηση και αναφορά σχετικά με το σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων.
- Εκπόνηση αναλύσεων και ποιοτικών ελέγχων του Συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων και σχετική αναφορά στην Επιτροπή Ελέγχου (Audit Risk & Compliance Committee).
- Συνεχής παρακολούθηση του προφίλ κινδύνου της Εταιρείας με σκοπό τη διατήρηση ολοκληρωμένης και πλήρους εικόνας για αυτό σε συνεχή βάση.

- Συμμετοχή σε Επιτροπές της Εταιρείας με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων, διαρκών ελέγχων και συνέχισης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.
- Καθορισμός κριτηρίων έγκαιρου εντοπισμού κινδύνων (early warning system).
- Διενέργεια δοκιμών προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης.

4.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος στα ασφαλιστικά προϊόντα είναι η πιθανότητα του να επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος και η αβεβαιότητα για το ύψος της τελικής αποζημίωσης. Από την φύση της ασφαλιστικής σύμβασης, ο κίνδυνος είναι τυχαίος και επομένως απρόβλεπτος.

Για ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστικών συμβάσεων όπου η θεωρία της πιθανότητας εφαρμόζεται στην τιμολόγηση και στην πρόβλεψη, ο κύριος κίνδυνος των ασφαλιστικών συμβάσεων είναι ότι οι πραγματικές ζημιές και οι αποζημιώσεις μπορεί να υπερβούν το ποσό που περιλαμβάνεται στις προβλέψεις. Αυτό μπορεί να συμβεί γιατί η συχνότητα ή η σφοδρότητα των ζημιών και των παροχών μπορεί να είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείς. Τα ασφαλιστικά γεγονότα είναι τυχαία και ο πραγματικός αριθμός των ζημιών και των ύψος των αποζημιώσεων μπορεί να διαφέρουν από χρόνο σε χρόνο από την καθιερωμένη εκτίμηση χρησιμοποιώντας στατιστικές τεχνικές.

Όσο μεγαλύτερο είναι ένα χαρτοφυλάκιο όμοιων κινδύνων, τόσο μικρότερη αναμένεται να είναι η μεταβλητότητα του εκτιμώμενου αποτελέσματος. Επίσης, όσο πιο διαφοροποιημένο (ανάλυση δίδεται στο διπλανό γράφημα) είναι ένα χαρτοφυλάκιο κινδύνων, τόσο λιγότερο πιθανό είναι μία μεταβολή σε ένα είδος κινδύνου να επηρεάσει το σύνολο. Η Εταιρία έχει αναπτύξει στρατηγική ανάληψης ώστε να διευρύνει το είδος των ασφαλιστικών κινδύνων που αποδέχεται και να δημιουργήσει ένα επαρκώς μεγάλο πληθυσμό κινδύνων, προκειμένου να μειώσει την μεταβλητότητα του αναμενόμενου αποτελέσματος.

4.2.1 Ασφαλίσεις ζωής και υγείας.

Η Εταιρία συνάπτει πλήθος ασφαλιστηρίων συμβολαίων τα οποία αποτελούνται από παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια, συμβόλαια επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked), συμβόλαια υγείας και ζωής, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων ανικανότητας ή/και νοσοκομειακής περίθαλψης και συμβόλαια λογαριασμών διαχείρισης κεφαλαίου (DAF).

Οι ασφαλίσεις ζωής και υγείας αποτελούν το 38,1% του συνόλου της Εταιρίας, με βάση τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της τρέχουσας χρήσης, εκ των οποίων ένα μικρό μέρος (0,9%) αφορά σε χαρτοφυλάκιο προϊόντων προσωπικού ατυχήματος και ασθένειας της πρώην «Φοίνιξ ΑΕΓΑ» και της πρώην «Ιονική ΑΕΓΑ» που συνάφθηκε προ του 2002 και στις λογιστικές καταστάσεις εμφανίζεται στους κλάδους 1 & 2 των ασφαλίσεων ζημιών.

Τα παραδοσιακά ασφαλιστήρια ζωής περιλαμβάνουν, ως βασική κάλυψη, πρόσκαιρη ή ισόβια ασφάλιση θανάτου, μικτή ασφάλιση (θανάτου και επιβίωσης) καθώς και συνταξιοδοτικά προϊόντα με τη μορφή μελλοντικών μηνιαίων ή ετήσιων προσόδων. Επιπλέον δύναται να περιλαμβάνουν, ως συμπληρωματικές καλύψεις, ασφάλιση θανάτου από ατύχημα, ασφάλιση ανικανότητας από ατύχημα ή/και ασθένεια καθώς και προϊόντα που καλύπτουν, είτε επιδοματικά είτε βάσει παραστατικών, έξοδα νοσοκομειακής ή/και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης. Οι ανωτέρω συμπληρωματικές καλύψεις μπορεί επίσης να αποτελούν αυτόνομο συμβόλαιο χωρίς βασική κάλυψη, με διάρκεια ενός έτους. Τέλος, με διάρκεια επίσης ενός έτους η Εταιρία διαθέτει ασφαλιστήρια ζωής σε ομαδική βάση τα οποία δύναται να περιλαμβάνουν πρόσκαιρη ασφάλιση θανάτου ή/και ασφάλιση ανικανότητας, ασθένειας, εξόδων περίθαλψης κ.α. Η Εταιρία προσφέρει επίσης προγράμματα unit linked εφάπαξ ή περιοδικού (ανά έτος, εξάμηνο ή τρίμηνο) ασφάλιστρου, παρέχοντας τη δυνατότητα επένδυσης σε διάφορα κεφάλαια που διαθέτει.

Τα προϊόντα DAF της Εταιρίας είναι συνταξιοδοτικά σχήματα που το συμβαλλόμενο νομικό πρόσωπο προσφέρει στους εργαζομένους του. Τα σχήματα χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών προς την Εταιρία. Η Εταιρία διαχειρίζεται προγράμματα καθορισμένων εισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Σε κάθε περίπτωση, η Εταιρία δε φέρει καμία νομική υποχρέωση εάν τα διαθέσιμα κεφάλαια που υπάρχουν για ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, δεν επαρκούν ώστε να καταβληθούν οι παροχές σύνταξης στον εργαζόμενο του συμβαλλόμενου μέρους, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος.

Η κατανομή του χαρτοφυλακίου ζωής σε όρους εγγεγραμμένων ασφαλιστρών για την τρέχουσα χρήση, αποτελείται από ατομικές ασφαλίσσεις, ομαδικές ασφαλίσσεις, προϊόντα unit linked και προϊόντα DAF σε ποσοστό 45,6%, 12,2%, 6,4% και 35,8%, αντίστοιχα.

4.2.1.1 Βασικές Καλύψεις ασφαλιστηρίων ζωής

α) Συχνότητα και σφοδρότητα ζημιών

Οι βασικές καλύψεις ζωής είναι, κατά κύριο λόγο, ασφαλίσσεις μακράς διάρκειας με εγγυημένες αποδόσεις. Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Εταιρία είναι:

- **Κίνδυνος θνησιμότητας**

Ο κίνδυνος θνησιμότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο πραγματικός αριθμός των θανάτων να είναι υψηλότερος από τον αναμενόμενο αυξάνοντας τις αποζημιώσεις. Η έκθεση της Εταιρίας στον κίνδυνο προέρχεται από τα προγράμματα πρόσκαιρης ασφάλισης ζωής, ισόβιας ασφάλισης ζωής και μικτής ασφάλισης. Η Εταιρία διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους μέσω της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων που ακολουθεί και της σύναψης των κατάλληλων αντασφαλιστικών συμβάσεων. Η Εταιρία έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις, κυρίως υπερβάλλοντος κεφαλαίου για τις εν λόγω ασφαλίσσεις, με όριο ίδιας κράτησης για κάθε ασφαλισμένη ζωή.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συγκέντρωση των ασφαλισμένων κεφαλαίων σε τέσσερις κατηγορίες κεφαλαίων ανά ασφαλισμένη ζωή, προ και μετά αντασφάλισης.

Ασφαλισμένα Κεφάλαια 31 Δεκεμβρίου 2018	Προ αντασφάλισης		Μετά αντασφάλισης	
	(ποσά σε χιλ. €)	%	(ποσά σε χιλ. €)	%
0€ - 6.000€	49.017	12,9	43.189	18,0
6.000€ - 15.000€	88.611	23,3	94.343	39,4
15.000€ - 30.000€	73.965	19,5	98.008	40,9
> 30.000€	168.197	44,3	4.159	1,7
Σύνολο	379.790	100,0	239.699	100,0

Ασφαλισμένα Κεφάλαια 31 Δεκεμβρίου 2017	Προ αντασφάλισης		Μετά αντασφάλισης	
	(ποσά σε χιλ. €)	%	(ποσά σε χιλ. €)	%
0€ - 6.000€	33.718	9,7	26.807	14,1
6.000€ - 15.000€	61.462	17,8	50.915	26,7
15.000€ - 30.000€	44.450	12,8	106.824	56,0
> 30.000€	206.525	59,7	6.089	3,2
Σύνολο	346.155	100,0	190.636	100,0

Η Εταιρία δύναται να αναλάβει υψηλό κίνδυνο (μεγάλη συγκέντρωση προ αντασφάλισης στην κατηγορία με υψηλό κεφάλαιο) τον οποίο εκχωρεί αποτελεσματικά (ελάχιστη συγκέντρωση μετά αντασφάλισης στην κατηγορία με υψηλό κεφάλαιο). Το γεγονός αυτό δεν έχει μεταβληθεί σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

- **Κίνδυνος μακροβιότητας**

Ο κίνδυνος μακροβιότητας σχετίζεται με μελλοντικές ζημιές και καταβολή αποζημιώσεων οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές αποζημιώσεις που θα καταστούν πληρωτές στο μέλλον εάν οι ασφαλισμένοι ζήσουν περισσότερο από το αναμενόμενο. Η μεγαλύτερη έκθεση της Εταιρίας σε κίνδυνο μακροβιότητας προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μελλοντικών προσόδων. Η Εταιρία αντιμετωπίζει τους υπάρχοντες κινδύνους με κατάλληλες αναλογιστικές μεθόδους λαμβάνοντας υπόψη κατάλληλο πίνακα θνησιμότητας που αντανάκλα το αυξημένο προσδόκιμο ζωής. Η Εταιρία δεν αναλαμβάνει νέους τέτοιους κινδύνους.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η συγκέντρωση κινδύνου για τα συμβόλαια μελλοντικών προσόδων σε τέσσερις κατηγορίες στις οποίες ομαδοποιούνται τα εν λόγω συμβόλαια με βάση τα ετήσια καταβλητέα ποσά, υποθέτοντας ότι η πρόσδοδος καταβάλλεται στο τέλος της χρήσης.

Ετήσια Πρόσοδος	31 Δεκεμβρίου 2018		31 Δεκεμβρίου 2017	
	(πλήθος σ/λαίων)	% (πλήθος)	(πλήθος σ/λαίων)	%
0€ - 600€	1.675	39,4	1.995	40,2
600€ - 1.200€	731	17,2	907	18,3
1.200€ - 2.400€	999	23,5	1.157	23,3
> 2.400€	841	19,8	901	18,2
Σύνολο	4.246	100,0	4.960	100,0

Η πλειοψηφία των συμβολαίων κατατάσσεται στις χαμηλότερες κατηγορίες. Η εικόνα κατανομής δεν έχει αλλάξει σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το πλήθος των κινδύνων έχει μειωθεί δεδομένου ότι η Εταιρία δεν αναλαμβάνει νέους κινδύνους.

- **Κίνδυνος ακύρωσης/μη ανανέωσης**

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος για τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής μακράς διάρκειας επηρεάζεται από το δικαίωμα των ασφαλισμένων να απαλλαγούν από την καταβολή μελλοντικών ασφαλίσεων μειώνοντας ταυτοχρόνως το ασφαλισμένο κεφάλαιο ή από το δικαίωμα να καταγγείλουν (εξαγοράσουν) το συμβόλαιο. Ως εκ τούτου, το μέγεθος του ασφαλιστικού κινδύνου εξαρτάται και από τη συμπεριφορά του ασφαλισμένου η οποία μπορεί να έχει αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο θα διαμορφωθούν οι καταβολές μελλοντικών αποζημιώσεων. Οι συμπεριφορές των ασφαλισμένων επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των συνθηκών που επικρατούν στην οικονομία και στις χρηματοοικονομικές αγορές.

- **Κίνδυνος εξόδων**

Η αποτυχία ορθής εκτίμησης του πληθωρισμού και συνυπολογισμού του στην τιμολογιακή πολιτική και στην εκτίμηση των εξόδων και των υποχρεώσεων της Εταιρίας θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στη δραστηριότητα της Εταιρίας, στα αποτελέσματα, στην χρηματοοικονομική της κατάσταση και στις μελλοντικές προοπτικές.

β) Πηγές αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών ροών

Η αβεβαιότητα στην εκτίμηση των μελλοντικών καταβολών αποζημιώσεων και των εσόδων από ασφάλιστρα όσον αφορά τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής μακράς διάρκειας πηγάζει από τη διακύμανση της συμπεριφοράς των ασφαλισμένων κυρίως σε ότι αφορά την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων αλλά και της αδυναμίας εκτίμησης τυχόν μακροπρόθεσμων αλλαγών στα επίπεδα θνησιμότητας και πληθωρισμού.

γ) Ανάλυση υποθέσεων

Για τα ασφαλιστικά συμβόλαια μακράς διάρκειας, κατά την έναρξη του προϊόντος, η Εταιρία καθορίζει το ασφάλιστρο με βάση υποθέσεις για τη θνησιμότητα, τις αποδόσεις των επενδύσεων και τα διαχειριστικά έξοδα. Επιπλέον προσθέτει ένα περιθώριο για να μειώσει την αβεβαιότητα.

Στο βαθμό που τα προκαθορισμένα ασφάλιστρα και οι τυχόν εγγυημένες αποδόσεις παραμένουν δεδομένες για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου, χρησιμοποιούνται αναλόγως και στον υπολογισμό του μαθηματικού αποθέματος (υποχρέωσης προς το συμβαλλόμενο μέρος).

Επιπλέον καθ' όλη τη διάρκεια του συμβολαίου, η Εταιρία εξετάζει τις υποθέσεις αυτές χρησιμοποιώντας στατιστικές και αναλογιστικές μεθόδους σε συνδυασμό με επιπρόσθετες υποθέσεις όπως το ποσοστό μη ανανέωσης, το ποσοστό άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης έναντι της επιλογής σύνταξης (για συνταξιοδοτικές καλύψεις) για την πραγματοποίηση ελέγχου επάρκειας των αποθεμάτων.

Οι βασικότερες παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή του ελέγχου επάρκειας των αποθεμάτων για την ασφάλιση ζωής μακράς διάρκειας είναι οι ακόλουθες:

- **Θνησιμότητα:** Η εκτίμηση των παραμέτρων που εφαρμόζονται στηρίζεται στους πίνακες θνησιμότητας που αναφέρονται στην πιο πρόσφατη μελέτη της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος.
- **Ποσοστά μη ανανέωσης:** Στις ασφάλισεις ζωής μακράς διάρκειας η σύμβαση ακυρώνεται σε περίπτωση μη καταβολής του ασφάλιστρου. Εάν ωστόσο η ασφάλιση έχει αποκτήσει δικαίωμα εξαγοράς το συμβόλαιο δεν ακυρώνεται και η ασφάλιση μετατρέπεται σε ελεύθερη περαιτέρω καταβολής ασφαλίσεων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως η αρχική ασφάλιση ζωής, αλλά με μειωμένο ασφάλισμα. Ο αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει εξαγορά της ασφάλισης ζωής έναντι επιστροφής μέρους του μαθηματικού αποθέματος κατά την στιγμή της αίτησης

εξαγοράς. Το έτος του συμβολαίου κατά το οποίο αποκτά το δικαίωμα εξαγοράς καθώς και το ποσό της εξαγοράς καθορίζονται στους σχετικούς πίνακες της σύμβασης. Τα ποσοστά ακυρώσεων – εξαγορών εκτιμώνται ανά ομάδα ομοειδών όσον αφορά τις παροχές προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της Εταιρίας τα τελευταία δέκα χρόνια. Η μελέτη ακυρώσεων και εξαγορών ενημερώνεται σε ετήσια βάση ώστε τα μοντέλα να αντανακλούν την πραγματικότητα.

- Έξοδα: Οι μελλοντικές εκτιμήσεις βασίζονται στα τρέχοντα (κατά την ημερομηνία αποτίμησης) έξοδα της Εταιρίας για την διατήρηση και διαχείριση του χαρτοφυλακίου και αναπροσαρμόζονται, για κάθε μελλοντικό έτος, με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό.
- Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης: Το δικαίωμα αυτό παρέχεται μόνο στα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Η Εταιρία εκτιμά το εν λόγω ποσοστό ανάλογα με το ύψος της προσόδου λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της Εταιρίας τα τελευταία 13 έτη καθώς και το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον.
- Επιτόκια προεξόφλησης: Η εκτίμηση της επάρκειας των αποθεμάτων στηρίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές των εσόδων και εξόδων της Εταιρίας. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στο τέλος της κάθε εξεταζόμενης περιόδου χρησιμοποιώντας ως καμπύλη επιτοκίων το μέσο όρο της τελευταίας τριετίας της καμπύλης μηδενικών επιτοκίων (zero coupon) κρατικών ομολόγων της ευρωζώνης, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Από τον έλεγχο επάρκειας που διενεργήθηκε για τα προϊόντα ζωής με εγγύηση επιτοκίου, στο τέλος της τρέχουσας χρήσης προέκυψε επιπλέον απόθεμα επάρκειας 14.175 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 το επιπλέον απόθεμα ήταν 15.118 χιλ.€). Η διαφορά οφείλεται στη μείωση των εξόδων που αναλογούν στα εν λόγω προϊόντα και στο ότι η εμπειρία της χρήσης ήταν καλύτερη της αναμενόμενης, που υπερκάλυψαν το αρνητικό αποτέλεσμα της μείωσης των επιτοκίων προεξόφλησης.

δ) Ανάλυση ευαισθησίας

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ευαισθησία στην επάρκεια των αποθεμάτων στις μεταβολές των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

- Αύξηση επιτοκίων: Μια αύξηση (κατακόρυφη μετατόπιση άνω) της καμπύλης επιτοκίων κατά 0,5% θα οδηγούσε σε μείωση των αποθεμάτων κατά 3.373 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 μείωση κατά 3.581 χιλ.€).
- Αύξηση επιτοκίων: Μια μείωση (κατακόρυφη μετατόπιση κάτω) της καμπύλης επιτοκίων κατά 0,5% θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 3.588 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 3.917 χιλ.€).
- Ποσοστά μη ανανέωσης (ακυρώσεων ή εξαγορών): Η αύξηση των ποσοστών ακυρώσεων και εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε μείωση των αποθεμάτων κατά 896 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 μείωση κατά 1.048 χιλ.€).
- Ποσοστά μη ανανέωσης (ακυρώσεων ή εξαγορών): Η μείωση των ποσοστών ακυρώσεων και εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 978 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 1.152 χιλ.€).
- Έξοδα: Η αύξηση των μελλοντικών εξόδων κατά 10,0% σε σχέση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 303 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 355 χιλ.€).
- Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς συνταξιοδότησης: Η αύξηση του ποσοστού των ασφαλισμένων που επιλέγουν τη συνταξιοδότηση κατά 10,0% σε σύγκριση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 513 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 571 χιλ.€).

4.2.1.2 Συμπληρωματικές καλύψεις

α) Συχνότητα και σφοδρότητα ζημιών

Οι συμπληρωματικές καλύψεις παρέχονται σε ατομικά ή ομαδικά προγράμματα και σχετίζονται με αποζημιώσεις που καλύπτουν ιατρικά έξοδα, νοσοκομειακές δαπάνες, χειρουργικά επιδόματα, θάνατο από ατύχημα και ανικανότητα από ατύχημα ή ασθένεια.

Για την πλειοψηφία των συμπληρωματικών καλύψεων του χαρτοφυλακίου η Εταιρία εκτίθεται σε κίνδυνο νοσηρότητας. Κίνδυνος νοσηρότητας είναι ο κίνδυνος αύξησης της συχνότητας και της σφοδρότητας των αποζημιώσεων για ανικανότητα, ασθένεια και αύξησης του ιατρικού πληθωρισμού. Ο κίνδυνος διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία και το φύλο του ασφαλισμένου και επηρεάζεται από ένα πλήθος ανεξάρτητων παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία του ασφαλισμένου όπως αλλαγές στον τρόπο ζωής, περιβαλλοντική μόλυνση κλπ. Ειδικά για τις νοσοκομειακές καλύψεις, το επίπεδο των αποζημιώσεων που καταβάλλονται επηρεάζεται και από τον ιατρικό πληθωρισμό.

Για να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο νοσηρότητας του χαρτοφυλακίου που καλύπτει δαπάνες νοσηλείας (νοσοκομειακές καλύψεις), η Εταιρία διατηρεί και εξασκεί το δικαίωμα αναπροσαρμογής του ασφαλιστρού ή/ και των παροχών ετησίως. Επίσης η Εταιρία θέτει περιόδους αναμονής για συγκεκριμένες παθήσεις, επιμέρους όρια στις δαπάνες για δωμάτιο και τροφή ή/και για αμοιβές χειρουργού και αναισθησιολόγου, προβλέπει εξαιρέσεις (απαλλαγή) για αποζημιώσεις έως 500€ - 6.000€, αναλόγως το προϊόν, όπως και ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στις δαπάνες.

Επιπλέον, η Εταιρία αντισταθμίζει τον κίνδυνο μέσω ανασφάλισης. Για τους κινδύνους θάνατο από ατύχημα και ανικανότητα από ατύχημα ή ασθένεια μέσω ανασφαλιστικής σύμβασης υπερβάλλοντος κεφαλαίου, ενώ τις ατομικές καλύψεις υγείας μέσω ανασφαλιστικής σύμβασης υπερβάλλοντος ζημίας.

β) Πηγές αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών ροών

Η αβεβαιότητα στην εκτίμηση των μελλοντικών πληρωμών στα προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης προκύπτει από την εκτίμηση της νοσηρότητας και του ιατρικού πληθωρισμού των επόμενων ετών. Η επίδραση των συνεχών προόδων στην ιατρική επιστήμη, ειδικά στον τομέα της πρόληψης, όπως επίσης και οι μεγάλες αλλαγές στον τρόπο ζωής που επιτείνουν το άγχος είναι η αιτία για την αβεβαιότητα στις εκτιμήσεις της νοσηρότητας.

γ) Ανάλυση υποθέσεων

Η Εταιρία αξιολογεί την κερδοφορία που προκύπτει από τις νοσοκομειακές καλύψεις σε ετήσια βάση χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές παραμέτρους όπως είναι η θνησιμότητα, η νοσηρότητα, ο δείκτης ζημιών, ο ιατρικός πληθωρισμός, οι ακυρώσεις των ασφαλιστικών καλύψεων, η ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών και τα διαχειριστικά έξοδα. Με βάση την ανωτέρω αξιολόγηση, η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα αναπροσαρμογής των ασφαλιστρών ή/και των παροχών κατά την ανανέωση.

Για όλες τις συμπληρωματικές καλύψεις, τα αποθέματα για τις εκκρεμείς ζημίες περιλαμβάνουν αναγγελθείσες ζημιές που εκτιμώνται κατά περίπτωση, ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) οι οποίες υπολογίζονται βάσει στατιστικής μεθόδου, επιπλέον απόθεμα που προκύπτει από τη στατιστική μέθοδο αξιολόγησης της επάρκειας των αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών καθώς και απόθεμα για έξοδα που σχετίζονται με το διακανονισμό των υφιστάμενων ζημιών στο μέλλον.

Η Εταιρία κατόπιν αξιολογεί την επάρκεια του ασφαλιστρού για την κάλυψη μελλοντικών εξόδων (αποζημιώσεις, διαχειριστικά έξοδα, προμήθειες) λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες υποθέσεις:

- Θνησιμότητα: Η εκτίμηση των παραμέτρων που εφαρμόζονται στηρίζεται στους πίνακες θνησιμότητας που αναφέρονται στην πιο πρόσφατη μελέτη της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος.
- Νοσηρότητα: Η εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων βασίζεται στην εμπειρία της Εταιρίας των τελευταίων 4 ετών, όσον αφορά τη συχνότητα και τη σφοδρότητα των αποζημιώσεων.
- Ποσοστά ακυρώσεων: Οι συμπληρωματικές καλύψεις ακυρώνονται σε περίπτωση μη καταβολής του ασφαλιστρού ή τερματισμού του συμβολαίου. Τα ποσοστά ακυρώσεων εκτιμώνται ανά ομάδα ομοειδών καλύψεων λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της Εταιρίας των τελευταίων 5 ετών.
- Έξοδα: Οι μελλοντικές εκτιμήσεις βασίζονται στα τρέχοντα (κατά την ημερομηνία αποτίμησης) έξοδα της Εταιρίας για την διατήρηση και διαχείριση του χαρτοφυλακίου και αναπροσαρμόζονται, για κάθε μελλοντικό έτος, με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό.
- Επιτόκια προεξόφλησης: Η εκτίμηση της επάρκειας στηρίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές των εσόδων και εξόδων της Εταιρίας. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στο τέλος της κάθε εξεταζόμενης περιόδου χρησιμοποιώντας ως καμπύλη επιτοκίων το μέσο όρο της τελευταίας τριετίας της καμπύλης μηδενικών επιτοκίων (zero coupon) κρατικών ομολόγων της ευρωζώνης, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Από τον έλεγχο επάρκειας του ασφαλιστρού που διενεργήθηκε για το χαρτοφυλάκιο των συμπληρωματικών καλύψεων (συμπεριλαμβανομένου του κλάδου ασθένειας) στο τέλος της τρέχουσας χρήσης προέκυψε επιπλέον απόθεμα ύψους 3.351 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 το επιπλέον απόθεμα ήταν 4.680 χιλ.€).

δ) Ανάλυση ευαισθησίας

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ευαισθησία στην επάρκεια των αποθεμάτων στις μεταβολές των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

- Αύξηση επιτοκίων: Μια αύξηση (κατακόρυφη μετατόπιση άνω) της καμπύλης επιτοκίων κατά 0,5% θα οδηγούσε σε μείωση των αποθεμάτων κατά 370 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 μείωση κατά 433 χιλ.€).

- Αύξηση επιτοκίων: Μια μείωση (κατακόρυφη μετατόπιση κάτω) της καμπύλης επιτοκίων κατά 0,5% θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 410 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 483 χιλ.€).
- Ποσοστά μη ανανέωσης (ακυρώσεων ή εξαγορών): Η αύξηση των ποσοστών ακυρώσεων και εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε μείωση των αποθεμάτων κατά 747 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 μείωση κατά 869 χιλ.€).
- Ποσοστά μη ανανέωσης (ακυρώσεων ή εξαγορών): Η μείωση των ποσοστών ακυρώσεων και εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 1.004 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 1.178 χιλ.€).
- Έξοδα: Η αύξηση των μελλοντικών εξόδων κατά 10,0% σε σχέση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 692 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 919 χιλ.€).
- Νοσηρότητα: Η αύξηση της εκτιμώμενης ζημιάς κατά 5,0% σε σύγκριση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις με αντίστοιχη αύξηση του ασφαλιστρού με χρονική υστέρηση ενός έτους, θα οδηγούσε σε αύξηση των αποθεμάτων κατά 104 χιλ.€ (για τη χρήση 2017 αύξηση κατά 133 χιλ.€).

4.2.2 Γενικές ασφαλίσεις

Η Εταιρία δραστηριοποιείται σχεδόν σε όλους τους κλάδους ασφαλίσεων κατά ζημιών. Οι γενικές ασφαλίσεις (εκτός των κλάδων 1 & 2) αποτελούν το 61,9% του συνόλου της Εταιρίας, με βάση στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της τρέχουσας χρήσης, εκ των οποίων 48,9% αφορά σε ασφαλίσεις αστικής ευθύνης και 51,1% σε ασφαλίσεις περιουσίας. Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Εταιρία είναι:

- **Κίνδυνος ασφαλιστρών**

Ο κίνδυνος ασφαλιστρών που αντιστοιχεί στον κίνδυνο ότι τα έξοδα αποζημιώσεων (αποζημιώσεις και δαπάνες που συνδέονται με ζημιές οι οποίες ενδέχεται να επέλθουν στο μέλλον) θα είναι υψηλότερα από το ποσό των ασφαλιστρών.

- **Κίνδυνος αποθέματος**

Ο κίνδυνος αποθέματος που αντιστοιχεί στην επέλευση ανοδικής αναπροσαρμογής του ποσού των τεχνικών προβλέψεων για αποζημιώσεις ή αρνητικής μεταβολής μεταξύ του πραγματικού ποσού των διακανονισμών ζημιών και των εκτιμήσεων.

- **Κίνδυνος ακύρωσης**

Ο κίνδυνος ακύρωσης που περιλαμβάνει μια ρήτρα ετήσιας μονομερούς ανανέωσης για τον ασφαλισμένο ή την επιλογή καταγγελίας του συμβολαίου πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης.

- **Καταστροφικός Κίνδυνος**

Ο καταστροφικός κίνδυνος που αντιστοιχεί σε ακραία ή έκτακτα γεγονότα, τα οποία δεν είχαν ληφθεί υπ' όψη στο παρελθόν.

Η Εταιρία αντισταθμίζει τον κίνδυνο μέσω αντασφαλιστικής κάλυψης σε συνεννόηση με την αντίστοιχη διεύθυνση του Ομίλου στον οποίο ανήκει.

4.2.2.1 Ασφάλιση αστικής ευθύνης

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης αφορά κυρίως σε αστική ευθύνη αυτοκινήτων (96,7% με βάση εγγεγραμμένα ασφάλιστρα τρέχουσας χρήσης). Η πολιτική ανάληψης του κινδύνου καθορίζει τα κριτήρια αποδοχής του κινδύνου, τις εξαιρέσεις καθώς και την επιθυμητή έκθεση στον κάθε κίνδυνο. Η μονάδα διαχείρισης αποζημιώσεων αποσκοπεί στην όσο το δυνατό συντομότερο διακανονισμό της ζημιάς αλλά και στην αποφυγή περιπτώσεων απάτης. Επίσης, η Εταιρία περιορίζει τον κίνδυνο μέσω συμφωνίας αντασφάλισης υπερβάλλοντος ζημιάς η οποία περιορίζει την έκθεση στον κίνδυνο σε 1,5 εκ. € ανά συμβάν.

α) Συχνότητα και σφοδρότητα ζημιών

Η συχνότητα και η σφοδρότητα των ζημιών εξαρτώνται από ένα πλήθος παραγόντων και διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ υλικών ζημιών και ανά είδος σωματικών βλαβών.

Η Εταιρία παρακολουθεί την συχνότητα και σφοδρότητα των ζημιών ετησίως, διερευνάει τυχόν αποκλίσεις τόσο στη συχνότητα των ζημιών όσο και στο ύψος της αποζημίωσης και προβαίνει σε διορθώσεις είτε στο ύψος των αποθεμάτων, αν χρειάζεται, είτε στο επίπεδο των ασφαλιστρών.

β) Πηγές αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια καλύπτουν ζημιές εφόσον η ημερομηνία συμβάντος είναι μέσα στη διάρκεια ασφάλισης, ακόμα και αν η αναγγελία ή η διαπίστωση της ζημιάς γίνει μετά τη λήξη της ασφάλισης (πάντοτε σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία). Οι ζημιές που συνέβησαν εντός της περιόδου ισχύος του συμβολαίου και αναγγέλθηκαν μετά τη λήξη του συμβολαίου αποτελούν τμήμα των υποχρεώσεων της Εταιρίας και χρειάζεται να εκτιμηθούν. Επίσης, κάποιες από τις ζημιές οδηγούνται προς δικαστική επίλυση γεγονός που ενδέχεται να παρατείνει σημαντικά το χρόνο διακανονισμού αυτών και επομένως την αβεβαιότητα σχετικά με το ύψος της αποζημίωσης.

γ) Διαδικασία που ακολουθείται για την επιλογή υποθέσεων

Το εκτιμώμενο κόστος των ζημιών περιλαμβάνει αναγγελθείσες ζημιές που εκτιμώνται κατά περίπτωση, ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) οι οποίες υπολογίζονται βάσει στατιστικής μεθόδου, επιπλέον απόθεμα που προκύπτει από τη στατιστική μέθοδο αξιολόγησης της επάρκειας των αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών καθώς και απόθεμα για έξοδα που σχετίζονται με το διακανονισμό των υφιστάμενων ζημιών στο μέλλον.

Η Εταιρία προκειμένου να εκτιμήσει την επάρκεια του αποθέματος εκκρεμών ζημιών στηρίζεται στη μέθοδο Chain Ladder. Επιπλέον, για τα πρόσφατα έτη συμβάντος, συνεκτιμώνται τα αποτελέσματα της μεθόδου Bornhuetter Ferguson, καθώς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, της μεθόδου Loss Ratio. Ειδικά για την Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου, υπολογίζεται επιπλέον, απόθεμα κινδύνου και αβεβαιότητας το οποίο αντανακλά τη πιθανή διακύμανση της εκτίμησης των μοντέλων Chain Ladder γύρω από το μέσο με επίπεδο εμπιστοσύνης 70%. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος Thomas Mack με βάση την οποία υπολογίστηκε το τυπικό σφάλμα των εκτιμημένων με το μοντέλο Chain Ladder αποθεμάτων. Το 2018, όπως και το 2017, δεν χρειάστηκε να σχηματιστεί επιπλέον απόθεμα λόγω κινδύνου και αβεβαιότητας.

Η επιλογή δεικτών με στόχο την αξιολόγηση της επάρκειας των αποθεμάτων και την εκτίμηση των μελλοντικών πληρωμών πραγματοποιείται με βάση τη διαβάθμισή τους και τη συνετή πρόβλεψη. Δείκτες που αποκλίνουν σημαντικά από τον μέσο όρο εξαιρούνται από την τελική επιλογή.

Επίσης η Εταιρία σχηματίζει απόθεμα και για τους κινδύνους εν ισχύ. Για την παραπάνω πρόβλεψη η Εταιρία στηρίζεται στον δείκτη ζημιών του τρέχοντος έτους όσον αφορά τις αποζημιώσεις τη χρονική στιγμή του υπολογισμού καθώς και στον δείκτη διαχειριστικών εξόδων με βάση την ανάλυση εξόδων της Εταιρίας στο τέλος κάθε οικονομικής χρήσης.

δ) Μεταβολές σε εκτιμήσεις και ανάλυση ευαισθησίας

Αν αυξήσουμε το επίπεδο εμπιστοσύνης για το απόθεμα κινδύνου και αβεβαιότητας στο 90% το απόθεμα δε μεταβάλλεται (για το 2017 το απόθεμα επίσης δεν θα άλλαζε).

Σε περίπτωση αύξησης του εκτιμώμενου δείκτη ζημιών κατά 10,0% ή αύξησης των διαχειριστικών εξόδων κατά 10,0%, απαιτείται ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος κινδύνων εν ισχύ κατά 1.217 χιλ. € (για το 2017 κατά 1.119 χιλ. €).

4.2.2.2 Ασφάλιση περιουσίας

Η ασφάλιση περιουσίας αφορά κυρίως σε ασφάλιση πυρός, σεισμού και λοιπές ζημιές αγαθών (50,0%) σε λοιπές καλύψεις αυτοκινήτων (42,9%) σε ασφαλίσεις πλοίων (5,8%) και ασφαλίσεις μεταφορών (1,6%), με όρους εγγεγραμμένων ασφαλιστρών τρέχουσας χρήσης.

Η πολιτική ανάληψης του κινδύνου καθορίζει τα κριτήρια αποδοχής του κινδύνου, τις εξαιρέσεις καθώς και την επιθυμητή έκθεση στον κάθε κίνδυνο. Η διαχείριση αποζημιώσεων, που περιλαμβάνει ξεχωριστή μονάδα ανά είδος ασφάλισης, αποσκοπεί στην όσο το δυνατό συντομότερο διακανονισμό της ζημιάς αλλά και στην αποφυγή περιπτώσεων απάτης. Επίσης, η Εταιρία περιορίζει τον κίνδυνο μέσω συμφωνιών αντασφάλισης κυρίως υπερβάλλοντος ζημιάς η οποία περιορίζει την έκθεση στον κίνδυνο ανά συμβάν.

α) Συχνότητα και σφοδρότητα ζημιών

Η συχνότητα και η σφοδρότητα των ζημιών εξαρτώνται από ένα πλήθος παραγόντων και διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ:

- οικοδομής ή/και περιεχομένου, ως προς το ασφαλισμένο αντικείμενο,
- απλών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων, ως προς το ασφαλισμένο κτίριο,
- απλής ασφάλισης πυρός ή πλήρους ασφάλισης που εμπεριέχει πλημμύρα, βραχυκύκλωμα, κακόβουλες ενέργειες, τρομοκρατικές ενέργειες, κ.λ.π.
- αξία ασφαλισμένου αντικειμένου

Η Εταιρία παρακολουθεί την συχνότητα και σφοδρότητα των ζημιών ετησίως, διερευνάει τυχόν αποκλίσεις τόσο στη συχνότητα των ζημιών όσο και στο ύψος της αποζημίωσης και προβαίνει σε διορθώσεις είτε στο ύψος των αποθεμάτων, αν χρειάζεται, είτε στο επίπεδο των ασφαλιστρών.

Δεδομένου ότι στην Ελλάδα, ο σεισμός είναι ο πιο πιθανός καταστροφικός κίνδυνος, η Εταιρία στοχεύει στη διαφοροποίηση της συγκέντρωσης του κινδύνου μεταξύ των σεισμογενών ζωνών 9 και 7, και των λοιπών περιοχών, αντισταθμίζει δε τον κίνδυνο μέσω αντασφαλιστικής κάλυψης σε συνεννόηση με την αντίστοιχη διεύθυνση του Ομίλου στον οποίο ανήκει.

Στον ακόλουθο πίνακα αναλύεται η συγκέντρωση κινδύνου στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρίας κατά γεωγραφική περιοχή για την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 (όσον αφορά τον κίνδυνο σεισμού).

Ασφαλισμένα Κεφάλαια ανά Ζώνη (CRESTA)	31 Δεκεμβρίου 2018		31 Δεκεμβρίου 2017	
	(ποσά σε εκ. €)	%	(ποσά σε εκ. €)	%
Πόλη Αθήνας & Πειραιά (Ζώνη 9)	4.617	43,5	4.338	43,9
Στερεά Ελλάδα (Ζώνη 7)	416	3,9	374	3,8
Λοιπές Περιοχές	5.569	52,5	5.162	52,3
Σύνολο	10.602	100,0	9.873	100,0

Για το κίνδυνο του σεισμού, η Εταιρία καλύπτεται από αντασφαλιστική σύμβαση υπερβάλλουσας ζημίας ανά συμβάν, με ίδια κράτηση 6 εκ. €.

β) Πηγές αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων

Οι κυριότεροι παράγοντες αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων είναι το τελικό κόστος επισκευής ή αντικατάστασης των περιουσιακών στοιχείων που καταστράφηκαν και/ή η τυχόν υπολειμματική αξία διασωθέντων αντικειμένων (η οποία επηρεάζει την τελική ζημία που θα επιβαρύνει την Εταιρία), καθώς επίσης η ερμηνεία των όρων του ασφαλιστηρίου και η εκδοχή περί των πραγματικών περιστατικών που ενδέχεται να αποτελέσει αφορμή για δικαστική επίλυση με επακόλουθο να επεκταθεί σημαντικά ο χρόνος μέχρι την καταβολή της αποζημίωσης, γεγονός που ενισχύει την αβεβαιότητα.

γ) Διαδικασία που ακολουθείται για την επιλογή υποθέσεων

Το εκτιμώμενο κόστος των ζημιών περιλαμβάνει αναγγελθείσες ζημιές που εκτιμώνται κατά περίπτωση, ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) οι οποίες υπολογίζονται βάσει στατιστικής μεθόδου, επιπλέον απόθεμα που προκύπτει από τη στατιστική μέθοδο αξιολόγησης της επάρκειας των αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών καθώς και απόθεμα για έξοδα που σχετίζονται με το διακανονισμό των υφιστάμενων ζημιών στο μέλλον.

Η Εταιρία προκειμένου να εκτιμήσει την επάρκεια του αποθέματος εκκρεμών ζημιών στηρίζεται στη μέθοδο Chain Ladder. Επιπλέον, για τα πρόσφατα έτη συμβάντος, συνεκτιμώνται τα αποτελέσματα της μεθόδου Bornhuetter Ferguson, καθώς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, της μεθόδου Loss Ratio.

Η επιλογή δεικτών με στόχο την αξιολόγηση της επάρκειας των αποθεμάτων και την εκτίμηση των μελλοντικών πληρωμών πραγματοποιείται με βάση τη διαβάθμισή τους και τη συνετή πρόβλεψη. Δείκτες που αποκλίνουν σημαντικά από τον μέσο όρο εξαιρούνται από την τελική επιλογή. Παράλληλα, δεν λαμβάνονται υπόψη δείκτες μικρότεροι της μονάδας παλαιότερων ετών δεδομένου ότι ενδέχεται κατά την εφαρμογή τους να οδηγήσουν σε εσφαλμένη εκτίμηση.

Επίσης η Εταιρία σχηματίζει απόθεμα και για τους κινδύνους εν ισχύ. Για την παραπάνω πρόβλεψη η Εταιρία στηρίζεται στον δείκτη ζημιών του τρέχοντος έτους όσον αφορά τις αποζημιώσεις τη χρονική στιγμή του υπολογισμού καθώς και στον δείκτη διαχειριστικών εξόδων με βάση την ανάλυση εξόδων της Εταιρίας στο τέλος κάθε οικονομικής χρήσης.

δ) Μεταβολές σε εκτιμήσεις και ανάλυση ευαισθησίας

Σε περίπτωση αύξησης του εκτιμώμενου δείκτη ζημιών κατά 10,0% ή αύξησης των διαχειριστικών εξόδων κατά 10,0%, απαιτείται ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος κινδύνων εν ισχύ κατά 395 χιλ. € (για το 2017 κατά 377 χιλ. €).

4.3 Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Παρακάτω αναλύονται οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, και συγκεκριμένα ο Πιστωτικός Κίνδυνος, ο Κίνδυνος Ρευστότητας, και ο Κίνδυνος Αγοράς.

Η Εταιρία έχει υιοθετήσει κατάλληλη Πολιτική Διαχείρισης Επενδυτικού Κινδύνου, Κινδύνου Ρευστότητας, και Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού, καθώς και διαδικασίες και σημεία ελέγχου για την διαχείριση των Χρηματοοικονομικών Κινδύνων.

4.3.1 Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Πιστωτικός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς που μπορεί να προκύψει από αθέτηση της υποχρέωσης ενός δανειζόμενου/χρεώστη να κάνει τις απαιτούμενες συμβατικές πληρωμές.

Η Εταιρία εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο καθώς επενδύει το μεγαλύτερο μέρος των διαθεσίμων της σε Ομόλογα, ένα μέρος των οποίων είναι Εταιρικά Ομόλογα. Επίσης εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο από τις απαιτήσεις έναντι χρεωστών (πελατών, διαμεσολαβούντων, αντασφαλιστών) και τις απαιτήσεις από δάνεια.

Η Εταιρία εντός της Πολιτικής της Διαχείρισης Επενδυτικού Κινδύνου έχει θέσει όρια που περιορίζουν την μέγιστη έκθεση της Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο:

- Όρια αξίας των εταιρικών ομολόγων επί της συνολικής αξίας του χαρτοφυλακίου
- Όρια συγκέντρωσης ανά εκδότη ομολόγων με βάση την πιστοληπτική του διαβάθμιση
- Όρια συνολικής συγκέντρωσης στις κατηγορίες ομολόγων χωρίς πιστοληπτική βαθμολόγηση, ομολόγων Μη Επενδυτικής Βαθμίδας (non-investment grade, high yield), και ομολόγων με πιστοληπτική διαβάθμιση BBB

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση της έκθεσης της Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο με βάση την πιστοληπτική διαβάθμιση:

31/12/2018	Τρέχον ποσό	AAA	AA	A	BBB	Below BBB	Χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση και χωρίς πιστωτικό κίνδυνο	Σύνολο

(Ποσά σε χιλ. €)

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	78.234	0	0	372	0	0	77.861	78.234
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	495.265	54.792	157.114	127.080	94.527	0	61.752	495.265
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστών	2.674	0	0	0	0	0	2.674	2.674
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	17.427	0	12.096	1.730	0	0	3.602	17.427
Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους	4.248	0	0	0	0	0	4.248	4.248
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12.946	0	0	1.707	0	10.793	447	12.946
Σύνολο	610.794	54.792	169.209	130.889	94.527	10.793	150.584	610.794

31/12/2017	Τρέχον ποσό	AAA	AA	A	BBB	Below BBB	Χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση και χωρίς πιστωτικό κίνδυνο	Σύνολο

(Ποσά σε χιλ. €)

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	104.668	0	0	465	0	0	104.203	104.668
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	475.290	59.717	137.422	103.617	111.517	610	62.407	475.290
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστών	4.105	0	0	0	0	0	4.105	4.105
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	16.961	0	6.671	6.668	0	0	3.622	16.961
Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους	5.244	0	0	0	0	0	5.244	5.244
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.406	0	0	2.089	0	3.392	924	6.406
Σύνολο	612.674	59.717	144.093	112.839	111.517	4.001	180.506	612.674

Όσον αφορά τα ποσά της στήλης «Χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση και χωρίς πιστωτικό κίνδυνο»:

Στην κατηγορία «Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων», περιλαμβάνονται Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων, μετοχική έκθεση (Μετοχές, Μετοχικά Αμοιβαία Κεφάλαια, Μετοχικά Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια) η οποία δεν φέρει πιστωτικό κίνδυνο, Ομολογιακά Αμοιβαία Κεφάλαια (με υποκείμενους τίτλους μικτών διαβαθμίσεων, είτε επενδυτικής βαθμίδας είτε μη επενδυτικής βαθμίδας), και χρεόγραφα χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση. Το μεγαλύτερο μέρος αφορά Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων.

Οι παραπάνω πίνακες, στην κατηγορία «Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» περιλαμβάνουν και τις επενδύσεις για τις οποίες τον επενδυτικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος (συμβόλαια Unit Linked). Στις 31.12.2018 αυτές ανέρχονταν σε € 41.566 χιλ. και στις 31.12.2017 σε € 43.897 χιλ.

Στην κατηγορία «Διαθέσιμα προς πώληση» περιλαμβάνονται η μετοχική έκθεση (Μετοχές, Μετοχικά Αμοιβαία Κεφάλαια, Μετοχικά Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια) η οποία δεν φέρει πιστωτικό κίνδυνο, Ομολογιακά Αμοιβαία Κεφάλαια και Αμοιβαία Κεφάλαια Δανείων (με υποκείμενους τίτλους μικτών διαβαθμίσεων, είτε επενδυτικής βαθμίδας είτε μη επενδυτικής βαθμίδας), και χρεόγραφα χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση.

Ο παρακάτω πίνακας περιέχει ανάλυση σχετικά με την έκθεση σε Ομόλογα, ανά τύπο και γεωγραφική περιοχή:

Ομόλογα 31.12.2018 (Ποσά σε χιλ. €)	Ευρωπαϊκή Ένωση	Άλλες χώρες	Σύνολο
Κρατικά Ομόλογα	235.064	520	235.584
Εταιρικά Ομόλογα	163.296	61.364	224.660
- Χρηματοοικονομικού κλάδου	100.412	40.766	141.178
- Άλλων κλάδων	62.884	20.598	83.481
Σύνολο	398.360	61.884	460.243

Ομόλογα 31.12.2017 (Ποσά σε χιλ. €)	Ευρωπαϊκή Ένωση	Άλλες χώρες	Σύνολο
Κρατικά Ομόλογα	231.041	542	231.583
Εταιρικά Ομόλογα	154.115	55.202	209.317
- Χρηματοοικονομικού κλάδου	96.587	35.961	132.548
- Άλλων κλάδων	57.528	19.241	76.769
Σύνολο	385.157	55.744	440.901

Ο παραπάνω πίνακας περιλαμβάνει και τα Ομόλογα για τα οποία τον επενδυτικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος (συμβόλαια Unit Linked) τα οποία στις 31.12.2018 ανέρχονταν σε € 22.952 χιλ και στις 31.12.2017 σε € 25.615 χιλ.

Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει έκθεση σε Ομόλογα μέσω συλλογικών επενδύσεων (Αμοιβαία Κεφάλαια). Η εταιρία κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017, δεν κατέχει Ελληνικά κρατικά ή εταιρικά ομόλογα.

Για τις απαιτήσεις από αντασφαλιστές, η Εταιρία διαχειρίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο θέτοντας όρια στην ελάχιστη αποδεκτή πιστοληπτική διαβάθμιση των αντασφαλιστών, όπως ορίζονται στην Πολιτική Αντασφάλισης της Εταιρίας.

4.3.2 Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ως ο κίνδυνος εξαναγκασμού της Εταιρίας να εκποιήσει στοιχεία ενεργητικού σε δυσμενείς συνθήκες προκειμένου να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις της, όταν αυτές καταστούν απαιτητές.

Η Εταιρία διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο στοιχείων ενεργητικού που περιλαμβάνει επαρκή ποσότητα ρευστοποιήσιμων στοιχείων υψηλής ποιότητας, κατά τρόπο ώστε:

- η Εταιρεία να είναι σε θέση να καλύψει αναμενόμενες και προβλέψιμες καθαρές ταμειακές ροές σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα,

- στην περίπτωση απρόβλεπτων γεγονότων, να είναι σε θέση να ρευστοποιήσει στοιχεία ενεργητικού χωρίς να υποστεί σημαντική χρηματοοικονομική ζημία λόγω της αναγκαστικής ρευστοποίησης.
- Η ποσότητα των ρευστοποιήσιμων στοιχείων υψηλής ποιότητας θα πρέπει να εναρμονίζεται με τον συνολικό επενδυτικό σκοπό και τις μακροπρόθεσμες αναμενόμενες ταμειακές ροές υποχρεώσεων.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν πληροφορίες σχετικά με την χρονική κατανομή των συμβατικών χρηματοροών του ενεργητικού και τις εκτιμώμενες χρηματοροές των υποχρεώσεων (σε μη προεξοφλητική βάση):

ΧΡΗΜΑΤΟΡΟΕΣ 31.12.2018 (σε έτη)	Τρέχον ποσό	[0 - 5]	(5 - 10]	(10 - 15]	(15 - 20]	> 20	Χωρίς ημερ. λήξης	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλ. €)</i>								
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ								
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	78.234	7.065	17.665	0	0	0	78.351	103.081
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	495.265	151.756	243.917	30.470	3.408	14.257	60.907	504.715
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών	2.674	2.674	0	0	0	0	0	2.674
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	17.427	17.427	0	0	0	0	0	17.427
Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους	4.248	3.696	1.165	759	147	1	0	5.768
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12.946	0	0	0	0	0	6.871	6.871
Σύνολο	610.794	182.618	262.747	31.228	3.555	14.258	146.129	640.536
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις:								
Ασφαλίσεις Ζωής	279.277	76.322	64.215	54.643	39.104	53.654	0	287.939
Ασφαλίσεις Ζημιών	161.784	128.904	21.900	4.157	745	484	0	156.189
Ασφαλιστικές προβλ. Unit Linked & επενδυτικά συμβόλαια	44.799	15.783	21.873	4.643	3.436	1.336	0	47.071
Υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	6.083	6.083	0	0	0	0	0	6.083
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	6.087	6.087	0	0	0	0	0	6.087
Λοιπές υποχρεώσεις	12.629	12.629	0	0	0	0	0	12.629
Σύνολο	510.659	245.808	107.988	63.443	43.285	55.475	0	515.999

ΧΡΗΜΑΤΟΡΟΕΣ 31.12.2017 (σε έτη)	Τρέχον ποσό	[0 - 5]	(5 - 10]	(10 - 15]	(15 - 20]	> 20	Χωρίς ημερ. λήξης	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλ. €)</i>								
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ								
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	104.668	7.065	17.665	0	0	0	78.351	103.081
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	475.290	151.756	243.917	30.470	3.408	14.257	60.907	504.715
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών	4.105	4.105	0	0	0	0	0	4.105
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	16.961	16.961	0	0	0	0	0	16.961
Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους	5.244	3.937	1.159	755	146	1	0	5.999
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.406	0	0	0	0	0	6.871	6.871
Σύνολο	612.674	183.823	262.741	31.225	3.554	14.258	146.129	641.731
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις:								
Ασφαλίσεις Ζωής	272.750	95.876	68.278	51.304	35.674	48.958	0	300.091
Ασφαλίσεις Ζημιών	169.412	135.525	22.850	4.418	972	1.132	0	164.897
Ασφαλιστικές προβλ. Unit Linked & επενδυτικά συμβόλαια	47.028	13.698	27.378	3.732	2.431	1.019	0	48.258
Υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	6.037	6.037	0	0	0	0	0	6.037
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	6.313	6.313	0	0	0	0	0	6.313
Λοιπές υποχρεώσεις	10.412	10.412	0	0	0	0	0	10.412
Σύνολο	511.952	267.861	118.506	59.453	39.078	51.110	0	536.007

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ποσών που αναφέρονται στην στήλη «χωρίς ημερομηνία λήξης», είναι αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων, με άμεση δυνατότητα ρευστοποίησης για την κάλυψη του κενού ρευστότητας.

4.3.3 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς που μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα της διακύμανσης των τιμών στις κεφαλαιαγορές καθώς και της διακύμανσης των λοιπών χρηματοοικονομικών παραμέτρων που επηρεάζουν τις αποτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Ο κίνδυνος αγοράς περιλαμβάνει την επίδραση των ανωτέρω παραγόντων στα αποτελέσματα της Εταιρείας αλλά και την επίδραση στον ισολογισμό της Εταιρείας.

Ο κίνδυνος αγοράς αναλύεται στις παρακάτω κατηγορίες:

Επιτοκιακός Κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς που μπορεί να προκληθεί από δυσμενείς μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, σε πιστωτικά περιθώρια, ή στο επίπεδο της παρατηρούμενης και τεκμαρτής μεταβλητότητας των επιτοκίων.

Η Εταιρία επενδύει το μεγαλύτερο μέρος του χαρτοφυλακίου της σε ομόλογα και ως εκ τούτου εκτίθεται σε επιτοκιακό κίνδυνο.

Ο παρακάτω πίνακας περιέχει συνοπτικά την ανάλυση ευαισθησίας των ομολόγων σε παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης επιτοκίων κατά ± 25 Μονάδες Βάσης:

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων	Μεταβολή Αποδόσεων	Επίδραση στα Αποτελέσματα	Επίδραση στην Καθαρή Θέση
31.12.2018	+ 25 bps	-281	-6.150
	- 25 bps	+286	-6.310
31.12.2017	+ 25 bps	- 380	- 6.114
	- 25 bps	+ 387	+ 6.279

Στον παραπάνω πίνακα περιλαμβάνονται μόνο οι απευθείας θέσεις (δεν συμπεριλαμβάνεται δηλαδή η έκθεση σε ομόλογα μέσω συλλογικών επενδύσεων) και επίσης δεν συμπεριλαμβάνονται οι απαιτήσεις και τα δάνεια.

Ο παραπάνω πίνακας περιλαμβάνει και τα χρεόγραφα για τα οποία τον επενδυτικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος (συμβόλαια Unit Linked) και η Επίδραση στα Αποτελέσματα προέρχεται κατά βάση από αυτή την κατηγορία.

Κίνδυνος Μετοχών

Κίνδυνος μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς λόγω δυσμενών μεταβολών σε τιμές μετοχών, εισηγμένων και μη, σε τιμές μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων, ή στην μεταβλητότητα των μετοχών. Η Εταιρία εκτίθεται σε μεταβολές της αξίας των μετοχικών τίτλων που κατέχει (Μετοχές, Μετοχικά Αμοιβαία Κεφάλαια, Μετοχικά Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια)

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την ανάλυση ευαισθησίας σε υποθετική ομοιόμορφη μεταβολή τιμών των μετοχών και μετοχικών Αμοιβαίων Κεφαλαίων κατά $\pm 20\%$:

Ανάλυση ευαισθησίας	31.12.2018		31.12.2017	
	Επίδραση στα Ιδία Κεφάλαια (σε χιλ. €)	Επίδραση στα Αποτελέσματα (σε χιλ. €)	Επίδραση στα Ιδία Κεφάλαια (σε χιλ. €)	Επίδραση στα Αποτελέσματα (σε χιλ. €)
Μεταβολή τιμών +20%	+ 4.539	+ 722	+ 4.956	+ 570
Μεταβολή τιμών -20%	- 4.605	- 787	- 4.977	- 591

Για τους μετοχικούς τίτλους, η Εταιρία εφαρμόζει μόνιμη απομείωση αξίας μέσω αποτελεσμάτων σε περίπτωση που υπάρχει πτώση της αξίας τους η οποία υπερβαίνει κάποια όρια σε σχέση με το κόστος κτήσης. Στον παραπάνω πίνακα, η επίδραση στα αποτελέσματα της μείωσης των τιμών συμπεριλαμβάνει και την εκτιμώμενη απομείωση αξίας που θα εφαρμοζόταν λόγω της μείωσης των τιμών των μετοχικών τίτλων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημιάς που προκαλείται από δυσμενείς μεταβολές στην συναλλαγματική ισοτιμία. Η έκθεση της Εταιρίας σε συναλλαγματικό κίνδυνο δεν θεωρείται σημαντική καθώς η πλειοψηφία των στοιχείων απαιτήσεων και υποχρεώσεων είναι αποτιμημένα σε ευρώ.

4.4 Λειτουργικός κίνδυνος

Η εταιρία ορίζει τον λειτουργικό κίνδυνο ως τον κίνδυνο ζημιάς που προέρχεται από ανεπαρκείς ή ελαττωματικές εσωτερικές διαδικασίες, συστήματα ή από ανθρώπινη παρέμβαση ή εξωτερικά συμβάντα. Ο λειτουργικός κίνδυνος απορρέει από την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρίας, όπως επιχειρηματικές αποφάσεις, συναλλαγές, επικοινωνίες, αλληλεπιδράσεις με πελάτες και τρίτους που μπορεί να αυξομειώνουν τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων, με βάση τη μεθοδολογία του ομίλου που χρησιμοποιεί ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια, στοχεύει στην αξιολόγηση και την ιεράρχηση των λειτουργικών κινδύνων που είναι πιθανό να επηρεάσουν τις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η χαρτογράφηση διαδικασιών, κινδύνων και μέσων ελέγχου ενημερώνεται τακτικά προκειμένου να προσαρμόζεται στα εξής:

- αλλαγές στο περιβάλλον, οργανωτικές αλλαγές ή/και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ενδέχεται, για παράδειγμα, να εγείρουν νέους κινδύνους,
- εκθέσεις προόδου όσον αφορά σχέδια δράσης που συνδέονται με μέτρα ελέγχου κινδύνου.

Η αρχή είναι ότι αξιολογείται κάθε σημαντικός λειτουργικός κίνδυνος τουλάχιστον σε ετήσια βάση από τη σκοπιά του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου. Γι' αυτόν τον σκοπό, έχουν διοριστεί υπεύθυνοι για τον κάθε λειτουργικό κίνδυνο, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τις αντίστοιχες αξιολογήσεις κινδύνου. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης τεκμηριώνονται σε συγκεκριμένα έντυπα (κανονιστικό έγγραφο ομίλου). Οι λειτουργικοί κίνδυνοι χαρακτηρίζονται ως σημαντικοί εάν είναι πιθανό να έχουν σημαντικό χρηματοοικονομικό αντίκτυπο ή η επέλευσή τους ασκεί σημαντική δυσμενή επίδραση στην εικόνα της Εταιρείας ή τη φήμη του Ομίλου.

Αναφορικά με τους λειτουργικούς κινδύνους, η Εταιρεία χρησιμοποιεί από το 2017 το εργαλείο OROP, το οποίο επιτρέπει τον συνδυασμό των παρακάτω δεικτών:

- Λειτουργικοί κίνδυνοι και αντίστοιχοι δείκτες (σε εξαμηνιαία ή ετήσια βάση)
- Συμβάντα (σε κάθε τους εμφάνιση)
- Έλεγχοι

Πιο συγκεκριμένα, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων επιτελεί και τη λειτουργία του μόνιμου ελέγχου. Εφαρμόζει ένα σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης, το οποίο έχει τεκμηριωθεί, αρμόζει στις δραστηριότητες και πληροί τις ελάχιστες προδιαγραφές του Ομίλου και αλληλεπιδρά με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου. Εξετάζει την υλοποίηση και αποτελεσματικότητα των τοπικά διενεργηθέντων ελέγχων, γνωρίζοντας ότι οι έλεγχοι δευτέρου επιπέδου αποτελούν αρμοδιότητα της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων της εταιρείας.

5. Καθαρά δεδουλευμένα ασφαλιστρα

(Ποσά σε χιλ. €)	1.1- 31.12.2018			1.1- 31.12.2017		
	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο
Εγγεγραμμένα ασφαλιστρα	50.760	74.603	125.363	51.273	68.310	119.583
Δικαιώματα συμβολαίων	438	13.017	13.455	441	11.853	12.294
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων Ασφαλιστρων	(377)	(2.680)	(3.057)	(224)	1.105	882
Σύνολο Ακαθάριστων Δεδουλευμένων Ασφαλιστρων	50.821	84.940	135.760	51.490	81.269	132.758
Εκχωρηθέντα ασφαλιστρα σε αντασφαλιστές	1.809	9.689	11.498	2.211	8.650	10.861
Αναλογία αντασφαλιστών στη μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρων	(0)	(256)	(256)	3	218	220
Σύνολο εκχωρηθέντων ασφαλιστρων σε αντασφαλιστές	1.809	9.434	11.243	2.213	8.868	11.081
Σύνολο Καθαρών Δεδουλευμένων Ασφαλιστρων	49.012	75.506	124.518	49.276	72.401	121.677

6. Έσοδα Επενδύσεων

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		
Μερίσματα	997	1.409
Τόκοι	9.313	9.985
Σύνολο	10.310	11.395
Λοιπές Επενδύσεις		
Έσοδα από ενοίκια	86	86
Τόκοι καταθέσεων, δανείων και λοιποί πιστωτικοί τόκοι	86	73
Σύνολο	172	159
Σύνολο	10.482	11.554

7. Κέρδη/(Ζημιές) από χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο		
Κέρδη / (Ζημιές) από αμοιβαία κεφάλαια	(326)	(110)
Λοιπά έσοδα επενδύσεων	28	0
Σύνολο	(297)	(110)
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο.	(1.675)	1.350
Αποτέλεσμα επί επενδυτικών συμβολαίων	(163)	(208)
Παράγωγα	(139)	183
Σύνολο	(2.274)	1.214

8. Κέρδη/(Ζημιές) από πώληση/απομείωση επενδύσεων

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017

Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς πώληση

Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση μετοχών	64	305
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ομολόγων	(16)	435
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση αμοιβαίων κεφαλαίων	1.316	787
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ακινήτων	2.010	0
Σύνολο	3.374	1.527

Σύνολο Κερδών / (Ζημιών) από πώληση/απομείωση επενδύσεων	3.373	1.527

9. Λοιπά έσοδα

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017

Προμήθειες από αντασφαλιστές	463	312
Λοιπά Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	204	298
Σύνολο	667	609

10. Ασφαλιστικές αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους

(Ποσά σε χιλ. €)	1.1- 31.12.2018			1.1- 31.12.2017		
	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο
Πληρωθείσες Αποζημιώσεις						
Μικτές αποζημιώσεις	38.593	36.511	75.104	44.596	35.395	79.991
Μείον :Αναλογία Αντασφαλιστών	(1.613)	(258)	(1.870)	(2.950)	(4.694)	(7.643)
Αναλογία εταιρίας	36.980	36.253	73.233	41.646	30.701	72.347
Μεταβολή εκκρεμών Ζημιών						
Μικτές προβλέψεις	513	(10.586)	(10.074)	(1.633)	(11.328)	(12.961)
Μείον :Αναλογία Αντασφαλιστών	372	(701)	(329)	1.001	5.967	6.969
Αναλογία εταιρίας	885	(11.287)	(10.402)	(632)	(5.361)	(5.992)
Σύνολο	37.865	24.966	62.831	41.015	25.340	66.355

11. Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και τεχνικών προβλέψεων

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Σύνολο Εταιρίας		
Μεταβολή Μαθηματικών Αποθεμάτων κλάδου Ζωής	(9.479)	(16.593)
Μεταβολή Μαθηματικών Αποθεμάτων κλάδου DAF	16.215	15.758
Μεταβολή Μαθηματικών Αποθεμάτων κλάδου UL	(1.889)	3.618
Μεταβολή λοιπών προβλέψεων	(782)	(2.661)
Μεταβολή προβλέψεων για συμμετοχή στα κέρδη	(79)	(101)
Σύνολο	3.985	21
Αναλογία Αντασφαλιστών		
Μεταβολή Μαθηματικών Αποθεμάτων κλάδου Ζωής	99	148
Σύνολο	99	148
Σύνολο	4.084	168

12. Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής

(Ποσά σε χιλ. €)	1.1- 31.12.2018			1.1- 31.12.2017		
	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο
Προμήθειες παραγωγής	6.670	19.707	26.377	6.369	16.955	23.324
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης	156	(678)	(522)	498	140	638
Σύνολο	6.826	19.029	25.855	6.867	17.095	23.962

13. Λειτουργικά έξοδα

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Λειτουργικά έξοδα		
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	17.649	17.148
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων	3.570	3.199
Εισπρακτικά και λοιπά έξοδα παραγωγής	789	764
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.800	2.277
Λειτουργικό κόστος κτιρίων και εξοπλισμού	1.235	1.232
Φόροι - Τέλη - Χαρτόσημα	147	369
Δαπάνες διαφημίσεων, εισφορών, δημοσιεύσεων	884	1.180
Αποσβέσεις κτιρίων και λοιπού εξοπλισμού	777	948
Προβλέψεις απομείωσης επενδυτικών ακινήτων	(419)	0
Αμοιβές διαχείρισης επενδύσεων	561	606
Προβλέψεις	(5.800)	132
Λοιπά διοικητικά έξοδα	4.819	4.981
Σύνολο	26.012	32.834

Το κονδύλι Αμοιβές & έξοδα Προσωπικού αναλύεται ως εξής

Μισθοί και ημερομίσθια	14.766	13.026
Κοινωνικές ασφαλίσεις	2.236	2.605
Επίδραση από προγράμματα παροχών στο προσωπικό.	192	1.027
Λοιπές Παροχές	455	489
Σύνολο	17.649	17.148

Τα λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 14,6% έναντι του 2017 (μείωση ευρώ 4,8 εκατ.) έχοντας επηρεαστεί σημαντικά από το κλείσιμο της δικαστικής υπόθεσης Audatex και τον αντιλογισμό της σχηματισθείσας σε προηγούμενα έτη πρόβλεψης ύψους 5,2 εκατ. ευρώ.

Στις αμοιβές και έξοδα τρίτων περιλαμβάνονται αμοιβές προς τον ανεξάρτητο ελεγκτή **PricewaterhouseCoopers** Ορκωτοί Ελεγκτές. Οι αμοιβές που κατέβαλε η εταιρία για ελεγκτικές υπηρεσίες που της παρασχέθηκαν αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Τακτικός έλεγχος	128	139
Φορολογικός έλεγχος (Ν.4174/2013)	45	45
Λοιπες Ελεγκτικές Υπηρεσίες	60	65
Σύνολο	233	249

14. Χρηματοοικονομικά έξοδα

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Χρεωστικοί τόκοι	64	55
Τόκοι αντασφαλιστών	121	137
Λοιπά έξοδα	5	12
Σύνολο	191	205

15. Φόρος εισοδήματος

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Φόρος εισοδήματος περιόδου	(985)	(2.175)
Φόρος προηγούμενων χρήσεων	(1.908)	(100)
Αναβαλλόμενη φορολογία	(5.928)	(185)
Σύνολο	(8.821)	(2.460)

Ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2018 ανέρχεται σε 29% και στη συνέχεια μειώνεται σταδιακά 1% κατ' έτος και διαμορφώνεται σε 25% για τα εισοδήματα χρήσης 2022 και επόμενων. (τροποποίηση του άρθρου 58 του ν.4172/2013 με τον ν.4579/2018, αναφορικά με την φορολόγηση των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα)

(Ποσά σε χιλ. €)	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	17.794	13.056
Εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Φόρος βάση του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	(5.160)	(3.786)
Έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	2.433	2.160
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	(1.214)	(733)
Φόρος προηγούμενων χρήσεων	(1.908)	(100)
Επίδραση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή	(2.972)	0
	(3.660)	1.326
Φόρος εισοδήματος περιόδου	(8.821)	(2.460)

Στην διαφορά φόρου προηγούμενων χρήσεων συμπεριλαμβάνεται επιβάρυνση 2 εκατ. ευρώ, συνεπεία της τελεσίδικης απόφασης του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου τον Σεπτέμβριο του 2018, σχετικά με την εκκρεμότητα του φόρου επί του εισοδήματος ομολόγων έτους 2010.

16. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

(Ποσά σε χιλ. €)	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	4.818	5.902	421	110	17.807	29.058
Προσθήκες	0	181	0	5	54	240
Εκποιήσεις / Διαγραφές	0	0	0	(24)	0	(24)
Μεταφορές	(31)	(44)	0	0	0	(75)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	4.787	6.039	421	91	17.861	29.199
Σωρευμένες αποσβέσεις - απομειώσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	0	736	332	50	17.112	18.230
Αποσβέσεις χρήσης	0	175	24	10	333	542
Αποσβέσεις εκποιηθέντων/διαγραφών	0	(8)	0	(19)	0	(27)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	0	903	356	41	17.445	18.745
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	4.787	5.136	65	50	416	10.454
Αξία Κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2017	4.818	5.549	421	82	17.514	28.384
Προσθήκες	0	353	0	32	298	683
Εκποιήσεις / Διαγραφές	0	0	0	(4)	(5)	(9)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	4.818	5.902	421	110	17.807	29.058
Σωρευμένες αποσβέσεις - απομειώσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2017	0	569	305	42	16.685	17.601
Αποσβέσεις χρήσης	0	167	27	8	432	634
Αποσβέσεις εκποιηθέντων/διαγραφών	0	0	0	0	(5)	(5)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	0	736	332	50	17.112	18.230
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	4.818	5.166	89	60	695	10.828

Δεν υπάρχει κάποιο βάρος πάνω στα περιουσιακά στοιχεία την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017.

17. Επενδύσεις σε ακίνητα

(Ποσά σε χιλ. €)	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία Κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	11.435	4.669	16.104
Προσθήκες	31	44	75
Εκποιήσεις / Διαγραφές	(6.330)	(2.719)	(9.049)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	5.136	1.994	7.130
Σωρευμένες αποσβέσεις - απομειώσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	0	2.714	2.714
Αποσβέσεις χρήσης	0	234	234
Αποσβέσεις εκποιηθέντων/διαγραφών	0	(1.194)	(1.194)
Αντιλογισμός προβλέψεις απομείωσης	0	(418)	(418)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	0	1.336	1.336
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	5.136	658	5.794
Αξία Κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2017	11.435	4.669	16.003
Προσθήκες	0	0	101
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	11.435	4.669	16.104
Σωρευμένες αποσβέσεις - απομειώσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2017	0	2.402	2.402
Αποσβέσεις χρήσης	0	312	312
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	0	2.714	2.714
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	11.435	1.955	13.390

Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανερχόταν € 6,35 εκατ. σύμφωνα με εκτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή. Δεν υπάρχει κάποιο βάρος πάνω στα περιουσιακά στοιχεία την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017.

18. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(Ποσά σε χιλ. €)	Λοιπά άυλα (ιδιοκατασκευή)	Λογισμικό	Σύνολο
Αξία Κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	2.218	2.695	4.913
Προσθήκες	0	251	251
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	2.218	2.946	5.164
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	2.217	2.451	4.668
Αποσβέσεις χρήσης	1	127	128
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	2.218	2.578	4.796
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	0	368	368
Αξία Κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2017	2.218	2.617	4.835
Προσθήκες	0	78	78
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	2.218	2.695	4.913
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2017	2.216	2.281	4.497
Αποσβέσεις χρήσης	1	170	171
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	2.217	2.451	4.668
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	1	244	245

19. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Χρηματοοικονομικά στοιχεία για Εμπορικούς σκοπούς		
Ομόλογα Εταιρικά Αλλοδαπής	88	287
	88	287
Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων	13.044	39.752
Ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια	22.285	20.249
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια	1.068	162
	36.397	60.162
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο.		
Ομόλογα	22.952	25.615
Ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια	9.077	12.333
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια	6.447	2.687
Αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων	2.699	2.847
Καταθέσεις και μη εκκαθ/νες πράξεις	390	415
	41.566	43.897
Παράγωγα	183	322
Σύνολο	78.234	104.668

Τα ανωτέρω χρεόγραφα κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31/12/2018				
Ομόλογα	-	23.040	-	23.040
Αμοιβαία Κεφάλαια	55.010	-	-	55.010
Παράγωγα	-	183	-	183
	55.010	23.224	0	78.234
31/12/2017				
Ομόλογα	-	25.902	-	25.902
Αμοιβαία Κεφάλαια	78.444	-	-	78.444
Παράγωγα	-	322	-	322
	78.444	26.224	0	104.668

20. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Ομόλογα		
Κρατικά Αλλοδαπής	235.584	231.583
Εταιρικά Αλλοδαπής	201.619	183.415
Ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια	35.666	38.978
	472.869	453.976
Μετοχές		
Εισηγμένες	125	164
Μη εισηγμένες	35	105
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια	22.236	21.045
	22.396	21.314
Σύνολο	495.265	475.290

Τα ανωτέρω χρεόγραφα κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31/12/2018				
Ομόλογα	472.869	-	-	472.869
Μετοχές	22.361	-	35	22.396
	495.230	0	35	495.265
31/12/2017				
Ομόλογα	453.976	-	-	453.976
Μετοχές	21.209	-	105	21.314
	475.185	0	105	475.290

21. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Η εταιρία κατέχει 1.862 μερίδια, ή ποσοστό 95% της εταιρίας GROUP ΜΕΡΙΜΝΑ ΕΠΕ, η λογιστική αξία της οποίας ανέρχεται σε 660 χιλ. € την 31.12.2018 και 616 χιλ. € την 31.12.2017.

22. Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Απαιτήσεις από ασφαλισμένους	5.385	6.750
Αξιόγραφα εισπρακτέα	4.730	5.108
Σύνολο	10.115	11.859
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(7.441)	(7.754)
Σύνολο	2.674	4.105

Κίνηση των Προβλέψεων για Επισφαλείς Απαιτήσεις:

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(7.754)	(8.462)
Διαγραφές	211	665
Προβλέψεις χρήσης	102	43
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(7.441)	(7.754)

Ενηλικίωση Απαιτήσεων Χρεωστών Ασφαλιστρών

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Οφειλές μέχρι 3 μήνες	4.795	5.487
Οφειλές 3 μέχρι 6 μήνες	(23)	152
Οφειλές 6 μέχρι 12 μήνες	242	146
Οφειλές άνω του έτους	5.102	6.073
Σύνολο	10.115	11.859

23. Απαιτήσεις από αντασφαλιστές

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018			31.12.2017		
	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο	Κλάδος Ζωής	Κλάδος Ζημιών	Σύνολο
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές προβλέψεις						
Μαθηματικές προβλέψεις	805	0	805	904	0	904
Προβλέψεις για Εκκρεμείς αποζημιώσεις	1.603	10.886	12.488	1.975	10.185	12.160
Προβλέψεις για μη δεδουλ. ασφάλιστρα	26	1.214	1.240	26	958	984
Σύνολο	2.434	12.099	14.533	2.905	11.143	14.047
Λοιποί (τρεχούμενοι) λογαριασμοί.			1.775			1.787
Απαιτήσεις από αντασφαλιζομένους			1.120			1.126
Σύνολο			17.427			16.961

Οι απαιτήσεις αυτές αναθεωρούνται κάθε τρίμηνο και η είσπραξή τους εκτιμάται ότι θα πραγματοποιηθεί, όταν και εάν επέλθει ο κίνδυνος, στον οποίο συμμετέχουν.

24. Δάνεια και απαιτήσεις προς ασφαλισμένους και τρίτους

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Απαιτήσεις από δάνεια	2.482	3.359
Έξοδα επομένων χρήσεων	38	336
Λοιπές επίδικες απαιτήσεις	4.657	4.833
Απαιτήσεις από συνδεμένες εταιρείες	527	527
Απαιτήσεις από καταβολές ζημιών Φιλικού Διακαν.	963	795
Λοιπές απαιτήσεις	846	838
Σύνολο	9.512	10.687
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(5.264)	(5.443)
Σύνολο	4.248	5.244

Κίνηση των Προβλέψεων για Επισφαλείς Απαιτήσεις

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(5.443)	(5.527)
Απελευθέρωση/Διαγραφές	172	90
Προβλέψεις χρήσης	7	(5)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(5.264)	(5.443)

25. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις

31/12/2018	Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	Αναγνώριση στην κατάσταση συνολικών εσόδων	Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	Υπόλοιπο λήξης χρήσης
Ζημιές από ανταλλαγή Ο.Ε.Δ	18.214	(3.009)	-	15.205
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων	230	(41)	-	190
Αναπροσαρμογή χρεογράφων	6	49	-	55
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων	896	(896)	-	0
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	1.157	(326)	-	831
Ασφαλιστικές προβλέψεις	5.743	(1.278)	-	4.465
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	26.246	(5.500)	0	20.746
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων	0	(428)	-	(428)
Αναπροσαρμογή χρεογράφων	(7.096)	-	2.641	(4.455)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	(324)	-	69	(255)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(7.420)	(428)	2.710	(5.137)
Σύνολο Αναβαλλόμενης Φορολογίας	18.827	(5.928)	2.710	15.609

(Ποσά σε χιλ. €)

31/12/2017	Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	Αναγνώριση στην κατάσταση συνολικών εσόδων	Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	Υπόλοιπο λήξης χρήσης
Ζημιές από ανταλλαγή Ο.Ε.Δ	18.972	(758)	-	18.214
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων	214	17	-	230
Αναπροσαρμογή χρεογράφων	64	(58)	-	6
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων	0	896	-	896
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	1.144	13	-	1.157
Ασφαλιστικές προβλέψεις	6.519	(776)	-	5.743
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	26.913	(667)	0	26.246
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων	(482)	482	-	0
Αναπροσαρμογή χρεογράφων	(8.694)	-	1.598	(7.096)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	(465)	-	141	(324)
Ασφαλιστικές προβλέψεις	0	0	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(9.640)	482	1.739	(7.420)
Σύνολο Αναβαλλόμενης Φορολογίας	17.273	(185)	1.739	18.827

Σε συνέχεια της ανταλλαγής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και σύμφωνα με το Ν.4046/2012, που ψηφίστηκε αποκλειστικά για την εφαρμογή του PSI και τροποποιήθηκε με το Ν.4110/2013, η χρεωστική διαφορά που προέκυψε από την προαναφερθείσα ανταλλαγή για φορολογικούς λόγους θεωρείται εκπιπτόμενη και αποσβένεται σε 30 ισόποσες δόσεις.

26. Προμήθειες και λοιπά έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Ασφάλειες Ζωής	2.920	3.077
Ασφάλειες Ζημιών	5.698	5.019
Σύνολο	8.618	8.096

27. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Ταμείο	21	20
Καταθέσεις όψεως	8.426	6.385
Καταθέσεις προθεσμίας	4.500	0
Σύνολο	12.946	6.406

Οι καταθέσεις όψεως των περισσότερων τραπεζικών λογαριασμών είναι έντοκοι. Στο κονδύλι «καταθέσεις όψεως» δεν συμπεριλαμβάνονται τα χρηματικά διαθέσιμα των επενδυτικών συμβολαίων Unit Linked. Οι καταθέσεις προθεσμίας είναι βραχυπρόθεσμης διάρκειας (έως 1 μήνα)

28. Μετοχικό Κεφάλαιο & Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Μετοχικό Κεφάλαιο Καταβλημένο	24.171	24.171
Αριθμός ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών	61.978.024	61.978.024
Ονομαστική αξία μετοχής (σε €)	0,39	0,39
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	48.925	207.716

Αποθεματικό υπέρ το άρτιο: Το υπέρ το άρτιο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ύψους € 48.925 χιλ. προέκυψε από την έκδοση μετοχών έναντι μετρητών σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας.

Τον Νοέμβριο του 2018, η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε

- Συμψηφισμό κερδών προηγούμενων χρήσεων με ζημιές προηγούμενων χρήσεων και
- Συμψηφισμό μέρος του λογαριασμού αποθεματικού (41), Διαφορά έκδοσης μετοχών υπέρ του Αρτίου, με το υπόλοιπο (διαγραφή) του λογαριασμού (42), Αποτελέσματα (ζημιές) εις νέον.

Το συνολικό ποσό του ανωτέρω συμψηφισμού ανήλθε σε € 158.791 χιλ.

29. Αποθεματικά

(Ποσά σε χιλ. €)	Αποθεματικά αποτίμησης διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικά επανεκτίμησης παροχών στο προσωπικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο αποθεματικών
Αποθεματικά έναρξης χρήσης την 1/1/2018	28.734	793	17.729	47.256
Κίνηση αποθεματικών	(14.350)	(99)	-	(14.449)
Αναβαλλόμενη Φορολογία	2.641	69	-	2.710
Υπόλοιπο	(11.710)	(29)	0	(11.739)
Κατανομή αποθεματικών από διάθεση αποτελεσμάτων	-	-	2.661	2.661
Σύνολο	0	0	2.661	2.661
Αποθεματικά λήξης χρήσης την 31/12/2018	17.024	764	20.390	38.178
Αποθεματικά έναρξης χρήσης την 1/1/2017	31.223	1.137	15.540	47.900
Κίνηση αποθεματικών	(4.087)	(485)	-	(4.571)
Αναβαλλόμενη Φορολογία	1.598	141	-	1.739
Υπόλοιπο	(2.489)	(344)	0	(2.833)
Μεταφορά αποθεματικών στα αποτελέσματα	0	0	0	0
Κατανομή αποθεματικών από διάθεση αποτελεσμάτων	-	-	2.189	2.189
Σύνολο	0	0	2.189	2.189
Αποθεματικά λήξης χρήσης την 31/12/2017	28.734	793	17.729	47.256

Κίνηση του αποθεματικού αποτίμησης διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	31.12.2018	31.12.2017
(Ποσά σε χιλ. €)		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	28.734	31.223
Μη πραγματοποι. κέρδη/(ζημιές) από μεταβ. στην εύλογη αξία	(10.347)	(968)
Πραγματοπ. κέρδη / (ζημιές) στα αποτελέσματα	(1.363)	(1.520)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	17.024	28.734

Ανάλυση Λοιπά αποθεματικά	31.12.2018	31.12.2017
(Ποσά σε χιλ. €)		
Τακτικό Αποθεματικό	3.568	3.119
Ειδικό Αποθεματικό	1.122	1.122
Έκτακτο Αποθεματικό	1.397	1.397
Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	14.302	12.090
Σύνολο	20.390	17.729

Αφορολόγητα Αποθεματικά: Αφορούν αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων για τα οποία θα προκύψει φόρος εάν αποφασιστεί η διανομή τους, με τον εκάστοτε συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της περιόδου στην οποία θα γίνει η διανομή.

30. Αποτελέσματα εις νέον

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων	(158.791)	(167.199)
Καθαρά κέρδη χρήσης	8.973	10.597
Μεταφορά σε αποθεματικά από αποτελέσματα εις νέον	(2.661)	(2.189)
Λοιπές μεταβολές (σημ. 28)	158.791	-
Σύνολο	6.313	(158.791)

31. Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018			31.12.2017		
	Αναλογία Εταιρίας	Αναλογία Αντασφαλ.	Σύνολο	Αναλογία Εταιρίας	Αναλογία Αντασφαλ.	Σύνολο
Αποθέματα κλάδου Ζωής						
Μαθηματικά αποθέματα Ζωής	79.838	805	80.643	89.297	904	90.201
Μαθηματικά αποθέματα DAF	169.400	0	169.400	153.185	0	153.185
Αποθέματα μη Δεδουλευμένων Ασφαλιστρων	7.171	26	7.197	7.814	26	7.840
Αποθέματα Εκκρεμών Αποζημιώσεων	20.435	1.603	22.037	19.550	1.975	21.524
Σύνολο	276.843	2.434	279.277	269.845	2.905	272.750
Ασφαλιστικές προβλέψεις κλάδου Ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο	36.244	0	36.244	38.174	0	38.174
Σύνολο Αποθεμάτων Ζωής	313.087	2.434	315.520	308.019	2.905	310.924
Αποθέματα κλάδου Ζημιών						
Αποθέματα μη Δεδουλευμένων Ασφαλιστρων	26.093	1.214	27.307	23.669	958	24.627
Αποθέματα Κινδύνων εν Ισχύ	5.040	0	5.040	4.762	0	4.762
Αποθέματα Εκκρεμών Αποζημιώσεων	118.552	10.886	129.437	129.839	10.185	140.024
Σύνολο Αποθεμάτων Ζημιών	149.685	12.099	161.784	158.269	11.143	169.412
Σύνολο	462.772	14.533	477.305	466.288	14.047	480.335

Στους λογαριασμούς του ανωτέρω πίνακα εμφανίζονται οι Ασφαλιστικές Προβλέψεις κατ' είδος που καλύπτουν όλους τους κλάδους εκτός των επενδυτικών προϊόντων .

Κίνηση ασφαλιστικών προβλέψεων

Μαθηματικά Αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις κλάδου Ζωής (εκτός εκκρεμών ζημιών)	Ζωής	DAF	Unit Linked	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλ. €)</i>				
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2018	90.201	153.185	38.174	281.559
Νέα Παραγωγή, ανανεώσεις	2.999	18.826	2.519	24.344
Απόδοση / Υπεραπόδοση επενδύσεων	2.749	3.074	(1.713)	4.110
Εξαγορές, Λήξεις, Θάνατοι.	(13.570)	(5.686)	(2.730)	(21.985)
Λοιπές Κινήσεις	(1.736)	(0)	(5)	(1.742)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2018	80.643	169.400	36.244	286.286
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2017	106.895	137.427	34.564	278.885
Νέα Παραγωγή, ανανεώσεις	3.584	16.163	5.589	25.336
Απόδοση / Υπεραπόδοση επενδύσεων	3.332	3.162	1.112	7.605
Εξαγορές, Λήξεις, Θάνατοι.	(20.795)	(3.537)	(3.085)	(27.417)
Λοιπές Κινήσεις	(2.815)	(28)	(7)	(2.850)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2017	90.201	153.185	38.174	281.559

Αποθέματα Εκκρεμών Ζημιών	Ζωής	Ζημιών	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλ. €)</i>			
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2018	21.524	140.024	161.548
Πληρωθείσες Αποζημιώσεις (προηγ. έτη συμβάντος)	(6.852)	(19.683)	(26.535)
Μεταβολή ζημιών (προηγ. έτη συμβάντος)	(1.719)	(22.277)	(23.996)
Εκκρεμείς ζημιές (τρέχον έτος συμβάντος)	9.084	31.374	40.458
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2018	22.037	129.437	151.474
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2017	23.157	151.351	174.509
Πληρωθείσες Αποζημιώσεις (προηγ. έτη συμβάντος)	(8.375)	(15.038)	(23.413)
Μεταβολή ζημιών (προηγ. έτη συμβάντος)	(681)	(26.521)	(27.202)
Εκκρεμείς ζημιές (τρέχον έτος συμβάντος)	7.422	30.231	37.654
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2017	21.524	140.024	161.548

Λουπά αποθέματα (ΑΜΔΑ και ΑΚΕΙ)	Ζωής	Ζημιών	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλ. €)</i>			
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2018	7.840	29.388	37.228
Μεταβολή τρέχοντος έτους	(643)	2.959	2.316
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2018	7.197	32.347	39.544
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2017	8.609	32.135	40.744
Μεταβολή τρέχοντος έτους	(769)	(2.747)	(3.516)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2017	7.840	29.388	37.228

Εξέλιξη προβλέψεων ζημιών

31/12/2018	Έτος Συμβάντος						Σύνολο
	< 2013	2013	2014	2015	2016	2017	

(Ποσά σε χιλ. €)

Ασφαλίσεις Ζημιών - Σύνολο Κλάδων προ Αντασφάλισης

Ασφαλιστικό έτος		53.966	54.245	49.931	51.266	50.587	48.201	
Ένα έτος αργότερα		46.315	47.769	45.599	46.715	47.827		
Δύο έτη αργότερα		43.025	46.247	45.740	45.038			
Τρία έτη αργότερα		41.896	44.714	44.560				
Τέσσερα έτη αργότερα		40.322	42.943					
Πέντε έτη αργότερα		31.894						
Στο τέλος έτους		31.894	42.943	44.560	45.038	47.827	48.201	
Σύνολο πληρωμών μέχρι σήμερα		28.742	30.749	28.374	29.923	30.910	16.828	
Ποσό πρόβλεψης Εκκρεμών Ζημιών	34.499	3.152	12.194	16.186	15.115	16.917	31.374	129.437
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα		113.350	98.164	94.509	88.546	83.711	84.940	
Δείκτης Ζημιών		28,1%	43,7%	47,1%	50,9%	57,1%	56,7%	

Ασφαλίσεις Ζημιών - Αντασφαλιστές

Στο τέλος έτους		1.139	2.133	2.678	3.808	423	991	
Σύνολο πληρωμών μέχρι σήμερα		1.087	1.600	2.206	3.800	178	115	
Ποσό πρόβλεψης Εκκρεμών Ζημιών	8.700	52	532	473	8	245	876	10.886

Ασφαλίσεις Ζημιών - Σύνολο Κλάδων μετά Αντασφάλιση

Στο τέλος έτους		30.755	40.811	41.882	41.231	47.404	47.210	
Σύνολο πληρωμών μέχρι σήμερα		27.655	29.149	26.169	26.123	30.732	16.713	
Ποσό πρόβλεψης Εκκρεμών Ζημιών	25.799	3.100	11.662	15.713	15.108	16.672	30.498	118.552
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα		86.488	84.637	78.543	74.524	72.401	75.506	
Δείκτης Ζημιών		35,6%	48,2%	53,3%	55,3%	65,5%	62,5%	

31/12/2017	Έτος Συμβάντος							Σύνολο
	< 2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	

(Ποσά σε χιλ. €)

Ασφαλίσεις Ζημιών - Σύνολο Κλάδων προ Αντασφάλισης

Ασφαλιστικό έτος		73.791	53.966	54.245	49.931	51.266	50.587	
Ένα έτος αργότερα		66.761	46.315	47.769	45.599	46.715		
Δύο έτη αργότερα		62.415	43.025	46.247	45.740			
Τρία έτη αργότερα		60.539	41.896	44.714				
Τέσσερα έτη αργότερα		57.800	40.322					
Πέντε έτη αργότερα		50.728						
Στο τέλος έτους		50.728	40.322	44.714	45.740	46.715	50.587	
Σύνολο πληρωμών μέχρι σήμερα		38.510	28.010	29.682	26.840	26.716	20.356	
Ποσό πρόβλεψης Εκκρεμών Ζημιών	31.332	12.217	12.312	15.032	18.900	19.998	30.231	140.024
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα		127.691	113.350	98.164	94.509	88.546	83.711	
Δείκτης Ζημιών		39,7%	35,6%	45,5%	48,4%	52,8%	60,4%	

Ασφαλίσεις Ζημιών - Αντασφαλιστές

Στο τέλος έτους		6.850	1.169	2.149	2.705	3.828	4.127	
Σύνολο πληρωμών μέχρι σήμερα		2.477	1.087	1.602	2.205	3.736	3.727	
Ποσό πρόβλεψης Εκκρεμών Ζημιών	4.190	4.373	82	547	500	92	400	10.185

Ασφαλίσεις Ζημιών - Σύνολο Κλάδων μετά Αντασφάλισης

Στο τέλος έτους		43.878	39.153	42.565	43.035	42.887	46.461	
Σύνολο πληρωμών μέχρι σήμερα		36.033	26.923	28.080	24.635	22.981	16.629	
Ποσό πρόβλεψης Εκκρεμών Ζημιών	27.142	7.845	12.230	14.485	18.400	19.906	29.831	129.839
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα		100.004	86.488	84.637	78.543	74.524	72.401	
Δείκτης Ζημιών		43,9%	45,3%	50,3%	54,8%	57,5%	64,2%	

32. Επενδυτικά Συμβόλαια

(Ποσά σε χιλ. €)

	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	8.855	8.767
Νέα Παραγωγή, ανανεώσεις	528	588
Απόδοση / Υπεραπόδοση επενδύσεων	(24)	50
Εξαγορές, λήξεις, Θάνατοι.	(767)	(529)
Λοιπές Κινήσεις	(35)	(20)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	8.556	8.855

33. Υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες

(Ποσά σε χιλ. €)

	31.12.2018	31.12.2017
Δικαιούχοι προμηθειών παραγωγής	2.508	2.654
Ασφαλειομεσίτες -Συντονιστές και συνεργάτες πωλήσεων	3.575	3.384
Σύνολο	6.083	6.037

Οι λογαριασμοί “Δικαιούχοι Προμηθειών Παραγωγής” είναι εξαρτημένοι από τους λογαριασμούς ανείσπρακτων αποδείξεων και τα αντίστοιχα ποσά θα καταβληθούν στους δικαιούχους, εφ’ όσον εισπραχθούν τα ασφάλιστρα. Στις περιπτώσεις ακυρώσεων ή διαγραφών συμβολαίων, ακυρώνονται και οι αναλογούσες προμήθειες.

34. Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	4.904	5.132
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιζόμενους	1.183	1.181
Σύνολο	6.087	6.313

35. Λοιπές υποχρεώσεις

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις από φόρους τέλη	5.438	3.260
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	971	1.573
Επιταγές πληρωτέες	717	726
Πιστωτές διάφοροι	5.378	4.710
Έσοδα επόμενων χρήσεων	126	143
Σύνολο	12.629	10.412

36. Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
<u>Συμβόλαια Καθορισμένης Παροχής</u>		
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων Έναρξη Χρήσης	4.689	5.826
Δαπάνη που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	141	256
Αναλογιστικά (κέρδη) ζημιές	21	232
Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την εταιρία	(1.159)	(1.625)
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων Λήξη Χρήσης	3.691	4.689
<u>Υποχρέωση Νόμου 2112</u>		
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων Έναρξη Χρήσης	3.990	3.945
Δαπάνη που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	122	200
Αναλογιστικά (κέρδη) ζημιές	79	252
Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την εταιρία	(865)	(407)
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων Λήξη Χρήσης	3.326	3.990
<u>Συμβόλαια Καθορισμένης Εισφοράς</u>		
Αξία Πιστωτικού Υπολοίπου Έναρξη Χρήσης	6.388	5.787
Εισφορές Συμβολαίων	910	949
Παροχές Συμβολαίων	(1.331)	(453)
Τόκοι	121	126
Φόροι και χαρτόσημο μερίσματος	(21)	(21)
Αξία Πιστωτικού Υπολοίπου Λήξη Χρήσης	6.068	6.388
<u>Νοσ/κές Παροχές Προσωπικού</u>		
Αξία Υποχρεώσεων Έναρξη Χρήσης	94	63
Παροχές Συμβολαίων	(359)	(456)
Λοιπές κινήσεις	328	487
Αξία Υποχρεώσεων Λήξη Χρήσης	63	94
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΛΗΞΗ ΧΡΗΣΗΣ	13.148	15.161

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά υπολογίζονται στις προεξοφλημένες αξίες των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό, οι οποίες κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων έχουν καταστεί δεδουλευμένες. Οι υποχρεώσεις αυτές έχουν υπολογιστεί με βάση τις αναγνωρισμένες αναλογιστικές παραδοχές. Το κόστος της χρήσης έχει συμπεριληφθεί στα αποτελέσματα.

Στον ανωτέρω πίνακα συμπεριλαμβάνονται ποσά που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 2112.

Βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν	31.12.2018	31.12.2017
Επιτόκιο προεξόφλησης	Η προεξόφληση της κατ' άτομο υποχρέωσης γίνεται δι' αναφοράς στην καμπύλη που προκύπτει ως μέσος των ετών (UPDATE, ECB All Issuers Curve - Spot Rates 1/1/2016-31/12/2018)	Η προεξόφληση της κατ' άτομο υποχρέωσης γίνεται δι' αναφοράς στην καμπύλη που προκύπτει ως μέσος των ετών 2015-31/12/2017
Εναπομείνουσα μέση εργασιακή ζωή υπαλλήλων (έτη)	15	16
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	από 0,5% έως 2,0%	από 0,5% έως 2,0%
Αριθμός προσωπικού	286	304

37. Λοιπές προβλέψεις

(Ποσά σε χιλ. €)	31.12.2018	31.12.2017
Αγωγές τρίτων κατά της εταιρίας	11.635	16.943
Λοιπές προβλέψεις	322	322
Σύνολο	11.957	17.265

38. Περιθώριο φερεγγυότητας

Κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας (SCR)

Η Εταιρεία έχει εκπληρώσει τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις της που προκύπτουν από το εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II. Τα ποσοστά κάλυψης της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας (SCR) είναι 159,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 (χωρίς προσαρμογή λόγω μεταβλητότητας) έναντι 152,3% (151,3% όταν εξαιρείται η προσαρμογή λόγω μεταβλητότητας) την 31η Δεκεμβρίου 2017. Αντίστοιχα το ποσοστό κάλυψης της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας (MCR) είναι 332% στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έναντι 340% την 31η Δεκεμβρίου 2017.

	31/12/2018 σε χιλ. EUR	31/12/2017 σε χιλ. EUR	Δ 2018/2017	
Κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας	66.089	68.470	-2.381	-3,5%
Σύνολο επλ.έξμων ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας	105.499	104.246	1.253	1,2%
Δείκτης επλ.έξμων ιδίων κεφαλαίων προς κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας	159,6%	152,3%	7,4 pts	

39. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

(Ποσά σε χιλ. €)	31/12/2018			
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	έξοδα
Μητρική εταιρία				
Αντασφαλιστικές εργασίες	6.218	630	-	4.447
Λοιπές συναλλαγές	-	77	-	77
	6.218	707	0	4.524
Συνδεδεμένες εταιρίες				
Προμήθειες παραγωγής	-	609	-	1.388
Λοιπές συναλλαγές	-	65	50	390
	0	674	50	1.778

(Ποσά σε χιλ. €)	31/12/2017			
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	έξοδα
Μητρική εταιρία				
Αντασφαλιστικές εργασίες	5.429	746	-	1.387
Λοιπές συναλλαγές	-	77	-	77
	5.429	822	0	1.464
Συνδεδεμένες εταιρίες				
Προμήθειες παραγωγής	-	636	-	1.428
Λοιπές συναλλαγές	-	257	13	347
	0	893	13	1.775

Οι παραπάνω συναλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης 2018 χορηγήθηκαν αμοιβές στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ύψους € 19,6 χιλ. Την προηγούμενη χρήση 2017 δεν υπήρξαν τέτοια κονδύλια.

Οι αμοιβές των βασικών διοικητικών στελεχών της Εταιρείας ανήλθαν σε ποσό € 1.691 χιλ. την 31.12.2018 και σε € 1.572 χιλ. την 31.12.2017.

40. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

Δικαστικές Υποθέσεις. Η Εταιρεία εμπλέκεται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Το ύψος της πιθανής υποχρέωσης για σημαντικές δικαστικές υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς, ανέρχονται σε € 823 χιλ. με 31/12/2018.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά έως και την χρήση 2011.

Οι χρήσεις 2011-2013 έχουν ελεγχθεί από εξωτερικούς ελεγκτές σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994. Οι χρήσεις 2014-2016 έχουν ελεγχθεί από εξωτερικούς ελεγκτές σύμφωνα με το άρθρο 65^α του 4174/2013.

Οι Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011 - 2016 εκδόθηκαν χωρίς διατύπωση επιφύλαξης και χωρίς σημαντικές προσαρμογές τόσο στο έξοδο του φόρου όσο και στη σχετική πρόβλεψη ως αποτυπώνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου της χρήσης 2017 & 2018, η Διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανελέγξουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο για τις χρήσεις 2011 - 2016 για τις οποίες έχει εκδοθεί φορολογικό πιστοποιητικό από τον τακτικό ελεγκτή.

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 01/01/2014 και εφεξής, στο Ν.4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής η 5ετία από την λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

41. Γεγονότα μετά την ημερομηνία Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Groupama
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Πληροφορίες για την Groupama Ασφαλιστική

Η Groupama Ασφαλιστική αποτελεί μια από τις κορυφαίες ασφαλιστικές εταιρείες στην ελληνική αγορά εδώ και 90 χρόνια. Η εταιρεία διακρίνεται για το κύρος και την αξιοπιστία της, παρέχοντας ολοκληρωμένα προϊόντα και καινοτόμες υπηρεσίες. Η Groupama Ασφαλιστική διατηρεί ένα ισχυρό δίκτυο αποκλειστικών ασφαλιστικών συμβούλων και πρακτόρων, καλύπτοντας τις ανάγκες των πελατών της σε όλη τη χώρα. Από το 2007, αποτελεί 100% θυγατρική του γαλλικού Ομίλου Groupama, που φιλοδοξεί να οδηγήσει την Groupama Ασφαλιστική στην κατάκτηση μιας εκ των ηγετικών θέσεων στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση www.groupama.gr

Πληροφορίες για τον Όμιλο Groupama

Ο γαλλικός Όμιλος Groupama παρέχει ένα ευρύ φάσμα ασφαλιστικών, τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, καλύπτοντας τις ανάγκες 12 εκατομμυρίων πελατών, σε διεθνές επίπεδο. Με ιστορία άνω των 100 ετών, ο Όμιλος Groupama εξελίσσεται συνεχώς, ανταποκρινόμενος στις τρέχουσες οικονομικές προκλήσεις και τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των πελατών του. Ο Όμιλος απασχολεί 32.000 εργαζομένους και δραστηριοποιείται σε 10 χώρες, κατά κύριο λόγο στην Ευρώπη, αλλά και στην Ασία. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση www.groupama.com